

2012

Reading the Talmud: Developing Independence in Gemara Learning

Henry M. Abramson

Touro College, henry.abramson@touro.edu

Follow this and additional works at: https://touro scholar.touro.edu/lcas_books

Part of the [Jewish Studies Commons](#)

Recommended Citation

Abramson, H. M. (2012). Reading the Talmud: Developing Independence in Gemara Learning. Retrieved from https://touro scholar.touro.edu/lcas_books/4

This Book is brought to you for free and open access by the Lander College of Arts and Sciences at Touro Scholar. It has been accepted for inclusion in Lander College of Arts and Sciences Books by an authorized administrator of Touro Scholar. For more information, please contact touro.scholar@touro.edu.

Reading the Talmud
Developing Independence in Gemara Learning

Henry Abramson

2nd Edition (Digital)

Published by Parnoseh Books at Smashwords

Copyright 2012 Henry Abramson

Cover photograph by Steven Mills.

Smashwords Edition, License Notes

This ebook is licensed for your personal enjoyment and information only. This ebook should not be re-sold to others. Educational institutions may reproduce, copy and distribute this ebook for non-commercial purposes without charge, provided the book remains in its complete original form.

Version 1.91 June 25, 2012

This book is dedicated to our children:

Raphaela Meirit, Danit Malka, Aliza Shoshana,
Alexander Eliyahu, Boaz Uziel, and Aryeh Yitzchak.

May they merit to be enriched by the treasure of Torah that is their inheritance, and bequeath it to their children, and their children's children, through all generations.

אין התורה נקנאית אלא בחבורה

The Torah may only be acquired through association with others.

Talmud, Berakhot 63b

Table of Contents

[Preface](#)

[Introduction](#)

[Chapter One: Basic Parameters of Guardianship](#)

[Chapter Two: Issues of Transferred Guardianship](#)

[Chapter Three: Competing Claims to Guarded Property](#)

[Chapter Four: Caring for Guarded Property](#)

[Chapter Five: Natural Deterioration of Guarded Property](#)

[Chapter Six: Changing the Location of Guarded Property](#)

[Chapter Seven: Proper Storage of Guarded Property](#)

[Chapter Eight: Abuse of Guarded Property](#)

[Concluding Remarks](#)

[Letters of Approbation](#)

[About the Author](#)

Preface

From the Print Edition (2006):

Despite the phenomenal renaissance in Talmud study in recent years, until now there have only been two ways for college students and other adults without strong Yeshivah background to approach the text: struggle to look up every other word in an Aramaic-English dictionary, or rely heavily on an English translation. Students beginning serious study of the Talmud have been forced to choose between the very daunting effort required by the former and the excessively passive nature of the latter. As a result only the most dedicated students achieve real proficiency in reading the Talmud.

This book is designed precisely to meet the needs of motivated students who wish to work toward developing the skills that will allow them to decipher the basic Talmudic “code”, together with the commentary of Rashi. It is not intended to replace the many excellent dictionaries and learning aids already published, nor is it in any way a mere translation of the Talmudic text. This book simply removes much of the unnecessary physical effort of repeatedly consulting the dictionary or other learning aid, allowing students to expend their energies most productively by concentrating on the Talmud itself.

The methodology used here has never appeared before in a Talmud textbook for students at the college level. It has been used successfully for decades, however, for students of foreign languages at an intermediate level, as well as for younger students of Talmud. Essentially, this textbook is a primer, that is, a guided reading through a selected text intended for readers new to the unique vocabulary, grammar, and style of the Talmud. One chapter of tractate Bava Metsia is divided into forty-three segments, each supported with a list of vocabulary, syntax, and abbreviations, as well as leading questions to help the student move through the assigned text. To gain maximum benefit from this text, students should spend approximately 90 minutes in pairs or small groups preparing the assignment in each lesson, and then each group should join with the instructor to read through the passage as a whole. This pedagogy, based on the traditional Yeshivah mode of study, works best by adhering to the following alternating cycle: a session of preparation with a study partner (hevruta), meeting in small groups with the instructor, and then reviewing with a hevruta. In a Yeshivah, all three sessions would take place within a single day, allowing for the most intense and rapid absorption of material. Students approaching this text in synagogue adult learning programs might find a relaxed schedule of one assignment per week more amenable to their busy schedules. They should not, however, deviate from the time honored tripartite discipline of “preparation-class-review.”

Although this is an introductory textbook, it is assumed that students will have at least some familiarity with both the Hebrew language and the Talmudic text, possibly through some daf yomi lessons or the brief but intense exposure offered by study in a summer program in a Yeshivah. The emphasis in this textbook is therefore not so much on what the Talmud is as a whole, or how it relates to the broader explication of Jewish law, but rather on the skills necessary to develop competence in reading the Talmud and Rashi in the original (students interested in more background information might find my autobiographical account, *The Sea of Talmud: A Brief and Personal Introduction*, more useful). It is therefore essential that students who wish to use this

textbook must first find a qualified teacher to guide them through the material; under no circumstances should they consider this text appropriate for solitary self-study. “Torah is only acquired in a group,” teach the Sages, (Berakhot 63b), and Rabbi Yehoshua ben Perakhyah adjures us to find both a Torah teacher and a hevruta (Avot 1:6). Much as I believe this textbook will be helpful to adult students, experience has unequivocally demonstrated that both a qualified instructor and a sympathetic hevruta are indispensable elements if one is to make serious progress in Talmudic learning.

In this context, I would like to offer one final word of caution: one should not make the mistake of assuming that the author of this textbook is a true talmid hakham, a Talmudic scholar. In fact, this textbook could have been written by any of thousands of people with similar training. I have simply had the great good fortune to have spent many years learning basic Talmudic skills, and have been blessed with the opportunity to teach these skills to adults for many years. My limited contribution lies not so much in a deep understanding of the Talmudic text, but in the moderately innovative method of introducing adult students to the skills necessary to decipher it, even on a basic level. Nevertheless, in this textbook I have maintained the Talmudic dictum of “revealing one handbreadth while concealing another” (Nedarim 20b). Although the Talmud is a written document, it is nevertheless an expression of the Oral Torah, and as such there is a great body of learning that has not been committed to writing. The student who seriously wishes to engage in Talmud study in a sophisticated manner must find a qualified master with whom to learn.

For the Digital Edition (2012):

Six years have passed since *Reading the Talmud* originally appeared, and I am grateful for the feedback of so many students around the world who have used my work to advance in their study of Talmud. It is with gratitude to the Source of all Blessing that I offer this digital version, with the hope that many more students will develop independence in their Gemara learning. The digital version differs qualitatively from the original, as the texts of the Talmud and Rashi are presented in a digital format rather than the graphic presentation of the traditional Vilna Talmud. This format is much better suited to the medium of electronic publishing and can take advantage of this advanced features, such as the ability to search for a given word (this digital version therefore has no need for a glossary). The placement of the Hebrew/Aramaic texts varies with the lessons, allowing students to make a more gradual progression toward working with the texts in the original Vilna layout. Although *Reading the Talmud* may be used as a stand-alone volume, students are strongly encouraged to acquire a traditional copy of tractate Bava Metsia to learn the graphical layout of the text, not to mention having a copy of the Talmud available for Sabbath and Holiday use, when use of electronic reading devices is proscribed. It is my sincere hope that students will find my short work a valuable tool to gain a greater level of facility with this amazing document, the Talmud.

Introduction

I received my introduction to the Talmud as an undergraduate student. In subsequent years, as I completed my graduate course work, took comprehensive exams, and wrote my dissertation in Jewish history, I developed an intense and abiding love for these ancient texts of the Oral Law, with their alternate universe of rigorous but unconventional logic, enigmatic statements of sweeping metaphysical import, and subtle humor reserved for the initiated. By the time I received my first tenure-track position, I was fortunate to have spent several years alternating between working on my academic career and intense Talmudic study in Yeshivot, both in the United States and Israel, immersed in two radically different educational systems simultaneously. For students coming from the perspective of conventional university studies, the world of traditional Talmudic learning can be overwhelmingly complex and, at the same time, disconcertingly unstructured. This introduction is intended as a very brief orientation to the Talmud, and the way it is studied in the typical adult Yeshivah today.

1. What, precisely, is the Talmud?

The Talmud (or Gemara) is a work that defies description beyond the most basic, elementary parameters. Of course, it is a book, or rather a series of books, yet one would be hard pressed to place it in any particular genre: it is partially a work of legislation, partially a work of philosophy; its contents also include biographical, anthropological and historical material, all characterized by an uncompromising aspiration to define the highest ethical standards in every aspect of human behavior, no matter how mundane. The only description that might encompass its encyclopedic content is that it is fundamentally a work of great spirituality, and even that definition defies most Western understandings of religiosity. It is, in short, like no other work in the world, unique in both style and content. Two Talmuds were composed: the earlier, known as the Yerushalmi (Jerusalem Talmud), was committed to writing some time late in the third century of the common era, yet the larger Babylonian Talmud, finally edited around the fifth century, is considered the more authoritative and is much more widely studied. This textbook will therefore deal principally with the syntax and vocabulary of the Babylonian Talmud.

The Talmud is actually a type of commentary on an earlier text of the Oral Law, the Mishnah, which was committed to writing in the beginning of the third century. Massive in its own right, the Mishnah is a foundation text of the Oral Law (*Torah shebe'al peh*), which traditional Jewish theology defines as a body of teachings given to Moshe *Rabbeinu* (“Moses, our teacher”) alongside the Written Law (*Torah she'bikhtav*), otherwise known as the Five Books of the Torah. The Mishnah amplifies, clarifies, and illuminates the Written Law, correcting erroneous interpretations and thereby creating the framework for Jewish practice and belief. It is helpful to think of the Written Law as the skeleton of Judaism, and the Oral Law as its flesh, blood, and sinew. A person who reads the *Torah she'bikhtav* alone becomes aware of the framework of Jewish life, but would not necessarily recognize traditional Judaism as practiced through the centuries, just as a doctor might be able to recognize a patient by examining an x-ray of the skeleton, but most of us require the more familiar external features like a face and stature. Similarly, only by studying the Talmud can one understand the crucial interpretations that direct us to understand the

meanings of Biblical verses: “an eye for an eye, a tooth for a tooth” (*Shemos* 21:24) refers to a monetary payment, and the “fruit of the *hadar* tree” (*Vayikra* 23:40) prescribed for the holiday *Sukkos* is actually the *etrog*, and no other fruit. Judaism without the *Torah shebe'al peh* is simply not Judaism.

This point deserves special emphasis: it is impossible to fully understand Judaism without proper knowledge of the Talmud. The Talmud, with its comprehensive discussion of all aspects of Jewish life, is the lens through which Jews have viewed their relationship with God, their identity as a people, and their role in world history. Since its completion well over a millennium ago, the Talmud has been the single most important repository of Jewish thought, and the subject of thousands of learned commentaries to our own day. Some of these works, especially the legal codes of the medieval period, were designed to abbreviate and simplify the Talmud in order to provide greater accessibility to its insights and direction – yet nothing can ever come even remotely close to replacing it.

The Talmud soars through vast discussions of seemingly far-flung questions, prompted solely by the search for absolute Truth wherever it may be found. Herein lies one of the more unique aspects of the Talmud that lends it such an appealing character: it is not the work of a single author (although it was expertly edited), but rather the deliberation of literally hundreds of the greatest Jewish minds and personalities that ever lived, recorded as an on-going debate that extends over centuries, pursuing each question until it is either solved or all avenues of discussion are exhausted. Often the discussion ranges far afield of the original Mishnah, following a tangential vector for pages and pages, yet is always traceable to its original starting point. This is one of the factors that makes the Talmud so engaging; at the same time, this factor frustrates attempts to make the Talmud conform to an organizational pattern more familiar to Western principles.

The Mishnah is organized into six basic sections, and the Talmud follows that pattern:

- 1) *Zera'im*, “Seeds,” dealing principally with agricultural laws, mostly in Eretz Yisrael
- 2) *Mo'ed*, “Appointed times,” the Sabbath and holidays
- 3) *Nashim*, “Women,” or more precisely relations between men and women (marriage, divorce, etc.)
- 4) *Nezikin*, “Damages,” civil and criminal law
- 5) *Kodoshim*, “Holy things,” the Temple and its offerings, and the dietary laws
- 6) *Tohorot*, “Purities,” dealing with the complex system of ritual purity

As will be discussed later in this introduction, the chapter studied in this textbook is taken from tractate *Bava Metsia*, which is found in the order of *Nezikin*.

2. Studying the Talmud in a Traditional Adult Yeshivah

If the Talmud is complex and multi-faceted, it is only natural that the environment in which it is studied is similarly complex and multi-faceted. The nature of Talmudic study has changed in many significant ways over the centuries, from the Babylonian academies with their twice-yearly seminars for lay people, to the small-group settings of the medieval period, to 21st-century live Talmud classes on the Internet. The term “Yeshivah” and its Aramaic cognate “Mesivta” both mean “sitting” or “dwelling,”

referring to the long periods of remaining seated during study (hence the amusing Yiddish term for diligence in study: *zitsflaysh*, or “sitting flesh”), but one should not make the mistake of thinking that traditional Talmudic study is passive, with students remaining motionless at their desks as they quietly absorb massive amounts of information. Nothing could be farther from the truth! The only time that a *Beit Midrash* (communal study hall) is silent is during the thrice-daily prayer services.

The dominant pedagogical style of contemporary Yeshivos is based on a model developed in 19th-century Lithuania, and in particular the Yeshivah of Volozhin, where learning took place an incredible twenty-four hours a day, with students rotating in shifts to take their places in the crowded *Beit Midrash*. Although there are considerable variations in the structure of contemporary Yeshivos, with very few exceptions it is clear that education in adult Yeshivah is radically different from that of the university. There are no grades, for example—no exams, no graduation, no hierarchical arrangement of students based on age or years spent in education. Most study is conducted communally in the *Beit Midrash*, with students divided into pairs called *havrusos* (“friends” or “colleagues” in Aramaic). The classic forms of study in the university—students isolated in library carrels silently absorbing the written word, or sitting in lecture halls as a single professor drones on for 50 uninterrupted minutes—are largely absent in the Yeshivah. Walk into the *Beit Midrash* and you will be confronted with the cacophony of several hundred students sitting opposite each other and arguing passionately, defending their delicately nuanced readings of the Talmudic text that lies before each of them. In Yeshivos geared for beginners, teachers weave their way through the gesticulating students, correcting a slight misreading and offering guidance on unfamiliar concepts.

Besides its unusual structure and expansive subject matter, the Talmud is written in a virtually opaque fashion, requiring long and intensive training to master the coded nature of the Aramaic text. Unfettered by punctuation, for example, any given Talmudic text can be read in radically dissimilar ways, several of which may be possible readings but most of which will result in error. To give you an example of how this skill is internalized by Yeshivah students, one of the institutions I attended had a large population of students from the recently collapsed Soviet Union. Perhaps fearing that the Yeshivah was precariously funded (most are), these students had the habit of going through the cafeteria line for free second and even third portions, and taking the extra food up to their rooms for their next meal, to ensure that they would not go hungry in case the cafeteria failed to open. As I walked into the cafeteria for lunch one day, I noticed the following sign:

THE YESHIVAH PROVIDES FOOD
FOR ONE PORTION ONLY
NO STUDENT IS PERMITTED TO STAND IN LINE
FOR A SECOND PORTION

When I walked out of the cafeteria half an hour later, I noticed that someone had altered the sign in a subtle, Talmudic manner:

THE YESHIVAH PROVIDES FOOD
FOR ONE PORTION ONLY?
NO! STUDENT IS PERMITTED TO STAND IN LINE

FOR A SECOND PORTION!

A significant portion of a student's time in Yeshivah is spent developing sensitivity to these variant readings, and one who masters these readings and their dialectic reasoning is referred to as what our Sages called "one who uproots mountains." There is a popular story—most likely apocryphal, but nevertheless telling—of a certain law professor in a midwestern university who often has several Yeshivah students enrolled in his large introductory survey course. The story goes that at the end of the first lecture, he calls down the six or seven Yeshivah students for a private conversation, telling them "you leave me alone—and I'll leave you alone."

My personal experience as a Yeshivah student began relatively late, after I was already married and in my middle twenties. Since then I have enjoyed "participant-observer" status in many other Yeshivos in Israel and the United States, but I must concede the great difficulty of encapsulating the range of Yeshivah experiences. With that in mind, let me at least describe the structure of my days at a Yeshivah for beginners, Yeshivat Ohr Somayach in Jerusalem, where I received much of my training.

A typical day begins around 7:00 a.m. with communal prayers lasting approximately 45 minutes. Some especially zealous students might arrive early to study for an hour or two before prayers, especially alumni who are no longer studying full-time, but involved in making a living. After breakfast in the communal dining hall, the students would then assemble in the *Beit Midrash* to spend several hours with their *havrutot* analyzing a pre-assigned section of the Talmud. After an often heated and even contentious debate, the students would break off to assemble with their *maggid shiur*, a rabbi that directs the group learning. Once again, this portion of the day would not be a time of passive learning – typically, one student will be called upon to read the text, and most of the session will be taken up with an extended debate among students on its meaning. The Rabbi's role would primarily be that of moderator, guiding and managing the discussion rather than exclusively presenting his own analysis. (In other Yeshivos, the *maggid shiur* typically analyzes the portion to be learned, offering insights and revealing new layers of meaning. Students may openly participate in this as well, as part of their quest to understand.) After approximately two hours of passionate discussion, the groups would reassemble in the *Beit Midrash* for collective prayer, followed by lunch.

The early afternoon period is the least structured, with students reviewing material, studying other texts, or simply making use of free time, such as shopping, doing laundry or taking a rest. Around 3:00 p.m. students gather in the *Beit Midrash* for another round of study, but this time with different *havrutot* and usually looking at a different tractate of the Talmud. Often the morning is dedicated to detailed study of a text in depth (*be'iyun*), while the afternoon session is spent covering more text for broad, survey-like knowledge (*bekius*). The afternoon session is concluded by a brief evening prayer and dinner, and the evening program (which is similar to the afternoon program) continues until approximately 10:00 p.m. Often, during the evening program, more capable students are paired with less experienced *havrutot*. The main emphasis of the day is on the text studied in the morning, which is shared by the entire student body, regardless of ability. The afternoon and evening texts are typically

elective in nature, with different levels of students looking at texts geared to their strengths.

To be sure, the pedagogy of the Yeshivah is difficult to reconcile with the systems used in today's university setting. Besides the fact that Talmudic study is based upon and supported by a strong religious faith, it is also highly androcentric, with students studying texts written by men to be studied by men. Three especially salient differences, however, must receive special emphasis.

Study as Religious Activity

Those familiar with the world of the Yeshivah will recognize the idiomatic use of the verb "to learn": one goes "to *learn* Talmud," one does not *study* Talmud. This is partially due to the influence of Yiddish, which preserves a distinction between the verbs *lernen* and *studieren* that does not necessarily hold true in English, but the use of the term is especially valid for a more profound reason: studying the Talmud is unlike the study of "secular" subjects. This is true even when the Talmud delves into seemingly mundane topics such as mathematical calculations or biological sciences. To study the Talmud properly – to *learn* the Talmud – is to work towards learning *li'shmah*, sometimes understood as "learning for its own sake," but more profoundly, learning for the sake of fulfilling the will of the Creator with one's intellectual energies. Because of this, learning in Yeshivah is far more self-directed than at the university: even in Yeshivot for younger people, students are trained to develop a diligent attitude and sense of mission in their learning, and they are therefore given far more latitude to pace their studies and can work with minimal supervision. Furthermore, while the guiding role of the *Roshei Yeshivah* ("Heads of the Yeshivah") and faculty members is crucial, much of the actual learning occurs in the *hevruta* settings.

From my teachers at Yeshivah, I learned how to love learning itself. This is of course intrinsic to traditional Jewish culture. In some communities, for example, a child at the age of three is introduced to learning by being presented with a clean board covered in honey. The parent takes the child's finger and slowly traces out the letters of the Hebrew alphabet, allowing the child to lick his or her finger after each letter, demonstrating that "learning is sweet." This philosophy reaches its apex at the Yeshivah, where learning *lishmah* is considered the highest goal. There are no grades, and students do not automatically switch to a more intense study group with the passage of a term. "Advancement" (the term itself is problematic) is based on a decision made after considering the student's mastery of the text, personality, and individual needs. Graduation is not considered a goal; rather, a student only leaves the Yeshivah because of the pressing economic demands of providing for his family. Even after leaving full-time study, the student will have a strong relationship to the institution as an alumnus, participating in evening sessions and financially supporting the Yeshivah.

One more basic aspect of the process of study as a religious activity must be mentioned, a crucial element that is a *sine qua non* for success, and that is the extreme importance placed on intellectual exertion: "The reward is commensurate with the effort," as the Mishnah puts it (*Avos* 5:26). This should be understood literally. The Talmud, we must recall, was composed with intense care and effort – the obfuscations, obscurities, and complexities are all of great genius, intentionally

written in an opaque style that demands the utmost mental focus and concentration. Beware of settling on an obvious interpretation: such readings, particularly to students new to the text, are often proved erroneous. The frustration this engenders is actually a sign of progress! This paradoxical situation is summed up by Rabbi Yitzhak in the Talmud itself (*Megillah* 6b): “If a person says to you, ‘I toiled and did not find,’ do not believe him. If a person says to you, ‘I did not toil, yet I did find,’ do not believe him. [But] if a person says to you, ‘I did toil, and I did find,’ believe him.” Toil is an essential prerequisite for success – do not be discouraged, rather embrace the challenge to apply your intellectual exertion, and rely on the fact that your efforts will eventually be rewarded with understanding.

The Value of Group Study

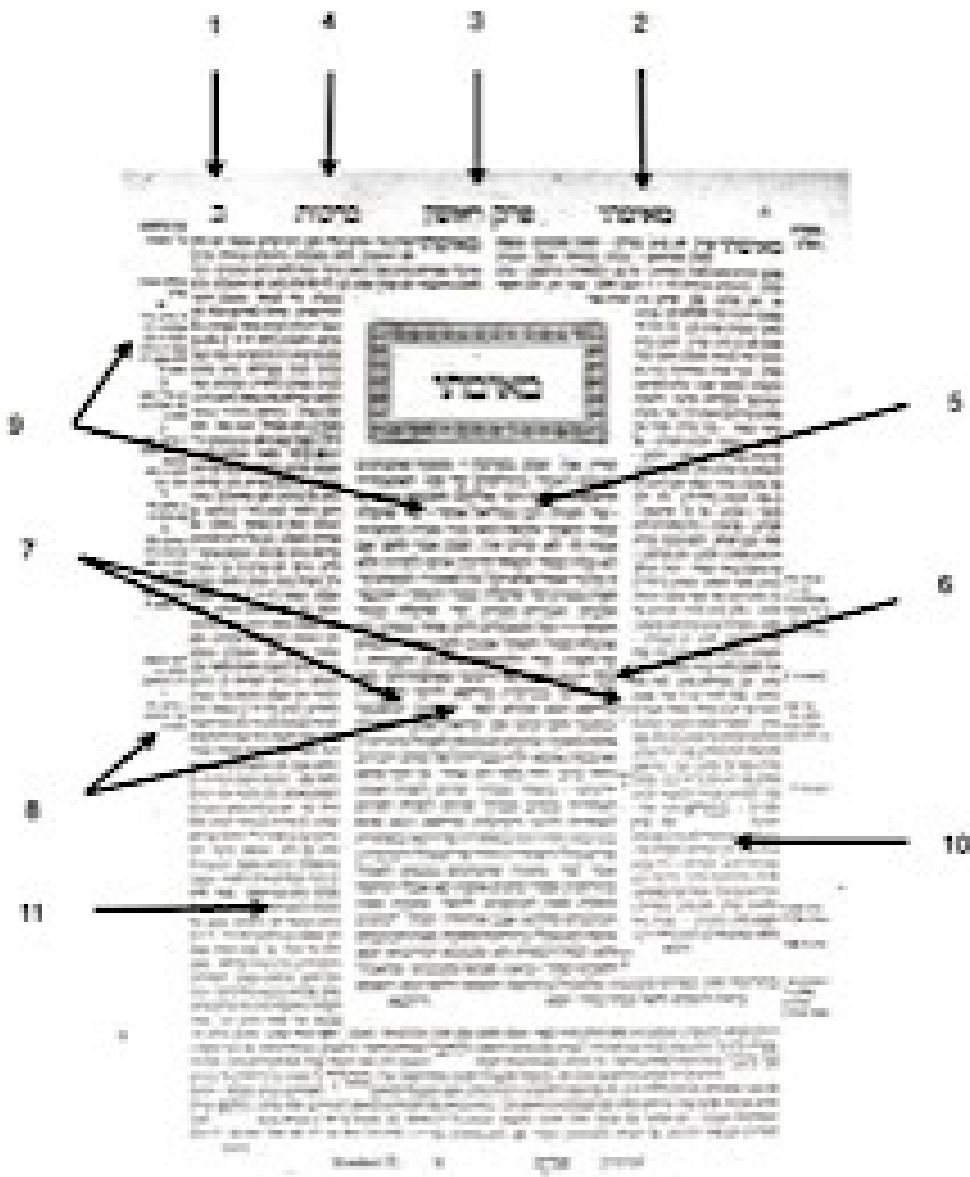
Perhaps the most important pedagogical element of the learning in Yeshivah is the time spent with one’s *hevruta* (study partner). A great amount of emphasis is placed on finding the right *hevruta* and maintaining a positive relationship with that person. ““A *hevruta* or death,” proclaims the Talmud (*Ta’anis* 23a). More than this, “Students who sit alone and study become stupid” (*Berakhos* 63b). The particular quality that is especially valued in a *hevruta* is the ability to disagree sharply with one’s partner, admitting defeats with dignity and accepting victories with grace. Tellingly, when one *hevruta* proves his interpretation of a disputed point by showing that earlier authorities held the same opinion, the bested *hevruta* pronounces the blessing *barukh she’kivanta*: “Blessed are you for finding the correct approach.”

This kind of collegial relationship is difficult to achieve in a university setting, which generally does not lend itself to learning in small groups or pairs. Most academicians engage in lonely pursuit of their scholarly interests, and many jealously guard their territory by absurdly narrow specialization and even selective character assassination, attempting to build their reputations on the rubble of others. On the contrary, the Yeshivah system strives to establish a level of mutual respect among students. If learning is sweet, it is still sweeter when the experience is shared with others. This is not to say that academic competition is to be minimized— quite the opposite. The Talmud teaches, “Jealousy among scholars increases wisdom” (*Bava Basra* 21a). This kind of jealousy allows a student to rejoice in the success of another, while being spurred on to greater efforts. The dialectic nature of the text demands the clashing of minds, just as, in another Talmudic metaphor, two knives sharpen each other (*Ta’anis* 7a).

The Importance of Review

Finally – and once again, in marked contrast to our conventional Western learning styles – the greatest advances in learning Talmud come not from the initial moments of understanding, but from the review of material already mastered. This review, or *hazarah* in Hebrew, is absolutely essential for both immediate understanding and long-term progress. As the Midrash puts it (*Midrash Zutra, Kohelet* 9), “There is no comparison between one who has studied a chapter one hundred times, and one who has studied it one hundred and one times.” Mastery of the material requires constant review.

Traditional Vilna Printing of the Talmud

3. Introduction to the Talmudic Page

One of the most fundamental skills of learning Talmud is the ability to navigate its contents, finding one's place quickly in the text studied and locating relevant references in the supporting commentaries, elsewhere in the Talmud, and in the Halakhic literature. For over a century the classic Romm edition from Vilnius (Vilna), Lithuania has been the standard edition. Published in the late 19th century but based on the pagination system that dates back centuries, the "Vilna Shas" incorporated commentaries onto the page with an attention to detail and accuracy that represented the state of the art for its time. In recent years, however, computer

technology has made it possible to update even the Vilna Shas in a few useful ways, and thus the new *Oz Ve'Hadar* edition (the name *Oz Ve'Hadar*, meaning “strength and beauty,” comes from the Woman of Valor passage in *Mishlei* 31) promises to become the new standard. With a few minor changes, the basic layout of the pages in both editions remains the same.

The Talmudic page comprises four basic types of information: text, navigational aids, supporting commentary, and analytical commentary. We will examine each of these in turn.

1. Text

Not surprisingly, the text occupies the center of the page. The text consists of the Mishnah, followed by the Gemara itself. The beginning of every Mishnah is noted by the abbreviation מ'תני, from the Aramaic word מתניתין, “our teaching,” printed in larger letters. The exception to this rule is the first Mishnah of a chapter, in which the first word is printed larger, as on the sample page provided above. The Mishnah will typically continue for a few lines and be concluded by a colon and then the abbreviation ג', indicating the beginning of the Gemara. This can continue for anywhere from a few lines to several pages before the next Mishnah.

2. Navigational Aids

The first navigational aid is, of course, the page number (1). Talmudic pages are referenced by *folios* (Hebrew: פ', plural פנים), which means both sides of a single page – the left-hand, or first side (Latin: recto), is *amud alef*, and turning the page, *amud beit* is revealed (Latin: verso). The first page of *HaMa'afkid* happens to be the second side of the 33rd folio, and is thus referred to as פ' ל"ג עמוד ב', with ל"ג standing for 30+3 (actually, it's the 32nd folio, since tractates begin with פ' ב' rather than א' ד'). In the older Vilna Shas, *amud beit* is either not paginated, or there is an Arabic numeral that is double the folio number. This Arabic number is customarily ignored when referencing pages. In the *Oz Ve'Hadar* edition, the *amud Beit* is indicated by adding a colon to the פ' number (לג:), and *amud alef* is indicated with a period (לג.).

The Hebrew *alef-beit* are not just letters. They can also denote numeric value, and this is the numbering system for the pages of the Talmud. Counting pages in Hebrew is not difficult, although a few rules have to be borne in mind. The count progresses sequentially, with א' being 1, ב' being 2, and upon reaching double-digits one adds י' for 10, כ' for 20, and so on. As these letters can spell out words as well, however, it is customary to adjust the letters to avoid inappropriate spellings. For example, the numbers 15 and 16, if spelled with Hebrew letters in their normal sequence, would represent one of the Divine Names. Since there are many restrictions on the handling of such Names, the natural spelling is avoided by using ט"ו to represent 15 (9+6 = י+ט = 15 =, instead of the letters corresponding to 10+5), and ט"ז to represent 16 (instead of 10+6). Similarly, if a page number spells an unpleasant word, the letters are sometimes rearranged. This is more common in larger texts such as the *Shulhan Arukh*, where the number 272 (רע"ב, which spells “famine”) might be rearranged into ב"רע (“evening”).

Running along the top of the Talmudic page is the chapter name (2), usually taken from the first word or two of the first Mishnah of that chapter, the chapter number (3), and the tractate name (4); one might think that the tractate name is redundant, but given that several smaller tractates are commonly printed together in one volume, it can be very helpful. The Mishnah appears in the center column of text (5), often the first word of the chapter is placed in a decorative box. The Talmud (also known as Gemara) follows (6).

Three important navigational aids, all authored by the Italian Rabbi Yehoshua Boaz ben Shimon in the 16th century, relate to works outside the Talmudic page. The *Torah Or* is a cross-reference to passages cited from the Tanakh, indicated by a small circle at the beginning of the citation in the Vilna Shas or a letter followed by a left-hand parenthesis in the *Oz Ve'Hadar* edition (7). The older printing has the reference squeezed into the small space between the central text and either Rashi or Tosafos (either the right or left depending on space); note that only chapter numbers are provided and the reader has to find the individual verse. The newer printing groups the references all together in the margin, and provides the entire verse (hence the name תורה אור השלם, or the “complete” Torah Or). This is very helpful, but students are encouraged to look up the entire chapter in the Tanakh itself, since the verses cited are often mystifying if one does not know their proper context.

Where Torah Or looks to the Tanakh, Rabbi Yehoshua Boaz ben Shimon's *Mesorat HaShas* (8) refers to parallel passages cited elsewhere in the Talmud. In the older printing, references to this navigational aid are marked with an asterisk and, like Torah Or, the citation is printed in the outside margin of the page (either right or left), immediately opposite the line with the asterisk. The *Oz Ve'Hadar* edition replaces this asterisk with a Rashi letter followed by a left-hand parenthesis, and groups all of the citations together in one place. During the 18th century, Rabbi Yeshayahu Pik added many other details to this monumental work, and his contributions are enclosed by square brackets []. Note also the convention that whenever an עמוד א' is cited, this is represented by a period, and עמוד ב' is represented by a colon.

Rabbi Yehoshua Boaz ben Shimon also wrote a guide to major Halakhic works, entitled *Ein Mishpat* (9). Referenced with a small block letter, readers can look up the decision on a given issue in Maimonides' Mishneh Torah, the Tur-Shulhan Arukh (both of which use the same numbering system), and two other Halakhic works. He began to write another work, entitled *Ner Mitsvah*, which was unfortunately never completed, but the reference marks for this non-existent commentary are still printed, perhaps in the hope that one day someone will undertake this gargantuan task. Thus when using the *Ein Mishpat*, one skips over the first letter on the right of each paragraph (which corresponded to the *Ner Mitsvah*) and reads the second and subsequent letters for references to the Halakhic literature. This navigational aid is essential for more advanced research, but students are cautioned not to rely on a simple cross-reference for any matters of practical Halakhah; a competent authority must be consulted.

3. Supporting Commentary

The most important supporting commentary, one which we will be using extensively in this material, is the classic commentary of Rabbi Shlomo ben Yitzhak (1040-1105),

better known by the acronym רש"י, Rashi. His commentary (10) is always printed closest to the spine of the book, hence on עמוד ב' it will appear on the left, and on the right on עמוד א'. Rashi's commentary is a kind of phrase-by-phrase clarification of the text, both Mishnah and Gemara: he quotes a small portion of the text (often printed in bold, or in a different typeface) followed by a colon, and then proceeds to add a characteristically brief but illuminating comment. Rashi's elegant commentary is so essential that many people say Gemara should be read with two fingers: one in the text itself, and the other in Rashi's commentary.

The typeface for this commentary is popularly known as "Rashi Script"; it is not the script Rashi wrote in, but the script Rashi's commentary was printed in. It is similar to the Sephardic cursive script of that time. Reading Rashi script is not as difficult as it may seem.

NAME OF LETTER	TRADITIONAL BLOCK LETTERS	RASHI SCRIPT	HELPFUL HINTS		
Aleph	א	א	Note the "flag" on the top left. Do not confuse with fi.		
Bet	ב	ב	Just one extra little bump in the middle.		
Zayin	ז	ז	Easily confused with י, but that's true of the block letters too.		
Lamed	ל	ל	Note that the top line is vertical (compare א)		
Mem	מ, מ	מ, מ	The final מ has a round bottom like a block מ.		
Samech	ס	ס	Has a small foot on the lower left to distinguish it from מ.		
Tzadi	צ, צ	צ, צ	Note that the top line leans over (compare ז)		
Shin	ש	ש	This one is totally different.		
Familiar-looking Rashi Letters					
Gimel	ג	ג	Dalet	ד	ד
He	ה	ה	Vav	ו	ו
Het	ה	ה	Tet	ט	ט
Yod	י	י	Kaf	כ, כ	כ, כ
Nun	נ	נ	Ayin	ע	ע
Pe	פ, פ	פ, פ	Kaf	ק	ק
Rosh	ר	ר	Tav	ת	ת

A commentary composed by *Rabbeinu* Hananel of North Africa in the century preceding Rashi is printed in many editions (10), differing slightly in style but similar in its purpose, which is to allow the student to gather a basic understanding of the text of the Gemara.

Beginning in the thirteenth century and continuing through the late nineteenth century, the text of the Talmud was exposed to invasive censorship by Church and government officials. On occasion, Jewish printers anticipated the objections of the various censors, and engaged in careful self-censorship so that the text could be printed, relying on the oral transmission of the text to ensure that it was understood correctly. When combined with the inevitable scribal and typographical errors that crept in over the centuries, there are many difficulties and lacunae in the text as we possess it today. Several commentators, most notably the הגהות הב"ה (*Hagahot HaBah*), and the הגהות הגר"א (*Hagahot HaGra*), address this issue by suggesting emendations to the text, either based on alternate manuscripts or on logical inference .

4. Analytical Commentary

Finally, the major analytical commentary presented on the page is that of Tosafot (“Additions”), printed opposite Rashi, closer to the edge of the page (11). Composed by a school of Talmudists over several generations, this commentary usually explores apparent contradictions in the Talmudic text or takes issue with Rashi’s commentary. Several other commentaries engage in this kind of advanced analysis of the text, but the only one regularly presented on the page is the גליון הש"ס (*Gilyon HaShas*) of Rabbi Akiva Eiger, which consists mainly of references to other passages in the Talmud that occasionally present difficulties, often left unresolved by Rabbi Eiger. The reference mark for the גליון הש"ס commentary is a circle with a diagonal line running through it.

4. Introduction to Tractate Bava Metsia and Perek HaMafkid

The Talmudic selection studied in this text is המפקיד (*Perek HaMafkid*), the third chapter of tractate בבא מציעא (*Bava Metsia*), which deals principally with civil law. *Perek HaMafkid* is one of the classic chapters for התחלת גמרא, that is, for students new to the study of the Gemara, second only perhaps to the preceding chapter, אלו מציאות. The topic of this chapter is the laws of guardianship, based principally on the following verses in the Torah (שמות כ"ב ו'-י"ג):

“If a man gives his fellowman money or articles for safekeeping and it is stolen from the man’s house, if the thief is found he shall pay double. If the thief is not found, then the owner of the house shall approach the judges [to prove] that he, [himself,] did not misappropriate his fellowman’s property. In every case of dishonesty, whether it involves an ox, a donkey, a sheep, a garment or any [other] lost article, that [the witness] says that this here is [the allegedly lost article], their case shall come before the judges; whom the judges find guilty shall pay double to his fellowman.

If a man gives his fellowman a donkey, an ox, a sheep or any [other] animal for safekeeping, and it dies or is injured or seized without any eyewitnesses, an oath [to] the Eternal shall [decide] between the two of them, provided [the trustee] did not misappropriate his fellowman’s property; its owner shall accept [the oath] and [the

trustee] need not pay. If, [however,] it was actually stolen from him, he shall pay its owner. If it was in fact mauled, he shall provide witnesses [to this and then] he need not pay for the mauled [animal].

And if a man borrows something from his fellowman and it breaks or dies, he must pay, [since] its owner was not [working for] him. If its owner was [working for] him, he need not pay. If [the item] is rented, it was received for its rent, [and therefore the renter is not totally liable].”

Like many passages in the Torah, these few compact verses contain massive amounts of information, some of which will be analyzed in *Perek HaMafkid*. Specifically, the chapter will outline the various rights and responsibilities of guardians, whether they be unpaid guardians, paid guardians, borrowers or renters.

If this were not the Talmud, it might seem strange to begin an introductory textbook with the third chapter of a tractate which is actually the second of a series of three tractates (בבא בתרא, בבא מציעא, בבא קמא). Certainly a study of the first two chapters, and the preceding tractate, would be useful, but this is not at all essential. One of the most familiar metaphors for the Talmud is the “sea” — just as the shore has no specific “beginning,” so too the Talmud has no real “beginning,” with each tractate being dependent on the rest just as a drop of water off the French coast is partially held in place by a drop of water off the American coast. Rather, if one wishes to enter the sea, it is best to find a place where the beach is sandy, the slope into the water is gentle, and there are not too many rip currents. As it happens, the third chapter of *Bava Metsia* is one such place, and thus it was chosen for this textbook.

-

5. Guidelines for Preparing the Assignments

This text is not intended for self-study. At the very least, students should strive to find an appropriate *hevruta* before approaching the Talmudic text, and ideally, students should have access to a qualified instructor as well. Experience demonstrates that the greatest advances in Talmudic proficiency come in settings where *hevrutot* prepare the assignments in advance, then meet together with a qualified teacher to discuss the reading, and afterwards review the material separately or together.

Each assignment has several components. First, an introductory statement prefaces the material, helping the student to focus on the principal concerns discussed in the assigned text. This is followed by a specific listing of the Talmudic passage to prepare (along with the commentary of Rashi). Looking at Lesson Eight, for example, the assigned passage reads "גמרא ל"ד ע"ב "אמר רב הונא" עד ל"ה ע"א "היכי מצי לה מפיק לה". This means the student should turn to page 34b (ל"ד ע"ב) of the Gemara, and proceed from the words אמר רב הונא to (עד) page 35a (ל"ה ע"א), stopping with the phrase "היכי מצי מפיק לה". The assigned sections for each lesson are also indicated on the pages of *Perek HaMafkid* supplied in this volume.

Together with a *hevruta*, the student should then use the Vocabulary, Syntax and Abbreviations section of the assignment to decipher the text under study, both the Gemara and the commentary of Rashi. The words are listed in order of appearance, with a certain amount of repetition of less common words in subsequent assignments. Over time, as the student masters more and more vocabulary, the repetition decreases

Finally, the assignment concludes with a series of questions on the Gemara and Rashi. These questions offer valuable direction on the flow and substance of the assigned text, and students may find it helpful to read these questions before attempting to decipher the text. The sequence of presentation of these learning elements varies as the student slowly gains reading proficiency.

Learning styles differ from person to person, and each study group will develop its own dynamic. In my experience, however, the following procedures are the most effective in developing Talmudic skills:

Hevrotot should take turns reading aloud. Even when meeting with the teacher, the students should do the initial reading, and the teacher's role should be limited to correcting erroneous readings. The process of erring, receiving correction, and then implementing the correction, is essential to this type of learning.

Initially, Rashi should be consulted and deciphered as he occurs in the text, as often this commentary can clarify an otherwise opaque passage with a well-chosen word or two. Later, students may find it easier to read through the entire text of the Gemara, and return to Rashi afterwards.

Whenever a Biblical verse is cited, look it up in the Tanakh. Often the Gemara will assume that the student understands the larger context of the verse.

With these general guidelines in mind — you are now ready to start *Reading the Talmud!*

Chapter One

Mishnah 1: Basic Parameters of Guardianship

ל"ג ע"ב – ל"ה ע"ב

The first section of the chapter is principally concerned with two crucial issues: 1) the responsibility of a guardian to affirm, under oath, that he has not abused his position, and 2) the entitlement of the guardian to the specialty penalty payment (כפל) that is levied on a thief. The Gemara will identify the situations under which each of the four types of guardian (unpaid guardian, paid guardian, renter and borrower) will be forced or allowed to swear that they were not negligent in their duties, and the situations in which each of these guardians can expect to receive the כפל payment.

Lesson 1

Introduction: According to Jewish law, if a thief is caught with stolen goods intact and in his possession, he must return the stolen goods and also pay a “double” payment (כפל), i.e. a penalty payment that is equal to the value of the stolen goods. A thief who steals, slaughters and sells (טבח ומכר) an animal and is caught pays the variable “fourfold-fivefold” payment (ארבעה וחמשה), also understood as a kind of כפל. The Mishnah now deals with the question of precisely who gets the כפל if the object was stolen while it was under the supervision of someone other than the owner. Does the owner (המפקיד) receive the כפל, or does the guardian (השומר, הנפקד) receive the כפל?

Prepare:

משנה ל"ג ע"ב

Vocabulary, Syntax, and Abbreviations:

משנה:

המפקיד	one who entrusts an object in the care of another person --
אצל	with; in other contexts: by, next to
בהמה	animal
כלים	vessels, clothing, objects
נגנבו	they are stolen
אבדו	they are destroyed/lost
שילם	he paid
רצה	he wanted
לישבע	to swear
שהרי	for behold
שומר חנם	an unpaid (lit. “free”) guardian
ויוצא	and he goes out, i.e. he is exempt from responsibility
נמצא	is found-
תשלומי כפל	the payment of the כפל penalty, i.e. the principal and the כפל penalty
טבח	he slaughtered
ומכר	and he sold
ארבעה	four
חמשה	five
למי	to whom
אצלו	with him (see אצל above)
בעל	master, owner

רש"י:

[Note: The רש"י for this chapter begins after a paragraph break at the bottom right of the page, with the word המפקיד.]

שבועת שומרים the oath of guardians
פשע was negligent (lit. “sinned”)

שלח בה יד "sent out a hand in it," i.e. used it without permission or in an inappropriate manner -
 יכול he could have
 ליפטר be exempted [from responsibility]
 כו' כולו, etc. (Aramaic: כוליה)
 דכיון for since
 קנה he acquired
 שלומיה its payments-
 מפרש is explained
 טעמא the reason

Questions:

משנה:

- 1) What options does a שומר have if the object he is guarding is lost or stolen?
- 2) If he pays, who gets the כפל in the event that the thief is found?
- 3) If he swears, who gets the כפל in the event that the thief is found?

רש"י:

- 1) What is the basic content of the oath of the שומר?
- 2) What is the rationale behind giving the שומר the כפל?

משנה

המפקיד אצל חברו
 בהמה או כלים
 ונגנבו או שאבדו
 שילם ולא רצה לישבע
 שהרי אמרו שומר חנם נשבע ויוצא
 נמצא הגנב משלם תשלומי כפל
 טבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה
 ?למי משלם
 למי שהפקדון אצלו
 נשבע ולא רצה לשלם
 נמצא הגנב
 משלם תשלומי כפל
 טבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה
 ?למי משלם
 לבעל הפקדון

רש"י

המפקיד. ולא רצה לישבע. שבועת שומרים שלא פשע בה ושלא שלח בה יד שהיה יכול ליפטר בשבועה זו
 :שהרי אמרו כו':למי שהפקדון אצלו. דכיון דשילם קנה כל תשלומיה ובגמרא מפרש טעמא

Lesson Two

Introduction: The גמרא questions why the משנה had to state both בהמה and כלים, when mentioning merely one would seem to suffice. The working assumption behind this גמרא is that the owner (מפקיד) somehow “sells” (מקנה) his rights to the כפל payment.

Prepare:

"גמרא ל"ג ע"ב "למה ליה למתני" עד "צריכי"

Vocabulary, Syntax, and Abbreviations:

גמרא:

למה ליה למיתני why did [the משנה] have to teach
צריכי [they are] necessary
דאי for if
הוה אמינא I would have said, I might have thought [incorrectly]
ליה מקני he transfers ownership to him, sells to him
משום because
נפיש a lot, very much
טירחייהו his/its trouble, effort, bother
לעולה to bring up, to bring in
ולאפוקה and to take out
אימא I [would] say
דקמקני that he sells (the first ק is an abbreviation of קא, which adds a note of emphasis to the verb)
כפלייהו its כפל payment
דכי that when
טבח he slaughtered
ומכר and he sold
ד'וה four and five [see introduction to Lesson א']

רש"י:

הבעלים the owner (traditionally referred to in the plural)
מקנין transfers ownership, sells
לשומר to the guardian
העתיד in the future
להשתלם to be paid
לקמן below, later on in the text
שבשעה that at the time (lit. “that at the hour”)
שמסרה that he handed it over
על מנת on the condition
שאם that if
יהא it should be
מתחילה from the beginning
על מנת כן on this condition, i.e. with this intention
באין לידי coming “to the hands of,” coming to the situation of
נוהגת applicable, customary

שור ox
שה sheep
בלבד alone, only

Questions:

גמרא:

- 1) What might one have thought if the משנה only referred to בהמה?
- 2) What might one have thought if the משנה only referred to כלים?

רש"י:

- 1) How does the שומר acquire the right to the כפל payment?
- 2) What unstated stipulation is maintained as part of the unwritten contract between the owner and the guardian?
- 3) Why might the owner not make such a stipulation, even unconsciously?
- 4) How does an owner take a much greater risk in "selling" the rights to the כפל penalty in the case of an animal as opposed to an object?

גמרא

גמ' למה ליה למתני בהמה

ולמה ליה למתני כלים

צריכי

דאי תנא בהמה

הוה אמינא בהמה הוא דמקני ליה כפילא

משום דנפיש טירחה לעיולה ולאפוקה

אבל כלים דלא נפיש טירחיהו אימא לא מקני ליה כפילא

ואי תנא כלים

הוה אמינא כלים הוא דמקני ליה כפילא משום דלא נפיש כפלייהו

אבל בהמה דכי טבח ומכר משלם תשלומי ד' וה' אימא לא מקני ליה כפילא

צריכא

רש"י

בה יד שהיה יכול ליפטר בשבועה זו שהרי אמרו כו': **למי שהפקדון אצלו**. דכיון דשילם קנה כל תשלומיה ובגמרא מפרש טעמא: **גמ' דמקני ליה כפילא**. הבעלים מקנין לשומר כפל העתיד להשתלם כדאמר לקמן שבשעה שמסרה לו לשמור על מנת כן מסרה שאם תגנב וירצה וישלם יהא כפל שלו: **אימר לא מקנה ליה כפילא**. לא מסרה לו מתחילה על מנת כן: **דלא נפיש כפלייהו**. שאין באין לידי ארבעה וחמשה שאינה נוהגת אלא בשור ושה בלבד

Lesson Three

Introduction: The גמרא now discusses the mechanics of “selling” the כפל penalty by treating the question of how it might be possible for a person to sell something that does not yet exist.

Prepare:

"גמרא ל"ג ע"ב "מתקיף לה רמי בר חמא" עד ל"ד ע"א "נעשה כאומר לו חוץ מגיזותיה וולדותיה

Vocabulary, Syntax, and Abbreviations:

גמרא:

מתקיף	challenges; points out a difficulty
והא	a challenge word — “but behold!”
אין	not
מקנה	sell
דבר	thing
בא לעולם	comes into the world, exists
ואפילו	and even
לרבי מאיר	לר"מ
דאמר	who said
ה"מ	הני מילי (lit. “these words”), i.e. this statement
כגון	for example
פירות דקל	the fruits of a palm tree
דעבידי דאתו	that are likely to come
הכא	here
מי יימר	who will say
דמגנבא	that it will be stolen
ואם תימצא לומר	and if you find to say, i.e. if you make that assumption
דמשתכח	that he will be found
גנב	thief
דלמא	perhaps
מודי	he will confess
ומפטור	and he will be exempt [from the כפל payment]
נעשה כאומר	it is as if he says
לכשתגנב	when (if) it will be stolen
ותרצה	and you want
ותשלמני	and you will pay me
הרי	behold
פרתי	my cow
קנויה	is acquired, is sold
מעכשיו	from now, from this point in time
אי הכי	if so
אפילו	אפ'
גיזותיה	its fleece
ולדותיה	its offspring
נמי	also
אלמה תניא	ברייתא why was it taught in a

חוץ except for

רש"י:

אמתניתין concerning our משנה
מתמה he is puzzled
והיאך and how
בעלים owner(s) [Note that this common term is often used to describe a single owner.]
שעדיין that still, yet
נתחייב became obligated
בפ"ג בפרק שלישי
מקודשת betrothed
על מנת on the condition
שאתגייר that I convert [to Judaism]
איכא there is
למיגמר to conclude, to learn
מינה from it
מוכר a seller
דאפליגו that they argue
בבא מציעא the fifth chapter in איזהו נשך
לקמן below, later in the text
גרסינן we read (refers to a manuscript discrepancy, which may or may not be reflected in the text of the גמרא)
שעתיד that in the future
דליקני ליה that he would sell to him
בשעת מסירה at the time of handing over
דעל כרחך for you are obliged [to say]
בעי he needs
לאקנויה to sell it (lit. "to effect the acquisition")
שמשכה that he took possession through משיכה (lit. "pulling")
ממנו from him
דקים להו that they maintain, they are of the opinion
דניהא that it is better, more comfortable, acceptable
בטוח certain
קרן principal
ספק doubtful
העתיד in the future
נמצא it turns out
למפרע retroactively

Questions:

גמרא:

- 1) What is the objection of רמי בר חמא?
- 2) What is the opinion of רבי מאיר regarding the sale of "futures," i.e. things that do not yet exist?
- 3) Would this position of רבי מאיר apply in our משנה?
- 4) What three events must take place before the כפל penalty becomes a reality?

- 5) If a thief is about to be caught, what alternative does he have to paying the כפל penalty?
- 6) According to רבא, what are the unstated mechanics of the "sale" of כפל rights?
- 7) What objection does ר' זירא raise to the description of רבא regarding the possibility that the animal increased in value while in the possession of the thief?
- 8) How does the גמרא rule on the objection of ר' זירא?

רש"י:

- 1) Upon what passage in קידושין does רבי מאיר base his argument that one may in fact sell something that does not yet exist?
- 2) Where is this argument continued by רב נחמן and רב הונא?
- 3) At what specific point in the transaction is the right to כפל transferred from the owner to the guardian?
- 4) Why is the owner willing to give up the כפל rights?
- 5) If the ownership of the animal is transferred retroactively to the moment the animal is handed over to the guardian by the owner, what implications would this have for the ownership of the fleece and offspring of the animal?

גמרא

מתקיף לה רמי בר חמא
 והא אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם
 ואפילו לר"מ דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם ה"מ כגון פירות דקל דעבידי דאתו
 אבל הכא מי מי יימר דמגנבא
 ?ואם תימצי לומר דמגנבא מי יימר דמשתכח גנב
 ?ואי משתכח גנב מי יימר דמשלם
 !דלמא מודי ומפטר
 אמר רבא נעשה כאומר לו לכשתגנב ותרצה ותשלמני הרי פרתי קנויה לך מעכשיו
 !מתקיף לה ר' זירא אי הכי אפי' גיזותיה וולדותיה נמי
 אלמה תניא חוץ מגיזותיה וולדותיה
 אלא אמר ר' זירא נעשה כאומר לו חוץ מגיזותיה וולדותיה

רש"י

מתקיף לה רמי כו'. א] אמתניתין קא מתמה: והא אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם. והיאך הקנו לו בעלים כפל זה שעדיין לא נתחייב בו גנב: ואפילו לר' מאיר דאמר. בפ"ג דקדושין (דף סג.) הרי את מקודשת לי על מנת שאתגיייר איכא למיגמר מינה מוכר פירות דקל לחבירו עד שלא באו לעולם דאפליגו בה רב הונא ורב נחמן לקמן באיזהו נשך (דף סו:): דעבידי דאתו. גרסינן: מי מי יימר דמגנבא. שעתידי להיגנב דליקני ליה כפל בשעת מסירה דעל כרחך משעת מסירה בעי לאקנויה שמשכה ממנו על מנת כן: נעשה כאומר לו. בשעה שמסרה לו דקים להו לרבנן דניחא להו לבעלים שיהא בטוח בקרן על מנת שיהא ספק כפל העתיד לבא של שומר והרי היא כמסרה לו על מנת כן שאם תיגנב וישלם לו קרן שתהא פרה קנויה לו משעה שמסרה נמצא למפרע כשגנב הגנב של שומר היתה דפרה כבר היא בעולם: אי הכי. דנמצא שהיתה שלו משעה ראשונה יזכה אף בגיזות וולדות שהיו לה משבאה לביתו דכיון דגנב ורצה ושילם נמצאת שלו למפרע

Lesson Four

Introduction: The גמרא offers another possibility to resolve the problem of who gets to keep the increased value of the animal (either through the growth of its wool, or the production of offspring) in the case of a guarded animal that is retrieved after theft.

Prepare:

"גמרא ל"ד ע"א "ומאי פסקא" עד "דקיימא באגם

Vocabulary, Syntax, and Abbreviations:

גמרא:

ומאי and why; in other contexts: and what
פסקא [did you so] decide (lit. "cut")
סתמא דמלתא the simple fact, the simple matter
שבחא improvement
דאתא that comes
מעלמא "from the world," i.e. by happenstance
עביד does, is ready
איניש a person
דמגופא "that is from the body"; in this context: something that comes naturally through growth
איכא דאמרי there are those who say [a different explanation]
לכשתגנב when it will be stolen
ותרצה and you want
ותשלמני and you pay me
סמוך close to, just prior
לגניבתא to its theft
מאי ביניהו what is between them, i.e. what is the difference between these two versions
קושיא question, difficulty
אי נמי alternatively
דקיימא that it stands
באגם in a marsh

רש"י:

שדעתו that his mind, his intention
להקנות to cause to be acquired
הולדות the offspring
בשעה at the time
שמסרה that he handed it over
הקרן the principal (as opposed to the כפל)
שעה an hour; in this context: a moment
לפני before
גניבתא its theft
תהא it will be
כבר already

ללישנא בתרא according to the second reading, version
 ליכא there is not
 לאקשוויי to ask
 דהא for behold
 בחצירו in his courtyard
 ומשיכה and pulling/moving (a legal process of acquisition)
 ההוא שעתא at that time
 ובמאי and with what
 ואם תאמר and if you will say (ask)
 ראשונה first
 על מנת on the condition
 אמרינן we say
 כתובות in tractate כתובות לה נכסים
 "The woman who inherits property," i.e. the name of a chapter
 in כתובות
 אלא except, only

Questions:

גמרא:

- 1) Define two kinds of futures: שבהא דאתא מגופא and שבהא דאתא מעלמא.
- 2) Now that we know the question of זירא ר' concerning the disposition of the shearing and offspring of the retrieved animal, who would get to keep them according to each version of רבא's statement?

רש"י:

- 1) What is the common understanding that an owner has when he asks someone to guard his animal with regards to the potential increased value after theft?
- 2) Why would the physical location of the animal at the time of the theft make a difference in who gets to keep the שבהא?

גמרא

וּמַאי פְּסָקָא
 סתמא דמלתא שבהא דאתא מעלמא עביד איניש דמקני
 שבהא דמגופה לא עביד איניש דמקני
 איכא דאמרי
 אמר רבא נעשה כאומר לו לכשתגנב ותרצה ותשלמני סמוך לגניבתה קנויה לך
 מאי בינייהו
 איכא בינייהו קושיא דרבי זירא
 אי נמי דקיימא באגם

רש"י

פסקא. פסקת הדבר בכל אדם שדעתו להקנות כפל אם יבא לכך ואין דעתו להקנות הולדות: **נעשה כאומר**
 לו. בשעה שמסרה לו: **לכשתגנב ותרצה ותשלמני.** אם תשלם לי הקרן: **סמוך לגניבתה קנויה לך.** שעה אחת
 לפני גניבתה תהא הפרה קנויה לך והיא כבר היתה בעולם: **קושיא דר' זירא.** ללישנא בתרא ליכא לאקשוויי

גיזות וולדות דהא סמוך לגניבתה הוא דאקנייה:א"נ דהוה קיימא באגם. כשגנבה גנב ללישנא בתרא לא קני כפילא דהא סמוך לגניבתה לא היתה בחצירו שתהא חצירו קונה לו ומשיכה ההוא שעתה לא הואי ובמאי נקני וא"ת תקני לו משיכה ראשונה שמשכה לו על מנת לקנותה שעה הסמוכה לגניבתה הא אמרינן בכתובות בהאשה שנפלו לה נכסים (דף פב.) האומר לחבירו משוך פרה זו ולא תיקני לך אלא לאחר שלשים לא קנה

Lesson Five

Introduction: The גמרא now discusses the following: Does a guardian earn the right to the כפל merely by declaring the *intention* to pay for the lost קרן, or must he actually put down the money before getting that right?

Prepare:

"גמרא ל"ד ע"א "שילם ולא רצה לישבע [וכו']" עד "הגנב משלם תשלומי כפל לשואל"

Vocabulary, Syntax, and Abbreviations:

גמרא:

אמר רבי	א"ר
actually	ממש
rather	אלא
since, once	כיון
behold, I [will]	הריני
אף אל פי, even though	אע"פ
the משנה teaches	תנן
“if he paid, yes; if he did not pay, no” [Note that the Aramaic word אין means “yes,” whereas the Hebrew word אין means “no.” The usage in a given Talmudic text must be derived from context.]	אין שילם לא
I will say the latter part [of the משנה]	אימא סיפא
the reason	טעמא
an untranslatable word indicating a challenge	הא
from this	מהא
there is not	ליכא
to understand from it, to derive from it	למשמע מינה
it was taught in accordance with R...	דר... תניא כותיה
the one who rents	השוכר
and it was stolen	ונגנבה
that one (the שוכר)	הלה
and I will not	ואיני
and afterward	כך ואחר כך
was found	נמצא
the payment of the כפל	תשלומי כפל
unpaid guardian	שומר חנם
in my care of the animal	פשעתי I was negligent (lit. “I sinned”), i.e.
for if he wanted	דאי בעי
[he could have] exempted himself	פטר נפשיה
a paid guardian	שומר שכר
“broken or died,” i.e. the animal was damaged or died through an unavoidable accident	שבורה ומתה
borrower	שואל
with what	במאי
was there for him	הוה ליה
“died because of work,” i.e. died in the course of normal (usual) work	מתה מחמת מלאכה

not common
there are those who say
also
thus
until
since
benefit
with his word-
and he came forward

רש"י:

or lost
מ"מ, in any case, nonetheless
he wants
to lie
that it was the victim of an unavoidable accident -
therefore
himself
of four
we learn, we derive
from verses in the Torah
below, later on
"One who borrows," the eighth chapter of Bava Metsia
one who takes payment, i.e. paid guardian
the one that is appropriate, fitting
for this
you loaned it
to keep it
in a curtained bed
any
it was incumbent
to ease
his mind
free, without cost

Questions:

גמרא:

- 1) According to ר' חייא בר אבא in the name of ר' יוחנן, if the guardian declares his willingness to pay, but does not actually pay before the thief is discovered, should the guardian get the כפל money?
- 2) How does the first part of the משנה, i.e. the רישא, seem to contradict this?
- 3) If an unpaid guardian is negligent and loses a cow he was watching as a favor to the owner, why does he get the right to the כפל, in spite of his negligence, by merely agreeing to pay without actually producing the money?
- 4) If a paid guardian loses a cow he was under contract to watch, why does he get the right to the כפל, by merely agreeing to pay, without actually producing the money?

5) If a borrower loses the cow, why doesn't he get the right to the כפל even though he can claim exemption through the death of the cow in the course of normal work (according to the first reading of פפא ר'?)

6) According to the second reading of ר' פפא (the איכא דאמרי), why does the שואל have the right to the כפל by merely agreeing to pay?

7) According to אב"י, when does the borrower get the right to the כפל?

8) Why does אב"י place this limitation on the rights of the שואל?

רש"י:

1) Why does the renter acquire the right to כפל by admitting that the cow was stolen, and he is responsible to pay for it?

2) What is the meaning of the fact that "all the benefit is his" regarding the שואל?

3) Identify the conditions for an optional oath, and the conditions for mandatory payment, for the categories of unpaid guardian (שומר חנם), borrower (שואל), paid guardian (שומר שכר), and renter (שוכר). [Note: Read the entire רש"י with the heading "מקנה ליה כפילא" before filling in the blanks.]

גמרא

[שילם ולא רצה לישבע] וכו'
א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן לא שילם שילם ממש
אלא כיון שאמר הריני משלם אע"פ שלא שילם
תנן שילם ולא רצה לישבע
!שילם אין לא שילם לא
אימא סיפא
נשבע ולא רצה לשלם
טעמא דלא רצה
!הא רצה אע"פ שלא שילם
אלא מהא ליכא למשמע מינה
תניא כותיה דר' יוחנן
השוכר פרה מחבירו ונגנבה
ואמר הלה הריני משלם ואיני נשבע
ואח"כ נמצא הגנב
משלם תשלומי כפל לשוכר
אמר רב פפא שומר חנם כיון שאמר פשעתי מקנה ליה כפילא
דאי בעי פטר נפשיה בגניבה
שומר שכר כיון שאמר נגנבה מקנה ליה כפילא
דאי בעי פטר נפשיה בשבורה ומתה
שואל שאומר הריני משלם לא מקני ליה כפילא
?במאי הוה ליה למפטר נפשיה
!במתה מחמת מלאכה מתה
מחמת מלאכה לא שכיח
איכא דאמרי אמר רב פפא שואל נמי כיון שאמר הריני משלם מקני ליה כפילא
דאי בעי פטר נפשיה במתה מחמת מלאכה
אמר ליה רב זביד הכי אמר אב"י שואל עד שישלם
?מאי טעמא
הואיל וכל הנאה שלו בדיבורא לא מקני ליה כפילא
תניא כוותיה דרב זביד

השואל פרה מחבירו ונגנבה וקידם השואל ושילם
ואח"כ נמצא הגנב משלם תשלומי כפל לשואל

רש"י

השוכר פרה ונגנבה כו'. אע"פ שהשוכר חייב בגניבה ואבידה מ"מ אם רוצה לשקר ולישבע שנאנסה היה נפטר בשבועה הלכך כי אמר נגנבה וחייב עצמו בקרן נקנה לו הכפל: **מקנה ליה כפילא.** נקנה לו הכפל: כל חיובי ופטורי דארבעה שומרין ילפינן מקראי לקמן בפרק השואל (דף צד:) שומר חנם ישבע על הכל אם לא פשע והשואל משלם את הכל נושא שכר והשוכר פטורין מן האונסין וחייבין בגניבה ואבידה שואל פטור במתה מחמת מלאכה הראויה לה דאמר ליה להכי אושלת לי ולא לאוקמה בכילתא: **וכל הנאה שלו.** שהיה עושה בה מלאכתו בלא שום שכר: **בדיבורא.** דהריני משלם: **לא מקני ליה.** הבעלים כפל שאין זו שום טובה מוטל היה עליו להניח דעתו שהשאיילה לו חנם

Lesson Six

Introduction: Given that the two statements attributed to ר' פפא contradict each other, the גמרא now attempts to determine which of the statements is authentic by analyzing them in the light of the teaching of ר' זביד.

Prepare:

"גמרא ל"ד ע"א "ללישנא קמא דרב פפא" עד "גבי הדדי תניין

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

ללישנא קמא according to the first reading, rendition
ודאי certainly
הויא it is
תיהוי it should be
תיובתא refutation
בתרא second, later
לימא say (see אימא, Lesson Two)
אלימא stronger
ממתניתין משנה than our
דקתני shortened form of תני, "is teaching" -
ואוקימנא and it is established [to mean]
הכא נמי here too
מי דמי is this comparable?
התם there
גבי regarding
ש"מ שמע מינה, we learn from this
דוקא specifically
מידי [these] thing[s], i.e. מידי גבי הדדי תניא, "Were these [בריייתות] taught together?"
גבי הדדי together
שיילינהו they asked of them
דבי from the house of (the Aramaic prefix ד represents the Hebrew word של or אשר)
ואמרי and they said
תניין they were taught

רש"י:

דנימא that we would say
כיון since
דטעמא that the reason
משום because of
clarifies the text
למפטר to exempt
נפשיה himself
דהא for behold
שכיחא common

אפילו אפילו
 אית ליה he has, he is of the opinion
 ותיקשי and you will ask
 ליכא there is not
 לאותובי to question, refute
 דמצי אמר לך that he could "find" to say to you, to reply to you
 אנא I
 אמרי say
 לעיל above, earlier in the text
 בהך in that
 שונין studied
 תוספתא extra-Mishnaic teachings
 עיקר essential, main
 כדאמרינן בעלמא as is generally said, i.e. universally accepted
 מתניתא teaching
 בי in the house of
 תותבוה bring it as proof, ask from it

Questions:

גמרא:

- 1) Identify the first and second renditions of פפא (לישנא קמא and רב פפא).
- 2) How is the teaching of רב זביד, i.e. that a שואל may acquire the right to כפל if he pays for the cow, not a refutation of the first rendition of רב פפא?
- 3) How is the ברייתא cited by רב זביד a refutation of the second rendition - of רב פפא?
- 4) How could the משנה be read to nevertheless support the second rendition of רב פפא?
- 5) What slight nuance of difference between the משנה and the teaching of ר' זביד indicates that the second rendition of ר' פפא is inconsistent with the משנה?
- 6) What difference does it make if the two ברייתות were taught together or not?

רש"י:

- 1) How could רב פפא defend his לישנא קמא against the דרב זביד?
- 2) Why is the בתרא לישנא more vulnerable?
- 3) Why were the schools of רבי חייא and רבי אושעיא asked if these statements were taught together?

גמרא

ללישנא קמא דרב פפא ודאי לא הויא תיובתא
 ללישנא בתרא לימא תיהוי תיובתיה
 אמר לך רב פפא מי אלימא ממתניתין דקתני שילם ואוקימנא באמר
 הכא נמי באמר
 מי דמי?
 !התם לא קתני קידם הכא קתני קידם
 מאי קידם?
 !קידם ואמר
 הא מדקתני גבי שוכר ואמר
 וגבי שואל קידם

ש"מ דוקא קתני
?מידי גבי הדדי תניא
שיילינהו לתנאי דבי רבי חייא ודבי ר' אושעיא
ואמרי גבי הדדי תניין

רש"י

ללישנא קמא דר"פ. ודאי לא הוי תיובתא דנימא כיון דטעמא דרב פפא משום דלא הוה למפטר נפשיה דהא מתה מחמת מלאכה לא שכיחא אפי' קדם ושילם נמי אית ליה לרב פפא דלא קני ליה כפילא ותיקשי ליה הא ודאי ליכא לאותובי דמצי אמר לך אנא אע"פ שאמר הריני משלם אמרי ולא אמרי אע"פ ששילם: **נימא תיהוי תיובתא.** מי נימא דשילם דוקא קאמר תנא דברייתא: **והא מדקתני.** תנא דברייתא גבי שוכר ואמר כדאמרינן לעיל תניא כוותיה דר' יוחנן וגבי שואל ושילם בהך דתניא כוותיה דרב זביד: **שיילינהו.** בני הישיבה: **לתנאי.** שהיו שונין תוספתא דרבי חייא ותוספתא דרבי אושעיא שהם עיקר כדאמרינן בעלמא (חולין דף קמא.) כל מתניתא דלא מיתניא בי רבי אושעיא ורבי חייא לא תותבוה בי מדרשא

Lesson Seven

Introduction: After resolving the issue of the time at which the guardian takes retroactive possession of the stolen פקדון, the גמרא poses a series of thorny issues in which some element of the process changes midway: The guardian changes his mind whether to swear or pay, or either the guardian or the owner passes away before the כפל can be paid and the inheritors have a difference of opinion, etc.

Prepare:

"גמרא ל"ד ע"א "פשיטא" עד ל"ד ע"ב "תיקו"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

פשיטא [it is] obvious
איני I will not, I am not
משלם pay
והזר and he reneges, changes his mind
הריני Behold I [will, am]
מאי what [is the ruling?]
מי אמרינן "do we say..." [The word מי in this context indicates that the following statement should be read as a question.]
מהדר he reneges, changes his mind (similar to חזר in Hebrew)
מהדר קא הדר ביה "He certainly changed his mind." [The doubling of the verb הדר indicates emphasis.]
או or
דלמא perhaps
במלתיה in his word
קאי he stands, upholds
דחויי הוא דקא מדחיה he is pushing (putting) him off
ומת and he died
בניו his sons
דאבוהון of their father
קיימי they stand, uphold
שלמו בנים the sons paid (lit. "they paid, the sons") [Do not confuse this with "they paid the sons," as subjects commonly follow verbs in Hebrew]
מצי אמר he (i.e. the owner) can find to say, respond
כי אקנאי when I gave over ownership
לאבוכוך to your father
לי דעבד לי who did/made for me
נייה נפשאי pleasure to my soul, i.e. something pleasing to me
לדידכו to you
לא שניא there is no difference
אבונא our father
אנן we, i.e. but as far as we are concerned
לדידן to us
מחצה half
שתי פרות two cows

השותפין the partners
לבעלה to her husband
תיקו “let it stand,” i.e. the question will remain unresolved until Messianic times.
The word is often understood as an acronym of תישבי יתרץ קושיות ואבעיות, “the Tishbite [Eliyahu HaNavi] will solve questions and difficulties.”

רש"י:

לא הספיק he was unable to, he did not get the chance
והאב and the father
לומר to say
פעמים times
רבות many
קורת רוח pleasure, i.e. favors
מהו same as מאי
ליכא there is not
שום any
צד side, perspective, aspect
באלו with/in these
קיימים alive (pl.)
אביהם their father
קיבל received
כיון since
ששניהם that the two of them, both of them
בהדדי with each other
אף even
מתחילתו from the beginning, originally
יותר more
אם תמצוי לומר “if you find to say,” if you say
שלימה whole, entire
דתרויהו that both of them
חד one
נפסד he loses, incurs loss
חלקו his portion, share
דמיה its money, its value
המגיעו that is arriving to him, “coming to him”
בעינן we require
המוטל that is required
נכסי מלוג a classification of property that a woman brings into a marriage
פירות “fruits,” in this context: interest or benefit
אמרין אמרי' we say
תשלומים payment
מעליא appropriate, legitimate
נינהו they are
דאפוטרופוס that [he is] a legal guardian
ואוכל and he eats, consumes, spends
בעלים owner(s), usually stated in the plural even when referring to a single person
לצורך for the need
קרקע real estate

Questions:

גמרא:

- 1) What is the ruling if a person says "I won't pay," and then changes his mind and says, "I will pay"?
- 2) If a שומר first says, "I will pay," and then reverses himself and says "I won't pay," what are two possible implications of his right to claim the כפל?
- 3) If a man agrees to pay the קרן but dies before he is able to do so, and then his sons subsequently refuse to pay — do they effectively overturn his statement?
- 4) If the sons fulfill their father's wish and pay the קרן, does the owner have the right to deny them the כפל?

רש"י:

- 1) If the sons pay the heirs of the now deceased owner, do the heirs have the right to deny them the כפל?
- 2) If the guardian makes a partial payment (half of one cow, for example), is he entitled to part of the כפל?
- 3) If the guardian makes a partial payment (one of two cows, for example), is he entitled to part of the כפל?
- 4) If a guardian pays one of two owners, is he entitled to the כפל?
- 5) If one of two guardians pays, is that guardian entitled to the כפל?
- 6) If one borrows from a woman, yet pays her husband the קרן, is he entitled to the כפל?
- 7) If a woman borrows, and her husband pays the קרן, is he entitled to the כפל?
- 8) What are נכסי מלוג? קרקע מלוג?

גמרא

פשיטא

אמר איני משלם

וחזר ואמר הריני משלם

!הא קאמר הריני משלם

אלא אמר הריני משלם

וחזר ואמר איני משלם

?מאי

מי אמרינן מהדר קא הדר ביה

או דלמא במלתיה קאי ודחויי הוא דקא מדחי ליה

אמר הריני משלם ומת

ואמרו בניו אין אנו משלמין

?מאי

מי אמרינן מהדר קא הדרי בהו

או דלמא במלתא דאבוהון קיימי ודחויי הוא דקא מדחו ליה

שלמו בנים

?מאי

מצי אמר להו כי אקנאי כפילא לאבוכון דעבד לי נייח נפשאי

!לדידכו לא

או דלמא לא שנא
 שילם לבנים
 ?מאי
 מצו אמרי ליה כי אקני לך אבונא כפילא דעבדת ליה נייח נפשיה
 !אבל אנן לדידן לא
 או דלמא לא שנא
 שלמו בנים לבנים
 ?מאי
 שילם מחצה
 ?מאי
 שאל שתי פרות ושילם אחת מהן
 ?מאי
 שאל מן השותפין ושילם לאחד מהן
 ?מאי
 שותפין ששאלו ושילם אחד מהן
 ?מאי
 שאל מן האשה ושילם לבעלה
 ?מאי
 אשה ששאלה ושילם בעלה
 ?מאי
 תיקו

רש"י

ואמרו בנים אין אנו משלמין. לא הספיק לשלם עד שמת: **שלמו בנים.** והאב לא הספיק לומר הריני משלם עד שמת: **דעבד לי נייח נפשאי.** פעמים רבות עשה לי קורת רוח: **שילם לבנים.** מתו הבעלים ונגנבה ואמר השומר לבנים הריני משלם או שילם מהו: **שלמו בנים לבנים מהו.** דליכא שום צד נייחא נפשא באלו שהם קיימים שלא הם ולא אביהם עשו קורת רוח לאלו ולא אביהם של אלו קיבל קורת רוח מבני השומר: **או דלמא.** כיון ששניהם הראשונים הוה להו נייחא נפשא בהדדי קנו כפילא אף בנים מן הבנים: **שילם מחצה.** מתחילתו אמר הריני משלם מחצה ולא יותר: **מהו.** לקנות חצי הכפל: **שאל שתי פרות.** אם תימצא לומר לא קני מחצה שאל שתי פרות ונגנבו ואמר הריני משלם אחת ולא אמר מתה מחמת מלאכה: **מהו.** לקנות כפל שלה מי אמרינן כיון דפרה שלימה שילם קנה או דלמא כיון דתרוייהו חד פקדון הוו ואינו משלם את שתיהם לא אקני ליה כפילא שהרי הוא נפסד על ידו: **ושילם לאחד מהם.** חלקו חצי דמיה שעליו מהו לקנות חלקו המגיעו מי אמרינן כל הקרן שלו שילם או דלמא בעינן עד שישלם כל הפרה: **ושילם אחד מהם.** חצי דמיו שעליו: **מהו.** שיקנה חצי הכפל מי אמרינן הרי שילם כל המוטל עליו: **שאל מן האשה.** פרה של נכסי מלוג שהקרן שלה והפירות לבעל: **ושילם.** הפרה לבעל: **מהו.** לקנות הכפל מי אמרי' כיון דקרן לאו דבעל הוא לאו תשלומין מעליא נינהו ולא קני כפילא או דלמא כיון דאפוטרופוס הוא על הנכסים ואוכל הפירות בעלים הוי עלייהו ותשלומין הן: **אשה ששאלה.** לצורך קרקע מלוג שלה

Lesson Eight

Introduction: The גמרא cites a teaching from רב הונא to the effect that every guardian has to take an oath that he no longer has the missing object in his possession. This teaching is challenged by a ברייתא that implies that under certain circumstances, no oath is necessary.

Prepare:

"גמרא ל"ד ע"ב "אמר רב הונא" עד ל"ה ע"א "היכי מצי מפיק לה

Vocabulary, Syntax and Abbreviations

גמרא:

משביעין they/we make him swear
שבועה an oath
ברשותו in his control/possession
מאי טעמא what is the reason?
חיישינן we suspect, we are concerned
שמא perhaps
בה עיניו נתן בה he wanted it for himself (lit. "he placed his eyes on it")
מיתיבי they challenged it
המלוה the lender [memory aid: the מלוה is the one with the ממון (money)]
המשכון the object of collateral, deposit
ואבד and it was lost
סלע a unit of currency, equal to two שקלים and four דינרים
הלוייתך I loaned to you
שוה it was worth
והלה and the other one
לא כי not so!
הלוייתי you loaned to me
פטור exempt, [here, from an oath]
חייב obligated, [here, to take an oath]
ב' two [סלעים]
ה' five
מי who?
שהפקדון that the deposit, collateral
אצלו with him, in his possession; in this context, referring to the מלוה who held the deposit
ויוציא and he will take out
אהייא to which one, i.e. to which statement does this refer?
אילימא if we say
אסיפא on the second part
ותיפוק ליה but derive it
גבי rests on, regarding
דהא for behold
קא קא adds emphasis; as in קא מודי "for behold, he is, after all, admitting it"
מודי admitting to, agreeing with
מקצת הטענה part of the claim

ארישא on the first part
 לזה borrower
 לשתבע let him swear
 איתא it is
 כיון since
 מצי how can he (lit. "how can he find [to...]")
 מפיק לה take it out

רש"י:

אמתנין אמתניתין, "משנה on our"
 אפי על פי אפי
 כדקתני as it was taught
 חצי half
 כאן here
 הודאה confession, agreement
 במקצת in part
 שכך that this [amount] it was [so worth]
 תובע makes a claim against
 יתר the rest -
 דמיו its money, its value
 סבר holds, opines
 האי this
 כלום anything at all
 ויפסלו and he will render him פסול, invalid [as a witness]
 אחיוב on the obligation, [here, to take an oath]
 ולמה ליה and what for him, i.e. why does he need
 למתלי to make dependent
 לעדות for testimony, to be a witness
 ויטול and he will take
 דאיכא that there is
 אי אתה יכול you are not able
 לפוטרו to exempt him
 בולא כלום without anything (i.e. swearing)
 ומשום and because of
 תיקון עולם "the order of the world," i.e. an enactment made for the sake of social order
 שקלוה they took away
 מיניה from him
 ושדיוה "and threw it," and placed it -
 אמלוה to the loaner
 אמאי why
 אשתבע he swore

Questions:

גמרא:

1) Why does רב הונא require the guardian to take an oath that the object is no longer in his possession?

- 2) For each of the following disputes over a lost object that was used as collateral, determine who takes the oath (the מלוה or the לווה):
- The lender claims that the משכון was worth a שקל; the borrower claims that the משכון was worth a סלע.
 - The lender claims that the משכון was worth a שקל; the borrower claims that the משכון was worth three דינרים.
 - The borrower claims that the משכון was worth two סלעים; the lender claims that the משכון was worth a סלע.
 - The borrower claims that the משכון was worth two סלעים; the lender claims that the משכון was worth five דינרים.
- 3) What could the lender do, if he wanted to be deceptive, to discredit the oath of the borrower?
- 4) Why does the ruling of רב הונא make the ruling in the case of the סיפא דרישא difficult to understand?

רש"י:

- How many שקלים are in a סלע?
- What kind of confession/admittance is required to compel a person to take an oath?
- What would be a consequence if the lender was caught in a false oath?
- What is the סיפא דרישא?
- How did the חכמים use the concept of תיקון עולם to justify the devolvement of the oath onto the lender?

גמרא

אמר רב הונא משביעין אותו שבועה שאינה ברשותו
 ממאי טעמא
 חיישינן שמא עיניו נתן בה
 מיתבי
 המלוה את חבירו על המשכון ואבד המשכון
 ואמר לו
 סלע הלוייתך עליו
 שקל היה שוה
 והלה אומר לא כי
 אלא סלע הלוייתני עליו סלע היה שוה
 פטור
 סלע הלוייתך עליו שקל היה שוה
 והלה אומר לא כי
 אלא סלע הלוייתני עליו שלשה דינרים היה שוה
 חייב
 סלע הלוייתני עליו ב' היה שוה
 והלה אומר לא כי
 אלא סלע הלוייתך עליו סלע היה שוה
 פטור
 סלע הלוייתני עליו שנים היה שוה
 והלה אומר לא כי
 אלא סלע הלוייתך עליו ה' דינרים היה שוה
 חייב
 מי נשבע?

מי שהפקדון אצלו
שמא ישבע זה ויוציא הלה את הפקדון
?אהיֵא
אילימא אסיפא
ותיפוק ליה דשבועה גבי מלוה היא
דהא קא מודי מקצת הטענה
אלא אמר שמואל ארישא
?מאי ארישא
אסיפא דרישא
סלע הלויתיך עליו שקל היה שוה
!והלה אומר לא כי
אלא סלע הלויתני עליו שלשה דינרין היה שוה
חייב
דשבועה גבי לוח הוא
ואמור רבנן לשתבע מלוה
שמא ישבע זה ויוציא הלה את הפקדון
ואם איתא
איתא לדרב הונא
כיון דמשתבע מלוה שאינה ברשותו היכי
?מצי מפיק לה

רש"י

משביעין אותו. אמתני'קאי אע"פ שהוא משלם כדקתני שילם ולא רצה לישבע משביעין אותו שבועה שאינה ברשותו: **שקל.** חצי סלע: **פטור.** הלוה מן השבועה שאין כאן הודאה במקצת: **חייב.** לישבע שכך היה שוה ומשלם לו דינר שהודה לו: **ושתים היה שוה.** והלוה תובע את המלוה את יתר דמיו וקא סבר האי תנא המלוה על המשכון שומר שכר הוא: **פטור.** מן השבועה שאין כאן הודאה שחייב לו כלום: **ויוציא הלה כו'. ויפסלנו: אהיֵא.** קאי מי נשבע דקתני בה: **אילימא אסיפא.** אחיוב דסיפא: **תיפוק ליה כו'. ולמה ליה למתלי טעמא בשמא יוציא הפקדון ויפסלנו לעדות ולשבועה: מאי ארישא.** הא רישא פטור קתני: **אסיפא דרישא.** אחיוב דקתני ברישא קאי: **לשתבע מלוה.** שלא היתה שוה אלא שקל ויטול שקל דכיון דאיכא שבועה על הלוה מן התורה אי אתה יכול לפוטרו בולא כלום ומשום תיקון עולם שלא יפסל ישראל שקלוה לשבועה מיניה ושדיוה אמלוה
:איתא לדרב הונא. שהשומר המשלם דמים נשבע שאינה ברשותו אמאי חיישינן לשמא יוציא הא אשתבע

Lesson Nine

Introduction: The גמרא continues its analysis of the teaching of רב הונא, and concludes with a discussion of the difference between lenders and borrowers.

Prepare:

"גמרא ל"ה ע"א "אמר רבא שיש עדים" עד "וסלף בוגדים ישדם"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

עדים witnesses

שנשרפה that it was burned

אי הכי if so

מהיכא מייתי לה "from where will he bring it," i.e. how can he produce the פקדון if it has been destroyed?

שנגנבה that it was stolen

סוף סוף "end end," i.e. in the final analysis

דטרח that he will expend effort

לטרח he will expend effort

וליתי and bring

בשלמא granted (lit. "in peace") i.e. point x is true, but what about objection y ?

מאן קא עייל ונפק who is coming up (i.e. in) and going out

בביתיה in his house

ואזיל and he goes

מי ידע "does he know?" [Note the use of the preposition מי to indicate that the following phrase is a question.]

גזירה a decree

שמא perhaps

יטעון he will claim

אחר after

מצאתיה I found it

כמה how much

שוה equal [to]; in this context: worth, value

והכי קאמר "and this is the way it was said," i.e. this is what it means

תחילה first

משמיה "in his name," in the name of

תירובתא refutation

מגו since; in other contexts, a more technical term meaning "within"

לישתבע let him swear

נמי also

אגילגול "on the rolling," i.e. on the שבועה שבועה, the additional oath-that may be added once an initial oath is mandatory

אמריתא I said it

לשמעתא this teaching, topic, discussion

קמיה before [a person]

תהא let this be

במאמינו in [a case where] he believes him

ונהמניה then let him believe him
 בהא in this [also]
 לא קים ליה בגויה “he does not stand upon it,” i.e. he did not apply himself [to ascertain its value] -
 מהימן believe
 ומאי שנה and what is the difference
 מקיים ביה במלוה “he establishes in him, the loaner,” [the following attribute]

רש"י:

דהשתא for now, so that now
 אשבעינהו they make him swear
 מחזור goes back, goes around
 ושואל and asks
 הנכנסים those who enter
 וימצא and he will find
 תביעת demand, claim
 שתיהן both of them
 דאורייתא from the Torah
 מימר אמר [a person] is likely to say
 נתן דעתו עליו he placed his mind on it, i.e. he paid attention to it
 דמיו its value, its money
 דנקט that he takes, presumes -
 למילתיה to his word-
 נאמן believed, trustworthy
 וישר and upright, correct
 מעשרין they make him wealthy
 השמים the Heavens

Questions:

גמרא:

- 1) The גמרא had objected to the argument of רב הונא by suggesting that if the lender had to swear that he did not have the object in his possession, he would then refrain from producing the object to invalidate the borrower. What scenario does רבא offer to address this objection?
- 2) What is wrong with the scenario of רבא?
- 3) What alternate scenario does רב יוסף offer?
- 4) What is wrong with the scenario of רב יוסף?
- 5) How does the גמרא describe a way in which the scenario of רב יוסף would work?
- 6) Why is this last solution only really feasible for the lender and not the borrower?
- 7) What elegant answer to the objection of the גמרא does אב"י propose?
- 8) According to רב אשי, who swears first?
- 9) Why is this sequence important?
- 10) How does רב הונא בר תחליפא, רבא, argue that the third case of dispute discussed in the previous עמוד (i.e. רישא דסיפא) is a proof against the teaching of רב הונא to the effect that every loaner takes an oath?
- 11) How did רב אשי when רב הונא בר תחליפא presented it to him?

- 12) If the borrower will believe the lender's oath with regards to the פקדון not being in his possession, why won't he also believe his assessment of the value of the פקדון?
 13) Why is the loaner more likely, psychologically speaking, to believe the borrower than vice versa?
 14) How is this illustrated by a verse in משלי?

רש"י:

- 1) Why doesn't the lender swear in the case of the fire?
- 2) How will the lender locate the thief?
- 3) Which oath is compounded on which oath through the process of שבועה?
- 4) Why is the borrower less likely to believe the lender has accurately assessed the value of the משכון?

גמרא

אמר רבא שיש עדים שנשרפה
 אי הכי מהיכא מייתי לה
 אלא אמר רב יוסף שיש עדים שנגנבה
 סוף סוף מהיכא מייתי לה
 דטרחה ומייתי לה
 אי הכי כי משתבע מלוה נמי לטרחה ליה וליתי
 בשלמא מלוה ידע מאן קא עייל ונפק בביתה
 ואזיל וטרחה ומייתי לה
 אלא ליה מי ידע מאן עייל ונפיק בביתה דמלוה
 אביי אומר גזירה שמא יטעון ויאמר לו אחר שבועה מצאתיה
 רב אשי אמר זה נשבע וזה נשבע
 זה נשבע שאינה ברשותו
 וזה נשבע כמה היה שוה
 והכי קאמר
 מי נשבע תחילה
 מלוה נשבע תחילה
 שמא ישבע זה ויוציא הלה את הפקדון
 רב הונא בר תחליפא משמיה דרבא אמר
 רישא דסיפא תיובתא לרב הונא
 סלע הלויטני עליו שתים היה שוה
 והלה אומר לא כי
 אלא סלע הלויטיך עליו סלע היה שוה
 פטור
 ואם איתא לדרב הונא
 מגו דמשתבע מלוה שאינה ברשותו
 לישתבע נמי אגילגול שבועה
 כמה היה שוה
 אמר רב אשי אמריתה לשמעתיא קמיה דרב כהנא
 ואמר לי תהא במאמינו
 ונהמניה ליה למלוה נמי בהא
 כמה הוה שוה
 לא קים ליה בגויה
 ונהמניה מלוה ללוה דקים ליה בגויה
 לא מהימן ליה

ומאי שנא לזה דמהימן ליה למלוה ומאי שנא מלוה דלא מהימן ליה ללוה
לוה מקיים ביה במלוה תומת ישרים תנחם
מלוה מקיים ביה בלוה וסלף בוגדים ישדם

רש"י

שיש עדים שנשרפה. דהשתא לא אשבעינהו שהרי הביא עדים: **טרה ומייתי לה**. מחזר ושואל אחר הנכנסים בביתו וימצא הגנב: **וזה נשבע**. הלזה שהשבועה עליו נשבע כמה שוה: **מלוה נשבע תחילה**. שאינה ברשותו: **רישא דסיפא**. הוא תיובתא לרב הונא רישא תביעת מלוה סיפא תביעת לזה רישא דסיפא דקתני פטור בתביעת לזה: **אגילגול שבועה**. דטענה שאין בה שבועה עם טענה שיש בה שבועה מגלגלין עליו שבועה לישבע על שתיהן וגילגול שבועה דאורייתא היא בקדושין (דף כז:): **תהא במאמינו**. הא דקתני פטור במאמינו לזה למלוה שאינה ברשותו: **לא קים ליה בגויה**. מימר אמר לזה לא קים למלוה בגויה דמשכון דלא נתן דעתו עליו לדעת דמיו: **מאי שנא כו'**. דנקט תנא למלתיה בהכי שזה נאמן על זה וזה אינו נאמן על זה: **לוה מקיים במלוה**. מקרא זה תומת ישרים תנחם אם לא שאדם נאמן וישר הוא לא היו מעשרין אותו מן השמים שנאמר תומת ישרים תנחם

Lesson Ten

Introduction: The גמרא now proceeds to introduce the concept of שומא, or “appraisal.” In this particular context, שומא refers to the appraisal of property that is to be seized by the בית דין from a defaulting שומר and given to the מפקיד in payment for the lost object(s). The גמרא also begins a discussion of the opportunities that the defaulting שומר has to retrieve his collateral.

Prepare:

"גמרא ל"ה ע"א "ההוא גברא" עד "ולאו אדעתא דזוזי נחוא"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

ההוא גברא “a certain man,” refers to an actual (not theoretical) case
דאפקיד who deposited
כיפי nose rings (see רש"י)
גביה with, in [the care] of
הב לי give me
ידענא I know
היכא where
אותבינהו I placed them
אתא he came
לקמיה before him
פשיעותא negligent, culpable
זיל go
שלים pay
אגביה seized
לאפדניה his palace -
מיניה from him
לסוף in the end
אישתכח were found
ואיקור and [they] had increased [in value]
הדרי return [them], they return
למרייהו to their master
הוה יתבינא I was sitting
ופרקין and our chapter [of משנה or גמרא]
לי אהדר לי answer me, return to me
ושפיר and correct, good
עבד he did, behaved-
מאי טעמא what is the reason?
התם there [in the case of the משנה under discussion, i.e. on ל"ג ע"ב]
הטרחיה he troubled him, he bothered him
לבית דין לבי דינא
הכא here [in the case of the missing כיפי]
למימרא is this to say?
דסבר that he holds, opines
שומא appraised property [in this case, property seized by בית דין]

הדר is returned
שאני different
בטעות in error
מעיקרא from the beginning
נהרדעי the people from the town of נהרדעא , location of a major Babylonian ישיבה
תריסר twelve
ירחי months
שתא year
אמימר an אמורא
אנא I
לי וסבירא לי and it seems to me, I hold, I am of the opinion
לעולם forever
והלכתא and the הלכה is
משום because
פשיטא obvious
שמו they make a שומא
לבעל חוב to a debtor (lit. "master of a debt")
איהו he
דידיה his
אמריןנן we say
עדיף preferable, stronger, advantaged
את you
מגברא from the man
דאתית that it came to you (lit. "that you came")
מיניה from him
זבנא he sold it
אורתא he left it as an inheritance [אורתא is a typographical error; see ג (הגהות הב"ה)]
ויהבה במתנה or he gave it as a gift
ודאי certainly
הני these [cases]
מעיקרא from the beginning
אדעתא thinking of, with the intention of
דארעא of the land
נחות they went down, entered [the land] -
ולאו and not
דזוזי of זוזים, i.e. money

רש"י:

נזמים nose rings
יתר more [than]
הדמים the money
שפרע that he paid
כשדן when (prefix כש) he judged
היינו we were
עוסקין involved with
קתני it is taught
מתני' משנה, our מתניתין
דקני that he acquires
כפילה the penalty payment

והאי	and this [person]
נמי	also -
וליקני	let him acquire
רווחא	the profit
נכסי	property
ב"ד	בית דין
חוזרין	they return, they revert
מעות	money
כי הכא	like here
שאבדו	that they were lost
בתחילת	at the beginning
בידו	in his hand, i.e. in his possession
דאילו	for if
שכן	that this was the case
הטרקלין	the palace, building, i.e. the אפדנא
שב"ד	שבית דין
כמכר	like a sale
גמור	complete
שני	second
מכחו	from his strength, i.e. in his stead
כשם...אף	just as...so too
ויטול	and take
קבל	receive, take
קרקע	land
הוריש	leaves as an inheritance
אחרונים	the later ones, i.e. the recipients
לוקח	purchaser
יורש	inheritor
שיהא	that it should be
שלהם	of theirs, belonging to them
אית ביה	there is to him, he has

Questions:

גמרא:

- 1) What does רב נחמן rule in the case of a שומר who forgets where he put the objects he was charged to watch?
- 2) How did רב נחמן deal with such a שומר who refused to pay the owner of the objects?
- 3) When the objects were later found, what did רב נחמן rule?
- 4) How did the owner of the rings profit from this ruling?
- 5) How did רב נחמן respond to רבא when the latter asked him about the apparent contradiction between his ruling and the teaching of the משנה?
- 6) Why was this a proper response?
- 7) Can we infer from this situation that רב נחמן holds that seized property returns to their original owner upon reimbursement?
- 8) How long, according to the נהרדעא of ישיבה, does a person have to redeem his seized property?
- 9) What does אממר say about this reported teaching from נהרדעא?
- 10) What is the scriptural basis for returning seized objects upon reimbursement?

11) What would happen if ראובן seized property from שמעון as a שומא, and then had this property seized by לוי as a שומא, and then שמעון went to לוי with money to redeem his seized property?

12) What would happen if ראובן seized property from שמעון as a שומא, and then transferred this property to לוי, either through a sale, or as an inheritance, or as a gift?

-

רש"י:

1) What are כיפי?

2) When רב נחמן asks רבא about the apparent contradiction between his ruling and the משנה, what was his question regarding the disposition of the increased value of the כיפי and its relationship to the כפל payment?

3) Why was the original שומא of the כיפי made in error?

4) Why is it that the recipient of a שומא has to return the seized property upon compensation, but a purchaser, inheritor, or gift recipient does not?

גמרא

ההוא גברא דאפקיד כיפי גביה חבריה
אמר ליה הב לי כיפי

אמר ליה לא ידענא היכא אותבינהו
אתא לקמיה דרב נחמן

אמר ליה כל לא ידענא פשיעותא היא
זיל שלים

לא שילם

אזל רב נחמן אגביה לאפדניה מיניה
לסוף אישתכח כיפי

ואיקור

אמר רב נחמן הדרי כיפי למרייהו והדרא אפדנא למרה
אמר רבא

הוה יתיבנא קמיה דרב נחמן
ופרקין המפקיד הוה

?ואמרי ליה שילם ולא רצה לישבע
ולא אהדר לי

ושפיר עבד דלא אהדר לי
?מאי טעמא

התם לא אטרחיה לבי דינא
הכא אטרחיה לבי דינא

?למימרא דסבר רב נחמן דשומא הדר
שאני התם דשומא בטעות הוה

דקא הוה כיפי מעיקרא

אמרי נהרדעי שומא הדר עד תריסר ירחי שתא
ואמר אמירא אנא מנהרדעא

אנא וסבירא לי שומא הדר לעולם
והלכתא שומא הדר לעולם

משום שנאמר ועשית הישר והטוב
פשיטא

שמו ליה לבעל חוב

ואזל איהו ושמה לבעל חוב דידיה
אמרינן ליה

לא עדיף את מגברא דאתית מיניה
זבנה אורתא ויהבה במתנה
ודאי הני מעיקרא אדעתא דארעא נחות
ולאו אדעתא דזוזי נחות

רש"י

כיפי. נזמים: ואייקור. יתר על הדמים שפרע לבעלים: **הוא יתיבנא**. כשדן דין זה: ופרקין המפקיד הוא. ובפרק זה היינו עוסקין: **ואמרי ליה שילם ולא רצה לישבע**. קתני מתני' דקני כפילא והאי נמי שילם וליקני רווחא דאייקור: **דשומא הדר**. נכסי ליה ששמו ב"ד לבעל חוב חוזרין אליו אם נותן מעות לבעל חוב כי הכא דהדר אפדנא למרה: **דשומא בטעות הוא**. דסבור היה שאבדו הנזמים והרי לא אבדו: **דהא הוה כיפי מעיקרא**. שהרי בתחילת השומא היו הנזמים בידו ולא היה יודע דאילו היה יודע שכן לא שמו לו הטרקלין אבל שומא שב"ד שמין על שאין לו מעות והוא חייב לו הרי הוא כמכר גמור ואינה חוזרת: **אמרינן**. לבעל חוב שני: **לא עדיפת**. מבעל חוב ראשון שבאת מכחו כשם שהוא מחזירה ויטול מעותיו משום ועשית הישר והטוב אף אתה קבל מעותיך מבעלים הראשונים משום ועשית הישר והטוב: **זבנה אורתא כו'**. בעל חוב ששמו לו קרקע ומכרה או שנתנה או הוריש: **הני**. אחרונים או לוקח או יורש או מקבל מתנה: **אדעתא דארעא נחות**. שיהא קרקע שלהם ולא שיקבלו מעות דאילו בעל חוב אית ביה משום ועשית הישר והטוב דאמרינן לא: היה לך עליו אלא מעות והרי הן לך אבל אלו קרקע קנו

Lesson Eleven

Introduction: The גמרא concludes its discussion of seized property by examining spousal rights, the case of a person who surrendered his collateral before it was seized, and the time when the seized property may be used by its new owner.

Prepare:

"גמרא ל"ה ע"א "שמו לה לאשה" עד ע"ב "שלימו ימי אכרזתא"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

שמו	they evaluated [and seized]
ואינסיבא	and she married
מינה	from her
ומתה	and she died
בעל	husband
בנכסי אשתו	with regards to the property of his wife
לוקח	purchaser
הוי	is
מיהדר	he returns
מהדרינן	we/they return [to him]
באושא	in the town called אושא
התקינו	they made a תקנה, an ordinance
שמכרה	who (f.) sold
נכסי מלוג	property brought into marriage by the woman, with the stipulation that the husband has control of its proceeds
בהיי בעלה	in the lifetime of her husband
מוציא	takes out, removes, seizes
אגביה	he collected it [as payment for a loan]
איהו	he
בחובו	for his debt
פליגי	they divide, disagree, argue
חד	אחד
הדרה	it goes back, returns [Note the switch of Hebrew ה, ח with Aramaic ה, ד]
מאן דאמר	the one who says
סבר	holds, opines
האי	this
זביני	sale
מעליא	“upper”; in this context: legal, final, good
דהא	for behold
מדעתא דנפשיה	with his mind, of his own will
אתא	he came
לדינא	to court
מחמת	because
כיסופא	embarrassment, shame
ומאימת	and from when
אכיל	[may one] eat

פירי fruits
מכי from when, from the time that
מטיא arrives
אדרכתא a type of legal document (see רש"י)
לידיה to his hands
עדיו its witnesses
בחתומיו with their signatures
זכין they give him merit/possession
שלימו are completed
ימי the days of
אכרזתא announcing

רש"י:

אפילו even if
שמאתן they evaluated
בכתובתה in her marriage contract
להיות to be
צאן ברזל a type of property brought into a marriage by the wife (lit. "iron sheep")
קנויין acquired
עיכבתן she held them back
לעצמה for herself
הקרן the principal
דין the law [of]
הלכך therefore
היכא where
וירשה and he inherited
לא מצי למימר he cannot find to say, i.e. it cannot be argued
דכלוקה for like a purchaser
שוויה they made him equal to, they considered him
כירוש like an inheritor
להיות to be
בחייה in her lifetime
וגוף and the body, the principal
לכשתמות when she dies
והכי מוקי לה and this is how it is established
אלמא really, consequently, we see -
ואמר ליה וא"ל
ראשון first
כשאר like other
כשהיתה when it was
סנהדרין the great court, Sanhedrin
שגלתה that it was exiled
וישבה and it settled
בר"ה (ראש השנה השנה (in the Talmudic tractate
עשרה ten
מסעות travels
לעיל above, earlier in the text
גבי regarding

ב"ד	בית דין
וקם	and he gets up
מעצמו	on his own
טול	take
תשעים	ninety
שנפסק	that was decided
בפ"ק	בפרק קמא, in the first chapter
שטר	document
אנכסי ליה	on the property of the borrower
שימצאם	that he will find them
משלו	belonging to him
יקחם	he will take them
ומוסרין	and they hand over
שנחתם	that it is sealed/signed
הזקק	he is required
ומכריזין	and they announce
כאן	here
בערכין	in tractate ערכין
ביותר	more
שכלו	that they were completed, finished
מפרש	is explained
בפ'	בפרק
ועד	and until
הנך	these

Questions:

גמרא:

- 1) In a case where a woman seized property from a defaulting borrower, or has her own property seized by a creditor for her default on a loan, and then she dies: What status does the surviving husband have with regard to that property?
- 2) May the defaulting borrower force the return of his property by repayment of the debt?
- 3) May the husband force the return of his deceased wife's seized property by repayment of the debt?
- 4) How does this relate to the תקנה made in אושא with regards a woman who sells her מלוג and then dies?
- 5) What is the argument between רב אחא and רבינא in the case of a voluntary surrendering of property to pay off a debt?
- 6) According to the first opinion, would the husband be allowed to retrieve this property, and why?
- 7) According to the second opinion, would the husband be allowed to retrieve this property, and why?
- 8) According to רבה, when is the new owner of the seized property allowed to derive benefit from the property (אכיל פירי)?
- 9) According to אביי, when is the new owner of the seized property allowed to derive benefit from the property?
- 10) According to רבא, when is the new owner of the seized property allowed to derive benefit from the property?

רש"י:

- 1) What difference does it make if the חכמים give the surviving husband the status of לוקח rather than יורש?
- 2) What would be the situation if a woman sold her מלוג נכסי property, with the stipulation that her husband be allowed to continue eating the fruits thereof, but the property itself would transfer to the purchaser upon her death? Could her husband retrieve the property by paying back the debt?
- 3) What is the fundamental difference between a לוקח and a יורש?
- 4) Why were certain תקנות made in אושא?
- 5) What is an אדרכתא?
- 7) If a creditor receives an אדרכתא, what must he do before he seizes this property?

גמרא

שמו לה לאשה
ואינסיבא
או שמו מינה דאשה ואינסיבא
ומתה
בעל בנכסי אשתו לוקח הוי
לא מיהדר ולא מהדרינן ליה
דאמר רבי יוסי בר חנינא
באושא התקיננו
האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה
ומתה
הבעל מוציא מיד הלקוחות
אגביה איהו בחובו
פליגי בה רב אחא ורבינא
חד אמר הדרה וחד אמר לא הדרה
מאן דאמר לא הדרה
סבר האי זביני מעליא היא
דהא מדעתא דנפשיה אגביה
ומאן דאמר הדרה
סבר לא זביני מעליא הוא
והאי דאגביה מדעתיה ולא אתא לדינא
מחמת כיסופא הוא
דאגביה
?ומאימת אכיל פירי
רבה אמר מכי מטיא אדרכתא לידיה
אביי אמר עדיו בחתומיו זכין לו
:רבא אמר מכי שלימו ימי אכרזתא

רש"י

ואינסיבא. אפילו לא שמאתן לבעלה בכתובתה להיות נכסי צאן ברזל שהן קנויין לבעל אלא עיכבתן לעצמה להיות :
נכסי מלוג הקרן שלה והבעל אוכל פירות: **בעל.** בנכסי מלוג של אשתו: **לוקח הוי.** דין לוקח נתנו בו חכמים הלכך
לא מיהדר היכא דשמו לה ואינסיבא ומתה וירשה בעלה כדאמרינן זבנה אדעתא דארעא נחות: **ולא מהדרינן ליה.**
היכא דשמו מינה ואינסיבא ומתה וירשה בעלה ובא להחזיר החוב וליטול הקרקע לא מצי למימר יורשה אני דכלוקח

שוייה רבנן ולא כיוורש: **האשה שמכרה בנכסי מלוג**. להיות הבעל אוכל פירות בחייה וגוף הקרקע יהיה ללוקח לכשתמות ומתה: **בעל מוציא**. גוף הקרקע מיד הלקוחות והכי מוקי לה בפרק האשה בכתובות (דף עח:). תקנת אושא בגופה של קרקע לאחר מיתה אלמא כלוקח שויוהו רבנן וא"ל אני לקחתי ראשון דאי כשאר יורש שויוהו רבנן יורש שמכר אביו נכסיו בחייו אין לו ירושה בהן: **באושא התקינו**. כשהיתה סנהדרין באושא שגלתה וישבה שם סנהדרי גדולה כדאמרינן בר"ה (דף לא.) גבי עשרה מסעות

אגביה איהו בחובו. לעיל מיהדר גבי שומא כלומר אם לא שמוה ב"ד למלוה על כרחו של לווה וקם ליה מעצמו ולא הטריחו לדין ואמר לו טול קרקע זה בחובך: **מאימתי אוכל פירות**. מי ששמו לו ב"ד קרקע בחובו מאימת היא קנויה לו לאכול פירות: **אדרכתא**. לאחר תשעים יום שנפסק הדין דאמרינן בפ"ק (דף טו) דב"ד כותבין אדרכתא שטר פסק דין אנכסי לווה שבכל מקום שימצאם משלו יקחם ומוסרין לו השטר: **עדין בחתומיו**. מיום שנחתם שטר האדרכתא בב"ד אע"פ שלא בא לידו: **מכי שלמו ימי אכרזתא**. אע"פ שבאה אדרכתא לידו ולא מצא נכסים ללוה עד לאחר זמן וכשמצא הוזקק לבא לב"ד ומכריזין שיש כאן קרקע למכור כדאמרינן בערכין (דף כא:) ואם בא זה וקיבלה ביותר ממה ששמוה אחרים מוסרין אותה בידו לאחר שכלו ימי הכרזה ובמסכת ערכין מפרש כמה ימים מכריזין בפ' שום היתומים (שם) ועד דשלמו הנך יומי הוי פירי דלוה

Chapter Two

Mishnah 2: Issues of Transferred Guardianship

ל"ה ע"ב – ל"ז ע"א

The four types of guardians have different levels of responsibility, with the unpaid guardian having the least and the borrower having the most. This section will now discuss situations in which one guardian transfers the object to another guardian, and cases where the object is lost or damaged. The Gemara will also discuss the relative levels of responsibility borne by the first and subsequent guardian, especially in situations where different types of guardians are involved.

Lesson Twelve

Introduction: We learned in Lesson Five that renters and borrowers have different levels of responsibility regarding the object in their care. One who rents an animal would be exempt from payment if it died naturally, but a borrower would be fully obligated to pay. The משנה discusses what might arise if a renter lends a rented object to a borrower. The גמרא continues this discussion.

Prepare:

"משנה ל"ה ע"ב וגמרא עד "דעתו של בעל הבית"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

משנה:

השוכר the renter, one who rents
פרה cow
והשאילה and lends it
ומתה כדרכה a natural death (lit. "and it died in its way")
ישבע he will swear, let him swear
אמר רבי א"ר
כיצד how so? How is this?
הלה this one, this person
עושה makes, does
סחורה business
בפרתו של with the cow of..., [i.e. של בפרה...]
אלא rather
תחזור return it
לבעלים to the owner [often stated in the plural, even when referring to a single person]

גמרא:

אמר ליה א"ל
מכדי let's consider (lit. "from nothing")
קני in what/how does he acquire?
להאי [to] this
ונימא ליה but let him say to him
משכיר the one who rents out
דל subtract, remove
אנת you
שבועתך your oath
ואנא and I
משתעינא דינא will speak about [my] claim, about my suit
בהדי with
מי סברת do you think? [Note: The term מי indicates that the following is a question.]
משעת מיתה at the time of death
כדי in order
להפיס to appease

רש"י:

ועמד and gets up
ימי שכירתו the days [term] of his rental
באונסין in/with unavoidable accidents
פשעת you were negligent

Questions:

משנה:

- 1) If one who rented an object lends this object to a borrower, and the object is destroyed due to an unavoidable accident, who pays for the object?
- 2) What logical objection is raised by רבי יוסי?
- 3) What alternative does he propose?

גמרא:

- 1) According to אבא בר אבא, at what moment does the renter "acquire" the cow?
- 2) What does רב אבין בר אבין therefore suggest an owner might do to avoid loss?
- 3) When, according to אבבי, does the renter "acquire" the (dead) cow?
- 4) According to אבבי, what is the purpose of the oath taken by the renter?

רש"י:

- 1) To whom does the renter swear?
- 2) Why is the renter exempt if the cow dies naturally (מתה כדרכה)?
- 3) Why is the borrower obligated if the cow dies naturally?
- 4) How does the oath assuage the concerns of the one who owned the cow?

גמרא

מתני' השוכר פרה מחבירו
והשאילה לאחר
ומתה כדרכה
ישבע השוכר שמתה כדרכה
והשואל ישלם לשוכר
א"ר יוסי
כיצד הלה עושה סחורה בפרתו של חבירו
אלא תחזור פרה לבעלים

גמ' א"ל רב אידי בר אבין לאבבי
מכדי שוכר במאי קני להאי פרה בשבועה
ונימא ליה משכיר לשוכר
דל אנת ודל שבועתך
ואנא משתעינא דינא בהדי שואל
א"ל מי סברת שוכר בשבועה הוא דקא קני לה
משעת מיתה הוא דקני
ושבועה כדי להפיס דעתו של בעל הבית

רש"י

פרה מחבירו. ועמד שוכר והשאילה לאחר לעשות בה ימי שכירותו: **ישבע השוכר.** למשכיר: **שמתה כדרכה.** ופטור שהשוכר אינו חייב באונסין: **והשואל.** שהוא חייב באונסין משלם לשוכר: **גמ' בשבועה.** שהוא נשבע למשכיר: **להפיס דעתו.** שלא יאמר פשעת בה

Lesson Thirteen

Introduction: The גמרא now discusses a rather bizarre situation that might be the logical outcome of the position held by חכמים in the משנה.

Prepare:

"גמרא ל"ה ע"ב "א"ר זירא" עד "ומיהדר ליה למרה"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

פעמים	[there are] times
שהבעלים	that the owner (בעלים is plural in form but singular in meaning)
משלמין	pay
כמה	several
פרות	cows
לשוכר	to the renter, i.e. the one who rents from him
היכי דמי	how is this compared, i.e. how so?
אגרא	he rented
מיניה	from him
מאה	one hundred
והדר	and he returned, went back
שיילה	he borrowed
תשעין	ninety
תמנן	eighty
שבעין	seventy
בתוך	within
ימי שאלתה	the days of its borrowing, i.e. while it was being borrowed
דאכל	that on even (כל א כל), i.e. for each
מיחייב	he is obligated
חדא	one
מדיפתי	from דיפתי
מכדי	let's consider
עיילה	he brought it up/in
אפקה	he brought it out
משכירות	from [a status of] renting
ומי	untranslatable, indicates that the following statement is a question
איתא	is it-
בעינא	in existence
דנימא	that one might say
הכי	thus
עליהן	on them, i.e. the בעלים
שתי	two
שום	category (lit. "name")
קני	acquires
לגמרי	completely, fully
עבד	he works
ומיהדר	and he returns

למרה to its master

רש"י:

המשכירין the renter (plural to conform to בעלים)
הראשונים the first, the original
לפי according to
דברי משנתנו the words of our משנה
יש there is/are
כולם all of them
שלו his
שיעשה that he will do, i.e. he will work
ויחזירם and he will return them
מלאכה work
עמי for me (lit. "with me")
טובה a favor (lit. "a good")
והשאילני and lend me
ולאחר and after
אהזירנה I will return it
אצלך with you
י' ten
להשלים to complete
וכן עשה and he did so
כאן here
לי דמה לי...ומה לי for what is it to me x , what is it to me y ?, i.e. there is no
difference between x and y
השכירנה rent it to me
שהיא that it is
שאולה borrowed
בידך in your hand
ממני from me
ואשתעבד בה and I will be responsible for it
וטול and take
שכרך your pay, i.e. the rent money-
הרי behold
בזקת שאילתו it has the status of being borrowed -
כאילו as if
נוטל he takes
הנאה benefit, profit
באונסים in/for accidents
לעשות to do [work]
על מנת on the condition
הללו these
שמתה כדרכה a natural death (lit. "that it died in its way")
ד' four
נחלטות complete ones, i.e. they belong to him outright
בשביל because of
בעין in existence
בתורת תשלומים in the status of payment, i.e. as payment
תביעות claims

ולענין	and in the matter of, as regards
נמי	also
לשלם	let him pay
ותעמוד	and let it stand
במקום	in the place
תחת	under, in place of
ותהא	and it shall be -
ימסור	he will give over
אילו	if
היתה	it was
קיימת	existing, standing
עכשיו	now
ס"ל	סבירא ליה, he holds, is of the opinion
כאתקפתא	like the objection
דכיון	for since
שמחמת	that because
אינן	are not

Questions:

גמרא:

- 1) How might it be possible for a person to rent out a cow, and then pay for it several times over?
- 2) How does רב אחא מדיפתי object to this logic?
- 3) According to מרי בר רב אשי, what is the maximum payment of cows that the owner may have to make? -

רש"י:

- 1) What arrangement did ראוּבן and שמעון make regarding the cow?
- 2) How is it possible for שמעון (the owner) to owe ראוּבן (the renter) four cows?
- 3) How many cows will ראוּבן ultimately keep?

גמרא

א"ר זירא פעמים שהבעלים משלמין כמה פרות לשוכר

היכי דמי

אגרה מיניה מאה יומי

והדר שיילה מיניה תשעין יומי

הדר אגרה מיניה תמנן יומי

והדר שיילה מיניה שבעין יומי

ומתה בתוך ימי שאלתה

דאכל שאלה ושאלה

מיחייב חדא פרה

א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא

מכדי חדא פרה

היא עיילה ואפקה

אפקה משכירות ועיילה לשאילה

אפקה משאילה ועיילה לשכירות
א"ל ומי איתא לפרה בעינא
דנימא ליה הכי
מר בר רב אשי אמר
אין לו עליהן אלא שתי פרות
חדא דשאלה וחדא דשכירות
שום שאלה אחת היא ושום שכירות אחת היא
דשאלה קני לגמרי
דשכירות עבד בה ימי שכירותיה
ומיהדר ליה למרה

רש"י

פעמים שהבעלים. המשכירין הראשונים: **משלמין.** לשוכר זה כמה פרות על פרה זו לפי דברי משנתנו יש שיהו :
כולם שלו ויש שיעשה בהם ימי שכירותו ויחזירם: **כיצד אגרה מיניה מאה יומי והדר שייילה מינה תשעין יומי**
וכו'. ראובן ששכר פרה משמעון שיעשה בה מלאכה מאה יום וחזר שמעון ואמר לו עשה עמי טובה והשאילני אותה
תשעים יום מן המאה ששכרת ולאחר תשעים אחזירנה לך לעשות אצלך י' ימים להשלים המאה וכן עשה יש כאן
דין משנתנו דתנן השוכר פרה מחבירו והשאילה לאחר בתוך ימי שכירותה דמה לי בעלים ומה לי אחר אם מתה אצל
שואל הרי שוכר פטור בשבועה והשואל משלם לשוכר חזר ראובן ובא אצלו ואמר לו השכירנה לי מתשעים יום
שהיא שאולה בידך ממני ואשתעבד בה שמונים יום וטול שכרך וכן עשה הרי היא בחזקת שאילתו על שמעון כאילו
השכירה לאחר שהרי נוטל שכרו וכל הנאה שלו ואם היתה מתה אצל ראובן היה ראובן פטור בשבועה ושמעון
משלם לו פרה אחת ששאל ממנו והוא חייב באונסים ופרה אחרת לעשות אצלו עשרה ימים להשלים המאה חזר
שמעון ושאלה ממנו שבעים יום מן השמונים ששכרה ממנו על מנת שיחזירנה לו ויעשה בה עשרה ימים להשלים
השמונים של שכירות השני ואם היתה מתה בתוך שבעים יום הללו הרי יש כאן דין השני כדין הראשון וישבע
ראובן שמתה כדרכה ושמעון השואל משלם לו ד' פרות שתים נחלטות לו בשביל שתי פרות שאולות שהשאילו
ראובן ובפעם זה כאילו מתו שתיהן שהרי אין פרתו בעין שהשאילו בראשון דנימא הרי החזיר לו פרתו וזו שהוא
משלם לו עכשיו בתורת תשלומין באה לידו והרי יש לו עליו שתי תביעות על שתי שאילות ושתי תביעות על שתי
שכירות לעשות אצלו עשרים יום: **מכדי חדא פרה הואי כו'.** ולענין תשלומין נמי לשלם ליה פרה אחת ותעמוד
במקום הראשונה תחת שתי השאילות ותהא שלו ואחת ימסור לו לעשות בה עשרים יום: **מי איתא לפרה בעינא**
דנימא הכי. אילו היתה קיימת היה פטור לגמרי אלא שיעשה בה עשרים יום עכשיו שמתה בא עליו בתורת
תשלומין שואל לשוכר על שתי תביעות מר בר רב אשי ס"ל כאתקפתא דרב אחא מדפתי: **שום שאלה אחת היא.**
דכיון דחדא פרה הואי אלא שמחמת שוכר שהשאל הוא בא עליו שני שאילות פרה אחת אינן אלא אחת

Lesson Fourteen

Introduction: When the Temple was in existence, one who swore falsely was required to bring a sacrificial offering: If the false oath brought no financial benefit, one would bring a חטאת offering, and if the false oath did result in financial benefit, one would bring an אשם offering. The גמרא goes through the permutations of responsibility for both the renter and the borrower.

Prepare:

"גמרא ל"ה ע"ב "אמר ר' ירמיה" עד ל"ו ע"א "קמ"ל דלא כר' אמי

Vocabulary:

גמרא:

פעמים sometimes, there are times
ששניהם that the two of them
בחטאת are [obligated to bring] a חטאת sacrifice
באשם are [obligated to bring] an אשם sacrifice
כיצד how is this so?
כפירת ממון denial of a monetary claim
ביטוי שפתים a false oath (lit. "pronouncement of the lips")
כגון for example
שמתה כדרכה that it died "in its way", i.e. a natural death
נאנסה it was the victim of an accident
דבין כך ובין כך for whether it is thus, or whether it is thus, i.e. either way
מיפטר פטור he is certainly exempt
חיובי מחייב he is certainly obligated
שנגנבה that it was stolen
מחמת מלאכה because of work, in the course of its work
דתרוייהו that the two of them
כפרי ממונא deniers of monetary claims
דהא for behold
פטרי they exempt
נפשייהו themselves
מאי what
קמ"ל קא משמע לן, "lets us hear," i.e. teaches us
לאפוקי to exclude
מדרכי אמי that which רבי אמי [teaches]
כל all, any
שבועה oath
שהדיינים that the judges
משביעים they make one swear
משום because of, on account of
שבועת ביטוי a false oath
כשבע תשבע when he verbally pronounces an oath
מעצמה on his own, on its own

רש"י:

אמתניתין קאי it refers to our משנה (lit. "on our משנה it stands")
 נשבעו they swore -
 לשקר to a lie
 כפרו they denied
 ממון money
 וקרבן and the sacrifice
 כדכתיב as it is written
 אם if
 נשכרים paid, rewarded, benefited
 בשבועתם with their oath
 להקל to make light, to ease -
 פרעון payment
 מעליהם from them
 איל a ram
 ב' two
 גזילות stealing
 ע"י על ידי, by means of
 לסטים armed robbers
 אע"ף אף על פי, even though
 כדרב הונא according to that [teaching] of רב הונא -
 ברשותו in his possession
 דהיישנון for we suspect
 שמא perhaps
 נתן עיניו he placed his eyes, i.e. he coveted it
 מתשלומין from payment
 באמת in truth
 הלכך therefore
 הודה he admits
 נמצא it is found, i.e. it turns out
 בשיקור in the lie
 עצמו himself
 שלימות complete, whole
 המשנה one who changes, i.e. one who swears falsely
 מחובה from obligation

Questions:

גמרא:

- 1) Name the four different types of sacrificial combinations illustrated by רבי ירמיה in the case of two guardians (a renter who loans to a borrower).
- 3) How does this relate to the teaching of ר' אמי?

רש"י:

- 1) Why might two guardians join together in a lie?
- 2) What kind of theft is understood as an אונס?
- 3) Determine the sacrifice penalty that a renter must pay when caught lying under the following circumstances:

- a. cow died naturally, claimed that it died under unavoidable circumstance
 - b. cow was stolen, claimed it died while working
 - c. cow died naturally, claimed it died while working
 - d. cow was stolen, claimed it died naturally
- 4) Determine the sacrifice penalty that a borrower must pay when caught lying under the circumstances described in the previous question.

-

גמרא

ר' ירמיה
פעמים ששניהם בחטאת
פעמים ששניהם באשם
פעמים שהשוכר בחטאת והשואל באשם
פעמים שהשוכר באשם והשואל בחטאת
הא כיצד
כפירת ממון אשם
ביטוי שפתים חטאת
פעמים ששניהם בחטאת
כגון שמתה כדרכה ואמרו נאנסה
שוכר דבין כך ובין כך מיפטר פטור
בחטאת
שואל דבין כך ובין כך חיובי מיחייב
בחטאת
פעמים ששניהם באשם
כגון שנגנבה ואמרו מתה מחמת מלאכה
דתרוייהו קא כפרי ממונא
דהא מיחייבי וקא פטרי נפשייהו
שוכר בחטאת ושואל באשם
כגון שמתה כדרכה ואמרו מתה מחמת מלאכה
שוכר דבין כך ובין כך מיפטר פטור
חייב בחטאת
שואל דמיחייב במתה כדרכה וקא פטר נפשיה במתה מחמת מלאכה
באשם
שוכר באשם ושואל בחטאת
כגון שנגנבה ואמרו מתה כדרכה
שוכר הוא דמיחייב בגניבה ואבידה
וקא פטר נפשיה במתה כדרכה
באשם
שואל דבין כך ובין כך חיובי מיחייב
בחטאת
מאי קמ"ל
לאפוקי מדרבי אמי
דאמר כל שבועה שהדיינים משביעים אותה
אין חייבין עליה משום שבועת ביטוי
שנאמר או נפש כי תשבע לבטא בשפתים כי תשבע מעצמה
קמ"ל דלא כר' אמי

רש"י

פעמים ששניהם בחטאת. אמתניתין קאי השוכר והשואל נשבעו לשקר ולא כפרו ממון והרי הן בשבועות
: 'ביטוי וקרבתן של חטאת כדכתיב בויקרא או נפש כי תשבע וגו'
שניהם באשם. אם נשבעו לשקר והיו נשכרים בשבועתם להקל פרעון מעליהם כפירת ממון היא זו וקרבתן
שבועה שלהם אשם איל בן ב' שנים דכתיב (ויקרא ה) והביא את אשמו איל תמים בערכך כסף (שני) שקלים
והוא אשם גזילות: **נאנסה.** ע"י לסטים ונשבעו שכך אע"פ שהשואל משלם אונסין משביעין אותו כדבר
הוא שבועה שאינה ברשותו דחיישינן שמא נתן עיניו בה ונשבע שנאנסה ואינה ברשותו: **שוכר דבין כך**
ובין כך מיפטור. מתשלומין קאי בחטאת: **בין כך ובין כך.** בין שנשבע באמת שמתה כדרכה בין שנשבע
לשקר שנאנסה פטר עצמו מלשלם הלכך אין בשקר זה כפירת ממון דהא אם הודה על האמת היה פטור
שבועת ביטוי היא ובחטאת: **שואל דבין כך ובין כך חייב לשלם.** נמצא שלא כפר ממון בשיקור שבועתו
ושבועת ביטוי קאי בחטאת: **כגון שנגנבה.** והשוכר חייב לשלם לבעלים והשואל ישלם לשוכר: **ואמרו מתה**
מחמת מלאכה. ופטר שואל עצמו בשקר מלשלם לשוכר והשוכר מלשלם לבעלים: **שמתה כדרכה.** ואם
הודו על האמת שוכר פטור ושואל חייב: **שנגנבה.** ושניהם חייבין: **ואמרו מתה כדרכה.** השוכר פטור עצמו
בשקר אבל השואל לא נפטר בכך מלשלם: **חיובי מיחייב.** לשלם קאי על שבועתו בחטאת: **מאי קמ"ל.** רבי
ירמיה משניות שלימות הן בשבועות המשנה מחובה לחובה ומפטור לפטור ומפטור לחובה פטור מאשם
גזילות מחובה לפטור חייב

Lesson Fifteen

Introduction: The גמרא now resumes its discussion of שומר שמסר לשומר — a guardian who appoints another guardian in his place. Should something happen to the פקדון, what responsibility does the first שומר have to replace the object? The גמרא discusses a specific case involving farm tools.

Prepare:

"גמרא ל"ו ע"א "אתמר שומר שמסר לשומר" עד "גבה דהיא סבתא הוּוּ מפקדי להו"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

אתמר	it was said, taught
שמסר	who hands over (cf. מסורה: tradition)
לטעמיה דרב	according to the reasoning of רב
לא מיבעיא	it is not necessary to mention
דעלויי עלייה	that he elevates it upward, improves it
לשמריתו	to/for its guarding
אלא	rather
אפילו	even
דגרועי גרעה	that he degrades, makes worse
מאי טעמא	what is the reason?
דהא	for behold
בן דעת	a person of mind, i.e. a mentally competent adult -
ש"ח	שומר חנם
דא"ל	דאמר ליה
רצוני	my desire, my will
שיהא	that it should be
פקדוני	my פקדון, i.e. the object that is being guarded for me
לאו	not
בפירוש	explicitly
מכללא	by implication
דהנהו	for there were
גינאי	gardeners, farmers
יומא	day
הוּוּ מפקדי	they would deposit
מרייהו	their hoes
גבה	in the control of, with (lit. "on top of")
ההיא סבתא	a certain old woman
חד	one
אפקדינהו	they left their objects as a פקדון
מינייהו	of them
קלא	voice, noise
בי הלולא	"the house of marriage," a wedding
נפק	he went out
אזל	he went
אדאזל	while he went

ואתא and he came [returned]
 אגנוב it was stolen
 ופטריה and he exempted him (פטור)
 מאן דחזא one who saw
 סבר assumed
 משום because
 ולא היא but this is not so
 שאני התם it is different there
 נמי also
 אינהו they
 גופייהו themselves (lit. "their bodies")

רש"י:

נפטר [he would be] exempt
 אפילו אפילו
 באונסין from unavoidable accidents
 פשיעה negligence
 ר' יוחנן medieval French word for "hoe" [Note: Foreign words are often designated in רש"י with two apostrophes.]
 בלע"ז in a foreign language
 מפיו from his mouth
 דלא מצי אמרי that they do not find to say, i.e. they cannot argue
 רצוננו our desire, will

Questions:

גמרא:

- 1) What do רב and ר' יוחנן hold, respectively, regarding a שומר שמסר לשומר?
- 2) According to אב"י, what is not a question in the position held by רב?
- 3) According to אב"י, what novel rule can be derived from the position held by רב?
- 4) What is the reason why this novel rule is valid, according to רב?
- 5) According to אב"י, what is not a question in the position held by ר' יוחנן?
- 6) According to אב"י, what novel rule can be derived from the position held by ר' יוחנן?
- 7) What is the reason why this novel rule is valid, according to ר' יוחנן?
- 8) According to רב חסדא, רב, how was it derived that רב holds the position that is attributed to him?
- 9) What was the normal practice of the farmers?
- 10) What happened on the day of the wedding?
- 11) How did רב rule in this case?
- 12) Why can't we assume that רב holds this way in all cases of שומר שמסר לשומר?

רש"י:

- 1) What does רב mean when he says פטור — completely פטור, or something else?
- 2) What does ר' יוחנן mean when he says חייב — completely חייב, or something else?
- 3) Who heard the ruling regarding the farmers?
- 4) Why might the regular practice of the farmers make a difference in this particular case?

גמרא

אתמר
שומר שמסר לשומר
רב אמר פטור
ור' יוחנן אמר חייב
אמר אביי
לטעמיה דרב
לא מבעיא שומר חנם שמסר לשומר שכר
דעלויי עלייה לשמירתו
אלא אפילו שומר שכר שמסר לשומר חנם
דגרועי גרעה לשמירתו
פטור
מאי טעמא
דהא מסרה לבן דעת
ולטעמיה דר' יוחנן
לא מבעיא שומר שכר שמסר לשומר חנם
דגרועי גרעה לשמירתו
אלא אפי' ש"ח שמסר לשומר שכר
דעלויי עלייה לשמירתו
חייב
דא"ל אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר
אמר רב חסדא
הא דרב
לאו בפירוש אתמר
אלא מכללא
דהנהו גינאי
דכל יומא הוו מפקדי מרייהו גבה דההיא סבתא
יומא חד אפקדינהו לגבי חד מינייהו
שמע קלא בי הלולא
נפק אזל אפקדינהו לגבה דההיא סבתא
אדאזל ואתא אגנוב מרייהו
אתא לקמיה דרב
ופטריה
מאן דחזא סבר
משום שומר שמסר לשומר פטור
ולא היא
שאני התם
דכל יומא נמי אינהו גופייהו גבה דההיא סבתא הוו מפקדי להו

רש"י

רב אמר פטור. מכל מה שהיה נפטר אם שמרה הוא עצמו: **חייב.** אפי' באונסין: **ולא מבעיא כו'.** דפטור מן האונסין ואין לך לומר פשיעה היא זו שמסרה לאחר: **מרייהו.** פושוי"ר בלע"ז: **מאן דחזא.** אחד מן התלמידים ששמע מפיו דפטריה סבר שומר שמסר לשומר כו': **הוּוּ מפקדי לה.** דלא מצו אמרי ליה אין רצוננו שיהא בידה

Lesson 16

Introduction: The גמרא continues its discussion of שומר שמסר לשומר by challenging the opinion of ר' יוחנן, who holds that a guardian who hands over a guarded object to another guardian is thereby obligated in its damage or loss.

Prepare:

"גמרא ל"ו ע"א "ייתיב ר' אמי" עד ע"ב "לא מהימן לי בשבועה"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

יטיב sat
וקאמר לה and said it-
להא שמעתא this subject, this ruling
האיתביה he challenged, he raised a difficulty against him
ואם איתא and if it were so; in this context: If the ruling of ר' יוחנן that שומר שמסר
ישומר is הייב is correct...
לימא let him say
רצוני my desire, my will
שיהא that it should be
פקדוני my פקדון, the object that is being watched for me
עסקינן במאי הכא what are we dealing with here?
בשנתנו in [a case where] they gave
רשות הבעלים [Note: This is not the correct text! See מסורת הש"ס in the margins; the
amended text is רשות הבעלים.]
הבעלים רשות the owners [gave] permission
להשאיל to loan out
אי הכי if so
בעי he needs
לשלומי to pay
לדעתך according to your opinion, in your estimation, "it's up to you"
מתיב he challenged
מעות coins, money
אצל with, in the control of
צרון he bound them up
והפשילן and he threw them
לאחוריו behind him
מסרן he handed them over
ונעל and he locked
בפניהם before them
כראוי appropriately
כדרך like the way, like the manner
טעמא the reason
הא an untranslatable challenge word, here: "but if"
אמאי why?
נימא let him say
נהרדעי the people of נהרדעא

דיקא make an inference
 דקתני that it teaches
 מכלל "from the principle," i.e. this implies
 לא שנה it does not make a difference
 ליתני let it teach
 סתמא simply, just
 שמע מינה hear from this
 לא מיבעיא it is not necessary to mention
 גרועי worse
 את you
 מהימנת are believed
 האיך this other [person]

רש"י:

רביה his רב
 השאלוה they loaned it
 כרצונך according to your will, as you see fit
 אנו מקפידין we are particular-
 הלכך therefore
 יצאו they go out
 לחוץ outside
 ויאבדו and they will lose/destroy
 הנפקד the one who is entrusted with the פקדון
 דוקא specifically
 נקט mentioned, stated
 שישנה that it is

Questions:

גמרא:

- 1) Given that the teacher of ר' אמי is ר' יוחנן, what position did ר' אמי present to ר' אבא on the issue of שומר שמסר לשומר בר ממל?
- 2) How does ר' אבא בר ממל challenge this position by pointing out that the משנה does not require the שוכר to pay? Explain.
- 3) How does ר' אמי respond to this challenge by stating that this משנה describes a special arrangement between the בעלים and the שוכר? Explain.
- 4) How does ר' אבא בר ממל counter by arguing that even under these circumstances, the שואל should have paid the בעלים and not the שוכר? Explain.
- 5) What final defense does ר' אמי offer by arguing that the special arrangement involved the leniency of לדעתך? Explain.
- 6) How does ר' אמי renew his attack on the position of ר' יוחנן with another משנה?
- 7) What distinction does ר' אבא בר ממל derive from the fact that the משנה specifically states קטנים?
- 8) What general rule does רבא introduce with regards to placing a פקדון in the hands of a family man?
- 9) How is both this rule, and the opinion of ר' יוחנן, sustained by the inference of this משנה as it is taught in נהרדעא?
- 10) How does רבא conclude this argument?

11) What is the basis of his conclusion?

רש"י:

- 1) Who was the רב of אמי?
- 2) Why is it that if a person says to his נפקד the word "לדעתך," he no longer has any claims against him if the latter loans out the object?
- 3) What is the concern of not locking the door properly when the children - are at home with the פקדון?
- 4) What is the significance of teaching בנים קטנים and not simply בנים?
- 5) What is the significance of teaching בנים קטנים and not simply קטנים?
- 6) Why might the בעלים not believe the second שומר? -

גמרא

יתיב ר' אמי וקאמר לה להא שמעתא
איתיביה ר' אבא בר ממל לר' אמי
השוכר פרה מחבירו והשאלה לאחר ומתה כדרכה
ישבע השוכר שמתה כדרכה והשואל משלם לשוכר
ואם איתא
לימא ליה אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר
א"ל הכא במאי עסקינן
בשנתנו לו (רשות הבעלים) להשאל
אי הכי לבעלים בעי לשלומי
דאמרו ליה לדעתך
מתיב רמי בר חמא
המפקיד מעות אצל חברו
צררן והפשילן לאחוריו
מסרן לבנו ובתו הקטנים ונעל בפניהם שלא כראוי
חייב
שלא שמר כדרך השומרים
טעמא דקטנים
הא גדולים פטור
אמאי
נימא ליה אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר
אמר רבא כל המפקיד על דעת אשתו ובניו הוא מפקיד
אמרי נהרדעי דיקא נמי דקתני
או שמסרן לבנו ובתו הקטנים
חייב
הא לבנו ולבתו הגדולים
פטור
מכלל דלאחרים לא שנא גדולים ולא שנא קטנים
חייב
דאם כן
ליתני קטנים סתמא
שמע מינה
אמר רבא הלכתא שומר שמסר לשומר חייב
לא מבעיא שומר שכר שמסר לשומר חנם
דגרועי גרעה לשמירתו

אלא אפילו שומר חנם שמסר לשומר שכר

חייב

מאי טעמא

דאמר ליה את מהימנת לי בשבועה

:האיך לא מהימן לי בשבועה

רש"י

להא שמעתא. דר' יוחנן רביה: **אי הכי לבעלים בעי לשלומי.** שואל שהם השאילוה לו: **דאמרי ליה.** בעלים לשוכר: **לדעתך.** כרצונך אם תרצה להשאילה לו ימי שכירותך אין אנו מקפידין הלכך הוא השאילה והבעלים אין יכולין לומר אין רצוננו: **מסרן לבנו כו'.** או שמסרן לבנו ולבתו הקטנים: **בפניהם.** בפני אותם הקטנים שלא יצאו לחוץ ויאבדו המעות
על דעת אשתו ובניו. על דעת שהנפקד מוסרו לאשתו ובניו הגדולים ואין יכולין לומר אין רצוננו כו': **דיקא נמי.** דהאי גדולים פטורין דוקא בניו נקט ולא אחרים: **דא"כ.** דלאחרים נמי גדולים פטור ליתני אי שמסרן לקטנים סתמא: **בשבועה.** שלא פשע בה: **האיך לא מהימן לי.** ואני אומר שישנה בידו או אכלה או פשע בה

Lesson 17

Introduction: The גמרא now begins an examination of the שומר whose guardianship is lacking, but only indirectly causes the damage or loss. The גמרא refers to this as תחילתו בפשיעה וסופו באונס — initially it was with negligence, and in the end it was by accident. Under such circumstances, what is the degree of culpability of the negligent שומר?

Prepare:

" גמרא ל"ו ע"ב "אתמר" עד "ליכא לאותבה כלל "

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

אתמר	it was said, it was taught
פשע	was negligent
לאגם	to a bog, a lake
משמיה	in the name of
דיינא	judge
דאין	judges
כי האי	like this
דינא	judgment
לא מיבעיא	it is not necessary to mention
למ"ד	למאן דאמר, according to the one who says
תחילתו	his beginning, i.e. when he began to guard it
בפשיעה	in negligence
סופו	his end
באונס	in accident
הכא	here
מ"ט	מאי טעמא, what is the reason
דאמרין	because we say
הבלא	the air, the atmosphere
דאגמא	of the bog, the lake
קטלה	killed it
מלאך המות	the Angel of Death
תם לי הכא מה לי התם	what is it to me here, what is it to me there?
ומודי	and agrees
הדרא	returned it
לבי מרה	to the house of its master
וליכא למימר	and there is not to say, i.e. it is impossible, to say
היכא כל	everywhere, anywhere, whenever
דאיגנבא	that it is stolen
בי גנב	in the house of the thief
דאי שבקה	that if he had left it aside, left it alone
הוה קיימא	it would have been [alive] -
לדידך	to/for you, according to you
האי	this
דאותביה	that he challenged, he questioned

ליה and he answered him
לדידכו to/for you (pl.), according to you
דמתניתו that teach it
לדידי to/for me, according to me
כלל at all

רש"י:

נעל locked
בפניה before it
כראוי properly
משתמרת guarded
זאבים wolves
ומיהו and however
אכלוה it was eaten
שמא perhaps
יטרפוה it would be torn up
אבדה destroyed
גבי regarding
ההוא a certain [person]
דאותיב who placed
זוזי money
בצריפא דארבני in a bird-trap
לגבי regarding
נורא fire
ונטירותא and guarding
לענין for the matter, as concerns
גנבי thieves
ליכא there is not
איכא למימר there is to say, one may say
המצוי that is found
שמרם he guarded them, i.e. the monies
דקי"ל דקיימא לן, for we uphold, we confirm
כספים money
בקרקע in the earth
ואע"ג וואף על גב, and even though
לבקש to seek
מעות coins, money
ע"י על ידי, by means of, because
אע"פ אף על פי, even though
שעת גניבה the time of theft
הלכך therefore
מאי what
דוחקיה pushed, him, pressured him
לשוניי to answer
הכי thus, like this
ליה let him say to him
אירע happens, occurs
דמצינו למימר that we could say
לא שנא there is no difference

Questions:

גמרא:

- 1) If a שומר exposes a guarded animal to risk through his negligence, and then the animal dies a normal death, what is the obligation of the שומר according to אב"י משמיה דרבה?
- 2) How does רבא say רבה rules on this issue?
- 3) What rhetorical statement does אב"י use (and later on, רבא as well) to bolster his contention?
- 4) Why does אב"י contend that even one who holds that תחילתו בפשיעה וסופו באונס is פטור, would agree that in the case of the cow that died a natural death in a bog, the שומר would be חייב?
- 5) Why does רבא contend that even one who holds that תחילתו בפשיעה וסופו באונס, would agree that in the case of the cow that died a natural death in a bog, the שומר would be פטור?
- 6) What change in the position of אב"י would result if the thief returned the cow before it died?-
- 7) What change in position of רבא would result if the cow died in the thief's home?
- 8) How did אב"י challenge the opinion of רבא from the debate between ר' רבי אמי and ר' אבא בר ממל?
- 9) How did רבא deflect that challenge?

רש"י:

- 1) What is an example of פשע בה?
- 2) What type of place is an אגם, for our purposes?
- 3) Why is the cow that escaped to the אגם a case of תחילתו בפשיעה וסופו באונס?
- 4) How might this "cow case" be like the case treated on ע"א מ"ב ע"א, where a שומר placed a פקדון in a bird trap, and it was subsequently stolen?
- 5) Why is this case demonstrably different?

גמרא

אתמר
פשע בה ויצאת לאגם
ומתה כדרכה
אב"י משמיה דרבה אמר
חייב
רבא משמיה דרבה אמר
פטור
אב"י משמיה דרבה אמר חייב
כל דיינא דלא דאין כי האי דינא לאו דיינא הוא
לא מבעיא למ"ד תחילתו בפשיעה וסופו באונס
חייב
דחייב
אלא אפילו למ"ד פטור
הכא חייב
מ"ט

דאמרינן הבלא דאגמא קטלה
רבא משמיה דרבה אמר פטור
כל דיינא דלא דאין כי האי דינא לאו דיינא הוא
לא מיבעיא למ"ד תחילתו בפשיעה וסופו באונס
פטור

דפטור

אלא אפילו למ"ד חייב

הכא פטור

מאי טעמא

דאמרינן מלאך המות מה לי הכא ומה לי התם

ומודי אביי דאי הדרא לבי מרה ומתה

דפטור

מ"ט

דהא הדרא לה

וליא למימר הבלא דאגמא קטלה

ומודי רבא כל היכא דאיגנבה גנב באגם ומתה כדרכה בי גנב

דחייב

מאי טעמא

דאי שבקה מלאך המות בביתה דגנבא הוה קיימא

אמר ליה אביי לרבא

לדידך דאמרת

מלאך המות מה לי הכא ומה לי התם

האי דאותביה ר' אבא בר ממל לרבי אמי

ושני ליה בשנתנו לו בעלים רשות להשאל

וליא ליה מלאך המות מה לי הכא ומה לי התם

א"ל

לדידכו דמתניתו אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר איכא לאותבה

לההיא לדידי דאמינא אנת מהימנת לי בשבועה והאיך לא מהימן לי בשבועה

ליכא לאותבה כלל

רש"י

פשע בה. שלא נעל בפניה כראוי: **ויצאת לאגם.** מקום שאינה משתמרת שם אצל זאבים ולא אצל גנבים ומיהו לא אכלוה לא זאבים ולא גנבים: **ומתה.** דהוי תחילתו בפשיעה שמא יטרפוה זאבים וסופו לא אבדה באותה פשיעה אלא בדבר שהוא אונס: **לא מיבעיא למ"ד.** לקמן בפרקין (דף מב.) גבי ההוא דאותיב זוזי דפקדון בצריפא דאורבני דהויא פשיעותא לגבי נורא ונטירותא לענין גנבי ואיגנוב וגניבה לגבי שומר חנם אונס הוא: **אלא אפילו למ"ד פטור הכא חייב.** דהתם ליכא פשיעותא אלא לענין נורא אבל הכא איכא למימר בפשיעה מתה שאם היתה בבית לא מתה ויציאתה לאגם היא פשיעת מיתתה דשמא הבל המצוי באגם קטלה: **מה לי הכא כו'.** אבל התם גבי זוזי אם שמרם כהלכתם דקי"ל (ש) כספים אין להם שמירה אלא בקרקע לא נגנבו ואע"ג דקי"ל בצריפא דאורבני אין דרך גנבים לבקש שם מעות ואונס הוא מיהו ע"י שלא שמר כדין שמירתם אבדו אבל פרה זו אם היתה בבית נמי היתה מתה: **דאיגנבה גנב מאגם.** שזוהו דבר שהוא פשיעה אצל יציאתה לאגם אע"פ שסופה מתה בי גנב חייב ולא אמר אי הוה בבית שומר נמי הוה מתה: **מ"ט.** משעת גניבה היא אבודה מן הבעלים דאי נמי שבקה מלאך המות בי גנב הוה קיימא הלכך החיוב בא לו על שעת הגניבה: **הא דאותביה ר' אבא.** לעיל מהשוכר פרה והשאלה לאחר לימא אין רצוני כו': **ושני ליה בשנתנו לו הבעלים רשות.** מאי דוחקיה לשנויי הכי נימא ליה אם אירע בה אונס אחר דמצינו למימר אם היתה בבית לא נאנסה היה חייב אבל זו מתה כדרכה מלאך המות נמי בבית שוכר קטיל לה ומדלא שני ליה הכי שמעינן למ"ד תחילתו בפשיעה וסופו באונס חייב לא שנא אונס מלאך המות משאר אונסין: **לדידכו.** דאמריטו טעמא דשומר שמסר לשומר חייב משום אין רצוני איכא לאותובה לההיא ומאי דניחא ליה לרבי אמי שני ליה אנא לא סבירא לי לא אתקפתא ולא שינויא דלדידי דאמרי לעיל טעמא משום דלא מהימן ליה בשבועה ליכא לאותובה כלל שהרי שוכר עצמו נשבע לו כדתנן ישבע השוכר שמתה כדרכה:

Lesson 18

Introduction: The גמרא challenges the concept of אביי that הבלה דאגמא קטלה (“the atmosphere of the bog killed it”) from a similar case where a משנה does not seem to subscribe to the idea. The גמרא concludes with a question about the implications of the teaching of רבי יוסי on the very foundations of this subject. -

Prepare:

גמרא ל"ו ע"ב "מתיב רמי בר חמא" עד המשנה ל"ז ע"א

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

מתיב challenged
העלה he brought it up
צוקין ראשי mountain tops, cliffs
ונפלה and it fell
ואמאי but why?
אורא the air, the atmosphere
דהר of the mountain
קטלה killed it
אובצנא fatigue, exhaustion
עסקינן במאי הכא what are we dealing with here?
למרעה to pasture
שמן fat, healthy
אי הכי if so
לתוקפה to take hold of it
רישא first part (of the משנה on ע"ב)
איבעי ליה he needed to, it was required of him
וירדה and it went down
לן you said to us
משמיה דשמואל in the name of שמואל [Note the redundancy of genitive in Aramaic: “in his name, of Shmuel”.]
חלוק divided, disagreed-
אף even
בראשונה in the first
כמותו like him, according to him
או or
אתמר נמי it was also said
מודה agrees, admits
שכבר because [he] already
שילם paid
שילם אין לא שילם if he paid, yes – if he did not pay, no
והאמר but did [ר' הייא בר אבא] not say...? [Note the use of the definite article ה to indicate a question or challenge.]
א"ר אמר רבי
ממש literally, actually
הריני behold, I [will]

אע"פ אף על פי, even though
אימא I will say

רש"י:

הרים mountains
חדים sharp, pointed
ומשופעים and steep
צינה cold
עייפות fatigue
טורח effort
לרעות to graze
להחזיק to grab, take hold
מאליה on its own
על כורחו against his will-
שחזקה for it is stronger
ממנו than him
כיצד how is it
לתוך into
כיסו his pocket
כפילו his כפל payment
יהזיר let him return
קודם before
שנמצא that he is found
מעיקרא from the beginning
אדעתא on the mind, with the intention
דהכי of this, thus
אתאי it came

Questions:

גמרא:

- 1) What question does רמי בר חמא ask regarding the sheep that fell from the mountaintop due to unavoidable factors?
- 2) See the end of the משנה on ע"ב צ"ג ע"ב, and especially רש"י there. What is the difference between the case of עלתה (which is an אונס) and העלה (which is not an אונס)?
- 3) What should the shepherd have done to protect the sheep?
- 4) According to רב יהודה, what position does רבי יוסי take on the very first משנה of our פרק, in which the גנב may be required to pay כפל to the שומר rather than the owner? Does he disagree [הלוק] with the ruling of חכמים or not?
- 5) According to רב יהודה, does the הלכה follow the opinion of רבי יוסי in this regard as well?
- 6) According to רבי אלעזר would רבי יוסי agree that the כפל should go to the שומר?
- 7) How does ר' יוחנן apparently contradict himself with regards to the payment of כפל if the שומר merely agrees to pay?
- 8) How is this question clarified?

מתיב רמי בר חמא
העלה לראשי צוקין ונפלה
אין זה אונס
וחייב
הא מתה כדרכה הרי זה אונס
ופטור
ואמאי
לימא ליה אוריא דהר קטלה
אי נמי אובצנא דהר קטלה
הכא במאי עסקינן
שהעלה למרעה שמן וטוב
אי הכי נפלה נמי
שהיה לו לתוקפה ולא תקפה
אי הכי אימא רישא
עלתה לראשי צוקין ונפלה הרי זה אונס
איבעי ליה למיתקפה
לא

צריכא
שתקפתו ועלתה תקפתו וירדה
:אמר רבי יוסי כיצד הלה עושה סחורה בפרתו כו
אמר רב יהודה אמר שמואל
הלכה כרבי יוסי
אמר ליה רב שמואל בר יהודה לרב יהודה
אמרת לן משמיה דשמואל
חלוק היה רבי יוסי אף בראשונה
הלכה כמותו או אין הלכה כמותו
אמר ליה חלוק היה ר' יוסי אף בראשונה
והלכה כמותו אף בראשונה
אתמר נמי אמר ר' אלעזר חלוק היה ר' יוסי אף בראשונה
והלכה כמותו אף בראשונה
ור' יוחנן אמר מודה היה ר' יוסי בראשונה
שכבר שילם
שילם אין לא שילם לא
והאמר ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן
לא שילם שילם ממש
אלא כיון שאמר הריני משלם אע"פ שלא שילם
אימא מודה היה ר' יוסי בראשונה
:שכבר אמר הריני משלם

רש"י

העלה לראשי צוקין. שומר שהעלה לראשי הרים חדים ומשופעים ונפלה: **אין זה אונס.** אלא פשיעה דדרכה ליפול:
הא מתה כדרכה. בראש הצוק: **פטור.** דהוי סופו באונס: **אוריא.** צינה: **אובצנא.** עייפות טורח המעלה: **למרעה**
שמן וטוב. דדרך הרועים להעלות שם בהמות לרעות: **לתוקפה.** להחזיק בה שכן דרך הרועים: **עלתה.** מאליה:
שתקפתו. על כרחו ועלתה ולא יכול להחזיק בה שחזקה היתה ממנו
אף בראשונה. בשילם ולא רצה לישבע כיצד זה נותן לתוך כיסו כפילו של זה אלא יחזיר הכפל לבעלים: **שכבר**
שילם. קודם שנמצא הגנב וקנה כפל כדאמר מעיקרא אדעתא דהכי אתאי לידיה

Chapter Three

Mishnah 3: Competing Claims to Guarded Property

ל"ז ע"א – ל"ה ע"א

This section of the גמרא is especially typical of the kinds of debates that are held throughout the Talmud, and in particular in the tractates *Bava Kama*, *Bava Metsia* and *Bava Batra*: How does one adjudicate competing claims to property, when certain key facts are no longer obtainable? Here, we will be dealing with the return of guarded property to its rightful owner. The משנה begins with the case of a thief who wishes to remedy his earlier crimes, yet does not know to whom the stolen money (which is, in a sense, “guarded property”) belongs. When more than one person makes claim to this property, whom should the thief pay?

Lesson 19

Introduction: The משנה presents several scenarios in which the owner of guarded property is unknown and/or in dispute. The גמרא begins with the question: Do we take money away from its present holder on the basis of doubtful ownership, or does the guardian continue to “guard” the money?

Prepare:

"משנה ל"ז ע"א וגמרא עד "לא קנסוהו רבנן

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

משנה:

גזלתי I stole
לאחד מכם to, i.e. from, one of you
מנה a unit of currency, one hundred
ואיני יודע and I do not know
איזה which
מכם of you
אביו his father
הפקיד left as a פקדון
שהודה for he admitted
מפי עצמו from his own mouth, i.e. of his own accord
מאתים two מנה, two hundred
והשאר and the remainder
יהא מונח let it rest, let it remain
עד until
עד שיבא אליהו until Eliyahu comes, i.e. until Messianic times
א"כ אם כן
הפסיד lost, lose
הרמאי the cheater, the liar
יפה worth (lit. “beautiful”)
אלף one thousand
זוז one zuz (a coin)
ומתוך and from within
דמי קטן the value of the small, i.e. lesser, one

גמרא:

אלמא really, consequently, we see
מספיקא from a doubt, on the basis of a doubt
מפקינן we take out
ממונא money
אוקי establish
בהזקת מריה in the presumptive ownership (הזקה) of its holder (“master”), i.e. the assumption that the one who holds it is the true owner until proven otherwise
ורמינהי but note the contradiction between them! (lit. “and throw them [against each other]”)

שנים two
אמר ליה א"ל אמר ליה
פקדון אגזל קא רמית “are you throwing פקדון [as a challenge] against גזל?”, i.e. can you compare something which is left as a deposit to something which is stolen?
דעבד that he did
איסורא something forbidden
קנסוהו they penalized him

רש"י:

הואיל since
ובגמרא ובגמרא
זמן time
כשבאו when they came
ליטול to take
לא יודה he will not admit
האמת the truth
ישברנו let him break it
כשזה when this [person]
תובע claims, demands
איני יודע I do not know
לך to you
להחברך to your fellow
בחזקת נתבע in the presumptive ownership of the one who was claimed against (i.e. the defendant or the guardian)
שלא נפסידנו so that we do not cause him to lose

Questions:

משנה:

- 1) If a person admits to having stolen money from one of two people, but can't remember which one, what should he do with the money, according to all opinions?
- 2) If a person remembers that the father of one of two people deposited a פקדון with him, but he can't remember which one, what should he do with the פקדון, according to all opinions?
- 3) If two people left a deposit of money, one leaving 100 and the other 200, and the holder of the deposit can't remember who left what, what should he do, according to the תנא קמא?
- 4) What objection to this procedure is made by רבי יוסי, and what procedure does he advocate instead?
- 5) How would both of these approaches — that of the תנא קמא and that of רבי יוסי — work if two people left objects of different value as a deposit?

גמרא:

- 1) What was the source for the presumption of the גמרא that we take money away from someone on the basis of a doubt?
- 2) How does the גמרא challenge this assumption from the משנה?

3) How does the anonymous first position of the גמרא explain that the objection from the משנה is invalid?

גמרא

מתני' אמר לשנים גזלתי לאחד מכם מנה ואיני יודע איזה מנה ולזה מנה שהודה מפי עצמו שנים שהפקידו אצל אחד זה מנה וזה מאתים זה אומר שלי מאתים וזה אומר שלי מאתים נותן לזה מנה ולזה מנה והשאר יהא מונח עד שיבא אליהו א"ר יוסי א"כ מה הפסיד הרמאי אלא הכל יהא מונח עד שיבא אליהו וכן שני כלים אחד יפה מנה ואחד יפה אלף זו זה אומר שלי וזה אומר שלי נותן את הקטן לאחד מהן ומתוך הגדול נותן דמי קטן לשני והשאר יהא מונח עד שיבא אליהו א"ר יוסי א"כ מה הפסיד הרמאי אלא הכל יהא מונח עד שיבא אליהו: **גמ'** אלמא מספיקא מפקינן ממונא ולא אמרינן אוקי ממונא בחזקת מריה ורמינהי שנים שהפקידו אצל אחד זה מנה וזה מאתים זה אומר שלי מאתים וזה אומר שלי מאתים נותן לזה מנה ולזה מנה והשאר יהא מונח עד שיבא אליהו א"ל פקדון אגזל קא רמית גזל דעבד איסורא קנסוהו רבנן פקדון דלא עבד איסורא לא קנסוהו רבנן

רש"י

מתני' שהודה מפי עצמו. הואיל והודה מפי עצמו ובגמ' מפרש טעמא מה הוא: **זה אומר מאתים שלי.** לאחר זמן כשבאו ליטול פקדונן: **מה הפסיד הרמאי.** א"כ לא יודה לעולם על האמת: **מתוך הגדול.** ישברנו: **גמ' מספיקא מפקי' ממונא.** דקתני נותן לזה מנה ולזה מנה: **ולא אמרינן.** כשזה תובע וזה אומר איני יודע אם לך אם לחברך אוקי ממונא בחזקת נתבע זה שלא נפסידנו ממונו ויהא מונח עד שיבא אליהו

Lesson Twenty

Introduction: The גמרא continues to discuss the apparent contradiction in the משנה: Why is it that in some cases the נפקד is required to pay out of his own pocket to solve a doubtful debt, whereas in other cases he need only pay the amount that is certainly owed?

Prepare:

"גמרא ל"ז ע"א "ורמי פקדון אפקדון" עד "שמע מינה"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

ורמי note the contradiction between (lit. "and throw [x against y]")
פקדון אפקדון a פקדון against a פקדון
רישא the first part [of the משנה]
ורמינה but note the contradiction between them!
וכו' וכולו, etc. (Aramaic: וכוליה)
נעשה he is made, is considered
כמי like one
כריכות bundles, packages
דהוה ליה למידק that he should have been particular, careful
סיפא the end part [of the משנה]
כרך bundle, package
כגון for example
דאפקידו that they deposited
תרוייהו both of them
בהדי הדדי with each other, together
בחד at one
זימנא time, occasion
אנת you (pl.)
גופייכו yourselves (lit. "your bodies")
קפדיתו were careful, particular
אהדדי with each other
אנא I
קפידנא should be careful, particular
הכא here
מחמשה from five [people]
אותי גזל he robbed me
מניח he places, leaves
ביניהם between them, among them
ומסתלק and exits, removes himself
ר"ט רבי טרפון
אלמא really, consequently, we see
מספיקא from a doubt
מפקינן we take out
ממונא money
אוקים we establish, maintain

בחזקת in the presumptive ownership (חזקה)
מריה of its holder (lit. "its master")
וממאי and from what? Why [presume]?
משנה דמתניתין דמתני' that our
רבי טרפון is [the statement of] ר"ט היא
מודה admits, agrees
דקא תבעי that they are demanding, they are claiming
בבא לצאת ידי שמים he comes to exempt himself vis-à-vis Heaven
נמי this may also be derived

רש"י:

דחד that one
גברא man
זה בפני זה in the face, i.e. presence, of this [person]
דה"ל דהוה ליה, that there was to him, i.e. he should have
למידק to be particular
ה"ל הוה ליה, "was there to him," it is
כמי like one
שנאמנים that they are believed, trustworthy
זה על זה one to the other
פקדונותם their פקדונים (deposits)
בצרור bound up (lit. "in wrapping")
דלית ליה למידק that he doesn't have to be particular
בתוכו within it
ואף על גב ואע"ג
כרך wrapping, binding
מיהו however
כיון since
גילו דעתן "they revealed their minds," i.e. their behavior shows their intentions
חשדו they suspect
לומר to say
שמא perhaps
יתבע will demand, claim
המאתים the two hundred
דתקשי לך that it will be a question for you
דלמא perhaps
רבי עקיבא ר"ע
דפליג who argues, disagrees
בההיא with this
עבירה sin
לו זו הדרך this is not the way
מוציאתו that takes him out
מידי from the hands of
עבירה sin
עד until
חד וחד each one
ומאי שניא and what's the difference
חפץ desire, want
לחיוביה to obligate him

מאליו	on his own, of his own accord
לימלך	to take counsel, consider
יענש	he will be punished
דהשתא	for now
ודאי	certainly
נמצא	it would turn out (lit. "be found")
הנגזל	the victim of the theft
מפסיד	loses
ידך	your hand
דטעמא	that the reason
מדתלי	from the fact that it hangs (depends)
תובעו	claiming against him
כלום	nothing at all

Questions:

גמרא:

- 1) What contradiction appears to exist between the (רישא) (אביו של אחד מכם) and the סיפא (שנים שהפקידו)?
- 2) How does רבא solve this apparent contradiction by describing two different types of deposits?
- 3) Why is it that if two people deposit their objects/money in one bundle, the נפקד is not expected to distinguish their respective possessions?
- 4) What contradiction appears to exist between our (משנה) (גזלתי לאחד מכם) and the משנה (בבא קמא) (גזל אחד מחמשה)?
- 5) What is the procedure to follow, according to רבי טרפון, in the case where one person stole from five people?
- 6) Why does רבי טרפון hold the way he does with five people, yet agrees with our משנה when it comes to two people?
- 7) What is the key phrase in our משנה that alludes to this difference?

רש"י:

- 1) In the רישא, in which manner were the objects/money deposited?
- 2) In the סיפא, in which manner were the objects/money deposited?
- 3) When the objects/money are deposited in the latter manner, what does this say about the regard that the depositors have for each other?
- 4) In the case where the thief only wants to pay what is absolutely required by law, what factor determines the amount?
- 5) In the case where the thief wants to pay his debt to שמים as well, what factor determines the amount?

גמרא

מתני' אמר לשנים גזלתי לאחד מכם מנה ואיני יודע איזה מכם או אביו של אחד מכם הפקיד לי מנה ואיני יודע איזה הוא נותן לזה מנה ולזה מנה שהודה מפי עצמו שנים שהפקידו אצל אחד זה מנה וזה מאתים זה אומר שלי מאתים וזה אומר שלי מאתים נותן לזה מנה ולזה מנה והשאר יהא מונח עד שיבא אליהו א"ר יוסי א"כ מה הפסיד הרמאי אלא הכל יהא מונח עד שיבא אליהו וכן שני כלים אחד יפה מנה ואחד יפה אלף וזו זה אומר יפה שלי וזה אומר יפה שלי נותן את הקטן לאחד מהן ומתוך הגדול נותן דמי קטן לשני

והשאר יהא מונח עד שיבא אליהו א"ר יוסי א"כ מה הפסיד הרמאי אלא הכל יהא מונח עד שיבא אליהו:
גמ' אלמא מספיקא מפקינן ממונא ולא אמרינן אוקי ממונא בחזקת מריה ורמינהי שנים שהפקידו אצל
אחד זה מנה וזה מאתים זה אומר שלי מאתים וזה אומר שלי מאתים נותן לזה מנה ולזה מנה והשאר יהא
מונח עד שיבא אליהו א"ל פקדון אגזל קא רמית גזל דעבד איסורא קנסוהו רבנן פקדון דלא עבד איסורא
לא קנסוהו רבנן ורמי פקדון אפקדון ורמי גזל אגזל פקדון אפקדון דקתני רישא או אביו של אחד מכם
הפקיד אצלי מנה ואיני יודע איזה הוא נותן לזה מנה ולזה מנה ורמינהי שנים שהפקידו וכו' אמר רבא
רישא נעשה כמי שהפקידו לו בשני כריכות דהוה ליה למידק סיפא נעשה כמי שהפקידו לו בכרך אחד דלא
הוה ליה למידק כגון דאפקידו תרוייהו בהדי הדדי בחד זימנא דאמר להו אנת גופייכו לא קפדיתו אהדדי
אנא קפינא ורמי גזל אגזל קתני הכא אמר לשנים גזלתי לאחד מכם מנה ואיני יודע איזה מכם או אביו של
אחד מכם הפקיד לי מנה ואיני יודע איזהו נותן לזה מנה ולזה מנה ורמינהי גזל אחד מחמשה ואינו יודע
איזה מהן גזל זה אומר אותי גזל וזה אומר אותי גזל מניה גזילה ביניהם ומסתלק דברי ר"ט אלמא מספיקא
לא מפקינן ממונא ואמרינן אוקים ממונא בחזקת מריה וממאי דמתני' דהכא ר"ט היא דקתני עלה דההיא
מודה ר"ט באומר לשנים גזלתי לאחד מכם מנה ואיני יודע איזה מכם שנותן לזה מנה ולזה מנה התם דקא
תבעי ליה הכא בבא לצאת ידי שמים דיקא נמי דקתני שהודה מפי עצמו שמע מינה

רש"י

רישא. דחד גברא הפקיד אצלו והוה ליה כשנים שהפקידו אצלו בשני כריכות כלומר זה שלא בפני זה
דה"ל למידק מי הפקיד אצלו מנה ומי מאתים: **סיפא.** שהפקידו לו שניהם זה בפני זה ה"ל כמי שנאמנים זה
על זה להפקיד שני פקדונותם בצרור אחד דלית ליה למידק מה יש לזה בתוכו ומה יש לחבירו ואע"ג דלא
כרך אחד הוה מיהו כיון שהפקידו זה בפני זה גילו דעתן שלא חשדו זה את זה לומר שמא חבירו יתבע
המאתים: **ומתני' דהכא ממאי דר"ט היא.** דתקשי לך דלמא ר"ע היא דפליג נמי בההיא ואומר לא זו הדרך
מוציאתו מידי עבירה עד שישלם גזילה לכל אחד ואחד: **דקתני עלה דההיא כו'.** אלמא מודה ר"ט בהא ומה
שנא: **ומשנינן התם דקתבעי ליה.** והוא אין חפץ ליתן אלא מן הדין ומספיקא לית לן לחיוביה לכל חד וחד:
הכא בבא לצאת ידי שמים. מאליו בא לימלך מה יעשה ולא יענש דהשתא ודאי אמרינן ידי שמים לא יצאת
עד שתתן לשניהם שאם תהא מונחת עד שיבא אליהו נמצא הנגזל מפסיד על ידך: **דיקא נמי.** דטעמא
דמתני' בבא לצאת ידי שמים מן העונש ולא מן הדין מדתלי טעמא בהודה מפי עצמו שלא היה אדם תובעו
:כלום משמע שהוא בא לימלך

Lesson Twenty-One

Introduction: The גמרא returns to the case of the thief who stole from one of five people but cannot recall who is the rightful owner.

Prepare:

""גמרא ל"ז ע"א "אמר מר התם דקא תבעי ליה" עד ע"ב "אמר רב ספרא ויניח

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

התם there (i.e. the case of the one stealing from five)
דקא תבעי ליה that they are demanding of him, are claiming of him
והלה and this (other) one (i.e. the thief)
טוען claims, argues
שותק is silent
צווח protests (lit. "shouts")
מ"ד מאן דאמר, the one who says
שתיקה כהודאה silence is like consent
דהכא that is here, in this case
מצי אמר ליה one finds to say to him, i.e. he can say to him
האי this
כל חד וחד each and every one
דאמינא for I said [to myself]
דלמא perhaps
האי הוא this one is the one
מניח he places
גזילה stolen object
ביניהם between them, among them
ומסתלק and leaves, removes himself
ושקלי and they take
כולהו all of them
ואזלי and they go, leave
ספק doubt
הינוח placed (intentionally)
לכתחלה ideally (lit. "from the beginning")
לא יטול [it should] not be taken
יחזיר he returns

רש"י:

איני I do not
מכירך recognize you
נמצא it is found, it turns out that
כדי in order
להפסיד to cause a loss
נגזל one who was stolen from (passive form of root גזל)
עולמית forever

מצא	he found
סימן	distinguishing sign, mark
בצד	at the side, beside
שמשתמר	that is guarded, protected
קצת	a little, partially
שכיחי	found, common
אינשי	people
דאזלי	that are going
ויש לספוקי	and there is to doubt
שמא	perhaps
מדעת	intentionally
הונח	it was placed
לגניזה	to be stored away, to be protected
המוצאו	the one who finds it
שכשיבא	because when he comes
ימצאנו	he will find it
שיכריז	that he could announce, publicize
לפיכך	therefore
וכל שכן	and how much more so
לודאי	for [when it is] certain
כלי	vessel, object
באשפה	in a disposal area
מכוסה	covered over
יגע	touch
וסוף	and in the end
מעיקרא	from the beginning, originally
באיסורא	in a state of prohibition, illegally
אתא	it came
לידיה	“to his hand,” to him
אלמא	really, consequently, we see
מידי	something
דמאן נינהו	whose it is
מי שהוא	somebody
שיתברר	that it will be clarified
דלישקלו אינהו	that they should take it
וליזלו	and they should leave, go away
תהא	let it be, it should be
סילוק הדין	removal from judgment, i.e. he should remove himself from judgment
בפניהם	before them
בב"ד	בבית דין
בררו	clarify

Questions:

גמרא:

- 1) According to רב יהודה אמר רב, what is the response of the thief to the conflicting claims of the five people who accuse him?
- 2) According to רב מתנה אמר רב, what is the response of the thief to the conflicting claims of the five people who accuse him?

- 3) Why might one think that a protest is superior to silence?
- 4) Why might silence in this particular case nevertheless not constitute consent?
- 5) How does the גמרא challenge the idea that the thief can merely leave the object with the five of them and leave, from the teaching of רב זבדא אמר רב?

רש"י:

- 1) If the thief protests, what does he say to each claimant?
- 2) What would be the problem if the wrongful person took the stolen object?
- 3) What is the הלכה, according to רב זבדא אמר רב, if one finds an object without a סימן in a place that is somewhat protected?
- 4) How does רב ספרא resolve the issue by redefining our understanding of the term ויניח?

גמרא

אמר מר התם דקא תבעי ליה והלה מה טוען רב יהודה אמר רב הלה שותק רב מתנה אמר רב הלה צווח מ"ד הלה צווח אבל שתיקה כהודאה ומ"ד הלה שותק שתיקה דהכא לאו כהודאה הוא מצי אמר ליה האי דשתיקי לכל חד וחד דאמינא דלמא האי הוא אמר מר מניח גזילה ביניהם ומסתלק ושקלי לה כולהו ואזלי והאמר רבי אבא בר זבדא אמר רב כל ספק הינוח לכתחלה לא יטול ואם נטל לא יחזיר אמר רב ספרא ויניח

רש"י

הלה מה טוען. לכל אחד דקתני מניח גזילה ביניהם ומסתלק **צווח.** אמר לכל אחד איני מכירך: **ושקלי ליה כולהו ואזלי.** נמצא זה מוציא מידו כדי להפסיד הנגזל עולמית: **והא"ר אבא בר זבדא ספק הינוח.** מצא דבר שאין בו סימן בצד מקום שמשתמר קצת דלא שכיחי אינשי דאזלי ויש לספוקי שמא מדעת הונח שם לגניזה: **לכתחלה לא יטלנו.** המוצאו שכשיבא בעליו לא ימצאנו וסימן אין בו שיכריז לפיכך יניחנו זה ובעליו יבא ויטלנו וכל שכן לודאי הינוח כדתנן (לעיל דף כה:): מצא כלי באשפה מכוסה לא יגע בו: **ואם נטל לא יחזיר.** ואם בא אחר ואמר שלי הוא וסימן אינו נותן בו לא יחזירנו שמא אינו שלו וסוף הבעלים לבוא ויביא עדים שהניחו שם לפיכך יהא מונח ביד זה עד שיבא אליהו דהאי לא יחזיר לא שיהא שלו קאמר דהא מעיקרא באיסורא אתא לידיה אם הינוח הוא אלמא מידי דמספקא לן דמאן נינהו צריך להניחו ביד מי שהוא עד שיתברר הדבר: **אמר רב ספרא ויניח.** הא דקתני מסתלק לאו דלישקלו אינהו וליזלו ולא שיוציאנה מידו אלא תהא מונחת בידו עד שיתברר הדבר והאי מסתלק סילוק הדין הוא ויניח גזילה בפניהם בב"ד ויאמר בררו של מי הוא ויטול ומסתלק מן הדין והגזילה יניח בידו עד שיבא אליהו

Lesson Twenty-Two

Introduction: The גמרא now introduces a case in which claimants come with either a “clear” claim (ברי) or a “possible” claim (שמה).

Prepare:

גמרא ל"ז ע"ב "א"ל אביי לרבא" עד המשנה ל"ח ע"א

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

מי א"ר עקיבא did Rabbi Akiva really say...? [Note that the term מי indicates that the following verb is to be read as an interrogative.]

לו זו הדרך this is not the way

מוציאתו that takes him out

מידי from the hands of

עבירה sin

עד until

חד וחד each one

אלמא really, consequently, we see

אמרינן אמרי'

ורמינהי but note the contradiction between them!

נפל fell

עליו on him

אמו his mother

יורשי the inheritors

האם the mother

אלו ואלו these and these, i.e. both

מודים agree

שיחלוקו that they [must] divide

בזו in this

שהנכסים that the properties

שמה perhaps, possible

ברי clear, certain

דהכא of here, of this case

וקתני וקא תני and it teaches, i.e. and we learn

וממאי “And from what?”, i.e. how do you know?

דהיה דקתני עלה דהיה for it was taught regarding that one

מודה admits, agrees

למאן to whom

בר פלוגתיה his opponent (in the argument)

שמה perhaps

לא קתני it is not taught, we did not learn

תובעין אותו claiming from him

ועוד and furthermore

אוקימנא לה we establish it [the particulars of this case]

לצאת ידי שמים “to exit the hands of Heaven,” i.e. to fulfill ones obligation from the perspective of Heaven

ומי אמר רבא but did רבא [really] say...?
 שתי כריכות two bundles, i.e. two people each bringing a separate bundle
 הוה ליה למידק it is incumbent upon him to be precise, to note, to pay attention
 ואי תימא and if you say
 הכל everyone
 אצל in the control of, with
 רועה shepherd
 מניח he places [it], he leaves [it]
 ומסתלק and leaves, goes away
 בעדרו in his herd, his flock
 שלא מדעתו without his knowledge
 מנה יפה worth a מנה
 וצריכא and it is necessary [to state both cases]
 דאי אשמועינן for if it [only] informed us
 הך קמייתא this first one, first case
 בההיא in that specific case
 משום because
 דליכא פסידא that there is no loss
 בהא in this
 דאיכא פסידא there is a loss
 אימא I would say
 ואי אתמר and if it stated [only]
 הרמאי the cheater, the liar
 תרוייהו both of them
 לא זו אף זו not [only] this [but] even this

רש"י:

סיפא end, latter part
 ביבמות in tractate ביבמות
 ידוע known
 איזה which
 מבית אביה from the house of her father
 משפחת the family of
 לקרובי to the relatives of
 הבאים who come
 ואחר כך ואח"כ
 ואנו and we
 בית שמאי ב"ש
 בית הלל ב"ה
 בנפילות regarding "fallings"
 אחרות other
 מי שמת "One who dies," the ninth chapter of tractate בבא בתרא
 שאני that I
 בשאר with other, regarding other
 ופליגי and they argue
 אמוראי scholars of the Talmudic era
 מכח from the strength of
 גזל אותי he robbed me
 עדיף stronger, preferable

ה"ג הכי גרסינן, "this is how we read," i.e. this is the correct text
ול"ג ולא גרסינן, "and we do not read," referring to a variant text
להך מתניתא for this teaching
בתוספתא in the תוספתא
דיליה his
עסקינן we are dealing with
גבי regarding
פלוגתא argument
דר"ט דרבי טרפון
טלה lamb
נינהו they are
זה בפני זה זה before this, i.e. in each other's presence
דבר הנראה an apparent thing, it is visible
מביא brings
דבשלמא for [this] is reasonable, granted (lit. "for at peace"),
מעות money
הואיל since
צרוּרין bundled up
שוכח forgets
יחד together
מילתא מוכחת טפי it is a much more apparent thing
ששברוהו that they broke it
אכשיבא and when [Eliyahu] comes
מה לי כלי מה לי מעות "what is it to me a vessel, what is it to me money?", i.e. what
difference does it make?
והיכי תיסק אדעתין and how would it enter our minds
למימר to say
אצטרך is it necessary
למתנייה to teach it?
לתרוייהו to/for both of them
תו more, further
השתא now
בלבד alone

Questions:

גמרא:

- 1) What is the nature of the dispute between the inheritors of the mother and the inheritors of the son?
- 2) How does רבי עקיבא demonstrate that the ruling of רבי regarding the case of the collapsed house seems to contradict the implications of his ruling regarding the disposition of disputed property?
- 3) How does רבא respond to this challenge?
- 4) If this is a valid approach, how is this challenged by our משנה?
- 5) When the משנה says that רבי טרפון "agrees," who is he agreeing with?
- 6) How does the גמרא ultimately resolve the apparent contradiction in the rulings of ר' ר' (גזלן) עקיבא (based on the mindset of the גזלן)?

- 7) What is the opinion of רבא (some say רב פפא) with regards to two people who leave sheep with a shepherd, and then argue when they both come back to pick up their animals?
- 8) Which other statement of רבא does this seem to contradict?
- 9) The גמרא concludes that the ruling of רבא (or רב פפא), in the case of two people leaving sheep with the shepherd, was valid only in which particular circumstance?
- 10) Why is it necessary (צריכא) for the משנה to teach both the issue of disputed money, and the issue of disputed value of two כלים?

רש"י:

- 1) Why is it relevant to learn whether the collapsing house killed the mother first, or the son first?
- 2) What are the respective claims of the inheritors of the son, and the inheritors of the mother?
- 3) Who are אלו ואלו?
- 4) Which school does רבי עקיבא normally follow?
- 5) How is one case ברי ושמא while the other is שמא ושמא?

גמרא

אביי לרבא מי א"ר עקיבא לא זו הדרך מוציאתו מידי עבירה עד שישלם גזילה לכל חד וחד אלמא מספיקא מפקינן ממונא ולא אמרי' אוקים ממונא בחזקת מריה ורמינהי נפל הבית עליו ועל אמו יורשי הבן אומרים האם מתה ראשונה ויורשי האם אומרים הבן מת ראשון אלו ואלו מודים שיחלוקו ואמר ר"ע מודה אני בזו שהנכסים בחזקתן אמר ליה התם שמא ושמא גזל אחד מחמשה ברי ושמא והא מתנא דהכא אמר לשנים גזלתי לאחד מכם מנה דשמא ושמא הוא וקתני נותן לזה מנה ולזה מנה וממאי דר"ע היא דקתני עלה דההיא מודה ר'טרפון באומר לשנים גזלתי לאחד מכם מנה ואיני יודע איזה מכם כו' למאן מודה (לאו) לר"ע בר פלוגתיה וממאי דשמא ושמא הוא חזא דלא קתני תובעין אותו ועוד הא תני ר' חייא זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע הא אוקימנא לה בבא לצאת ידי שמים אמר ליה רבינא לרב אשי ומי אמר רבא כל בשתי כריכות הוה ליה למידק והאמר רבא ואי תימא רב פפא הכל מודים בשנים שהפקידו אצל רועה שמניח רועה ביניהן ומסתלק א"ל התם כשהפקידו בעדרו של רועה שלא מדעתו: וכן שני כלים אחד יפה מנה ואחד יפה אלף זוז כו'. וצריכא דאי אשמועינן הך קמייתא בההיא קאמרי רבנן משום דליכא פסידא אבל בהא דאיכא פסידא דגדול אימא מודו ליה לר' יוסי ואי אתמר בהא קאמר ר' יוסי אבל בהך אימא מודי להו לרבנן צריכא

והא טעמא דרבי יוסי משום הפסד הרמאי הוא אלא תרוייהו לרבנן איצטריך ולא זו אף זו קתני

רש"י

לא זו הדרך. סיפא דגזל אחד מחמשה הוא ביבמות (דף קיח): **נפל הבית עליו ועל אמו**. ואין יודע איזה מת ראשון והיו לאמו נכסים מבית אביה: **יורשי האם**. משפחת בית אביה אומרים לקרובי הבן ממשפחת אביו הבאים לירש את הבן: **הבן מת ראשון**. ולא ירש את אמו להוריש אתכם נכסים אלא הבן מת ראשון ואח"כ מתה אמו ואנו יורשים אותה (נכסיה): **ויורשי הבן אומרים האם מתה ראשונה**. וירשה בנה ואחריה מת הבן ואנו יורשין אותו: **אלו ואלו**. ב"ש וב"ה שנחלקו בנפילות אחרות בפרק מי שמת שב"ש אומרים יחלוקו ובית הלל אומרים נכסים בחזקתן כאן מודים שיחלוקו: **אמר ר"ע מודה אני בזה**. אע"פ שאני משל ב"ש ואומר בשאר הנפילות יחלוקו בזו אני מודה לב"ה שהנכסים בחזקתן ופליגי אמוראי בחזקת מי והתם מפרש טעמא: **שמא ושמא**. שניהם מכה שמא באים הלכך נכסים בחזקתן: **הכא ברי ושמא**. כל אחד ואחד אומר אותי גזל היינו טענת ודאי וזה אומר איני יודע וברי עדיף משמא: **עלה דההיא**. דגזל אחד מחמשה: **חזא דלא קתני**. מתנא תובעין אותו דלא קתני אותי גזל: **ה"ג ועוד הא תני ר' חייא זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע** ול"ג יחלוקו והכי פירושו ועוד הא תני רבי חייא להך מתניתא דגזלתי את אחד מכם בתוספתא דיליה ותני לה הכי אמר לשנים גזלתי אחד מכם ואיני יודע איזהו זה אומר איני יודע וזה אומר

איני יודע נותן לזה מנה כו' כדקתני במתני' אלמא בשמא ושמא עסקינן: **הכל מודים בשנים שהפקידו כו'.**
גבי פלוגתא דר"ט ור"ע איתמר במסכת בכורות (דף יח:): שנים שהפקידו זה טלה אחד וזה שנים זה אומר
שנים שלי וזה אומר שנים שלי והתם שתי כריכות נינהו ואפילו הפקידו זה בפני זה דבר הנראה הוא מי
מביא אחד ומי מביא שנים דבשלמא גבי כריכות מעות הואיל דאלו ואלו צרורין הוא שוכח מי הפקיד אצלו
צרור גדול ומי צרור קטן הואיל והפקידו אצלו יחד אבל גבי טלאים מילתא מוכחת טפי: **פסידא דגדול.** של
כלי גדול ששברוהו וכשיבא אליהו ויאמר של מי הוא נמצא מפסיד בשבירתו: **בהא קאמר ר' יוסי.** משום
פסידא דגדול

והא טעמא דרבי יוסי משום הפסד הרמאי הוא. וכיון דטעמא בהכי מה לי כלי מה לי מעות והיכי תיסק
אדעתין למימר דבמעות מודה להו לרבנן ואמאי אצטריך למתנייה: **לרבנן איצטריך.** לאשמועינן מילתא
דרבנן תננהו לתרוייהו ואי תנא כלים ברישא הכי נמי דלא אצטריך תו למתני מעות אבל השתא דתני מעות
ברישא תני כלים למימר לא זו בלבד דליכא פסידא דשבירת כלי אלא אף זו דאיכא פסידא דגדול אמרינן
הכי

Chapter Four

Mishnah 4: Caring for Guarded Property

ל"ה ע"א – מ' ע"א

The גמרא now turns to a longer discussion of the responsibilities of a guardian. This is especially important when the objects are not simple chattels with a fixed value. What if the objects are subject to deterioration, such as agricultural produce? Is the guardian responsible to liquidate them and preserve the proceeds for the absentee owner, and if so, at what price? Furthermore, what if the intentions of the owner cannot be easily assumed, as in the case of property that might be abandoned? When should the guardian be allowed to take benefit from the property, if the owner may never be coming back? These questions are dealt with in the discussion of the following משנה.

Lesson Twenty-Three

Introduction: The משנה begins with the question of the responsibilities of a שומר with regards to a פקדון that requires immediate consumption or else a loss to the owner will ensue. To illustrate this problem, the גמרא uses the example of a מפקיד who entrusts fresh fruit to a נפקד – should the נפקד sell the fruit to protect their highest value, or keep them in his care, even if they spoil?

Prepare:

"משנה ל"ה ע"א וגמרא עד "גוזמא בעלמא"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

משנה:

פירות fruit, can also mean produce of any kind
אצל with
אבודין lost, spoiled, rotting
יגע [he should] touch
רבן שמעון בן גמליאל רשב"ג
מוכרן he sells them
בית דין בית דין, in the presence or with the consent of
בפני ב"ד because
כמשיב like one who returns
אבידה lost [object]
בעלים owner (usually stated in the plural in rabbinic Hebrew, even when referring to a single person)

גמרא:

מאי טעמא what is the reason?
רוצה wants
קב a measurement of volume (pl. קבים)
חיישינן we suspect, we are concerned
שמא perhaps
עשאן he made them
תרומה a levy taken from produce and given to כהנים (lit. "lifted up")
מעשר "tenth," tithes given to (מעשר ראשון), to be eaten in Jerusalem (מעשר שני), or for charity (מעשר עני)
מיתביה they challenged it (usually with a ברייתא)
מקום אחר another place, i.e. on other fruit
בשלמא granted; usually indicates that parts of the previous argument are accepted, but is followed by an אלא argument, objecting to other previous statements (lit. "in peace")
היינו that is
דקתני that which was taught
לפיכך therefore
מאי what
הכי קאמר this is how it [should] be said, i.e. what it means to say

השתא now
 דאמור that it was said/taught
 נזבין sell
 מחלוקת argument
 בכדי חסרוגן according to their rate of spoilage (lit. "according to their loss")
 יותר more
 דברי הכל everyone agrees (lit. "the words of all")
 מוכרין he sells them
 בב"ד בבית דין
 אדרב regarding the position of Rav... (lit. "on Rav [so and so]")
 ודאי certainly
 פליגא argues
 מי לימא should we say? (מי introduces a question)
 כי קאמר when he says
 והא a word indicating a challenge
 גוזמא בעלמא a mere exaggeration

רש"י:

על ידי ע"י
 עכברים mice, rodents
 ריקבון rotting, spoilage
 למוכרן to sell them
 בגמ' בגמרא
 חביבה beloved, dear
 שעמל that he toiled
 שישאר that will remain
 שיקח that he will take
 בדמיהן with their money, i.e. the proceeds from their sale
 להאכילו to feed it
 זרים people (i.e. non-Kohanim) who are not allowed to eat תרומה (lit. "strangers")
 הואיל since
 הרי behold
 קיימים they exist
 והיכי and how
 תלי [causes] to hang, to depend
 תנא a scholar of the Mishnaic era
 עשייתו his making [them תרומה or מעשר]
 דמתני' דמתניתין, of our משנה
 שאר other
 תבואות produce
 לחיטין for wheat
 ולאורז and for rice
 חצאי halves
 לכור for a כור, a measurement of volume 180 times larger than a קב
 אפילו אפילו
 מודו they agree
 דימכרם that he should sell them
 בב"ד בבית דין

דאי for if
 למיחש to suspect, be concerned
 למזבניהו to sell them
 נוח לו better, more pleasing for him
 שיאבדו that they should be lost, spoiled
 לאו דוקא not necessarily
 נפסד lost
 קצת a little
 ותו לא and not more
 שפת יתר "extra lip," i.e. hyperbole

Questions:

משנה:

- 1) What is the מחלוקת between החכמים and רשב"ג regarding what the נפקד should do with fruit entrusted to his care?
- 2) What is the reasoning behind the dissention of רשב"ג?

גמרא:

- 1) According to רב כהנא, why would the מפקיד rather keep his rotten fruit than get the money for them when they were still edible?
- 2) According to רב נחמן בר יצחק, why can't we sell the fruit to non-Kohanim?
- 3) What is the meaning of the word לפיכך according to רב יצחק?
- 4) According to רבה בר רב הנה, does the מחלוקת in the משנה deal with whether one should *never* selling fruits that will spoil, or does a certain rate of spoilage merit a sale according to all opinions?
- 5) Can this position fit with the opinion of רב נחמן בר יצחק, who holds that it is forbidden to sell the fruit because the owner may have declared it מעשר or תרומה?
- 6) Can this position fit with the argument of רב כהנא, who holds that it is forbidden to sell the fruit because the owner would rather have one part of his own than nine parts of someone else's?
- 7) How might we evaluate the statement of רב כהנא in a way that he would allow the sale of deposited fruit?

רש"י:

- 1) What kind of dangers are the fruits exposed to?
- 2) Why does a person want לקב שלו מתשעה קבים של חבירו בקב שלו מתשעה קבים של חבירו ורב?
- 3) For wheat and rice, what is the rate of normal loss (כדי חסרונו) due to spoilage?
- 4) When רב כהנא said that a person prefers one part of his own to nine parts of another person's, did he mean that measurement specifically?

גמרא

מתני' המפקיד פירות אצל חבירו אפילו הן אבודין לא יגע בהן רשב"ג אומר מוכרן בפני ב"ד מפני שהוא כמשיב אבידה לבעלים: **גמ'** מאי טעמא אמר רב כהנא אדם רוצה בקב שלו מתשעה קבים של חבירו ורב נחמן בר יצחק אמר חיישינן שמא עשאן המפקיד תרומה ומעשר על מקום אחר מיתבי המפקיד פירות אצל חבירו הרי זה לא יגע בהן לפיכך בעל הבית עושה אותן תרומה ומעשר על מקום אחר בשלמא לרב

כהנא היינו דקתני לפיכך אלא לרב נחמן בר יצחק מאי לפיכך הכי קאמר השתא דאמור רבנן לא נזבין דחיישינן לפיכך בעל הבית עושה אותן תרומה ומעשר על מקום אחר אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מחלוקת בכדי חסרונן אבל יותר מכדי חסרונן דברי הכל מוכרין בב"ד אדרב נחמן בר יצחק ודאי פליגא אדרב כהנא מי לימא פליגא כי קאמר רב כהנא בכדי חסרונן קאמר והא רוצה בקב שלו מתשעה קבין של חבירו קאמר גוזמא בעלמא מיתיבי לפיכך בעה"ב עושה אותן תרומה ומעשר על מקום אחר וליחוש דלמא הוה להו יותר מכדי חסרונן וזבנינהו וקא אכיל טבלים יותר מכדי חסרונן

רש"י

מתני' אבודין. ע"י עכברים או ריקבון: **לא יגע בהן.** למוכרן וטעמא מפרש בגמ': **גמ' קב שלו.** חביבה עליו על ידי שעמל בהן וקב שישאר לו מהם הוא רוצה מתשעה קבין של אחרים שיקח בדמיהן אם ימכרם: **חיישינן כו'.** ואסור להאכילו לזרים: **לפיכך.** הואיל ואסור למוכרן משום דרוצה אדם בקב שלו הרי הן בחזקת קיימים ומותר בעל הבית לעשותן תרומה ומעשר על פירות שיש לו בביתו: **מאי לפיכך.** איסור מכירה משום הא הוא והיכי תלי תנא עשייתו באיסור מכירה: **השתא דאמור רבנן לא תזבין דחיישינן.** שמא עשאן המפקיד תרומה הרי הן בחזקת שלא נמכרו ועושה אותן בעל הבית כו': **מחלוקת.** דמתני': **בכדי חסרונן.** כדרך שאר תבואות כמו שמפורש במשנתינו (לקמן דף מ.) לחיטין ולאורז תשעה חצאי קבין לכור: **אבל אם אבודין יותר מכדי חסרונן.** אפי' רבנן מודו דימכרם בב"ד: **ודאי פליגא.** הא דרבי יוחנן דאי איכא למיחש לשמא עשאן בעליהן תרומה אפילו ביותר מכדי חסרונן נמי אסור למזבנינהו: **מי לימא פליגא.** דוקא אמר רב כהנא שאם תשעה קבין הן נוח לו שיאבדו עד קב ואל ימכרם דהוה ליה יותר מכדי חסרונן ופליגא הא דר' יוחנן עליה או לאו דוקא ט' קבין נקט אלא נוח לו שיהא נפסד קצת ולעולם כדי חסרונן ותו לא: **גוזמא.** שפת יתר

Lesson Twenty-Four

Introduction: The גמרא continues with its discussion of the responsibilities of the שומר with regards to fruit that will spoil and lose its value if not sold immediately, and the implications for all parties if the food is consumed. The גמרא challenges the previous ruling of ר' יוחנן that if the food is spoiling more than is usual, it can certainly be sold.

Prepare:

"גמרא ל"ח ע"א "מיתבי לפיכך" עד "דזבנא וקא אכיל טבלים"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

בעל הבית בעה"ב householder
וליהוש let him be concerned
דלמא perhaps
הווי להו there was to them, i.e. they were
וזבניהו and he sold them
וקא אכיל and he is eating
טבלים food that has not been tithed
שכיח common (lit. "found")
ואי משתכחי and if it would be found, i.e. if it should come to pass
מאי what
מזבינינן they sell them
נמי also
בדמי תרומה at the price of תרומה
סבר holds, opines
מידי at all
לקמיה below; in this context: later
עביד does, makes
מקמיה before
משכח שכיח is certainly common
לאלתר immediately
זימנין sometimes
דקדים he will act first, hasten
ידע know
דזבנא that he sold

רש"י:

מתוקנים fixed, i.e. had תרומה ומעשר removed
קיימין in existence
סומך relies
לחוש to suspect, be concerned for
בתמיה indication that this passage should be read as a question (lit. "in amazement")
מאכיל feeds
זרים people (i.e. non-Kohanim) who are not allowed to eat תרומה (lit. "strangers")
בזול cheaply

קופצין eager customers (lit. "people who jump")
לקנותה to acquire it
בטהרה in a state of טהרה
לזמן מרובה after much time
משהה waits, delays, puts off
מלתקנן from fixing them [by taking תרומה ומעשר from them]

Questions:

גמרא:

- 1) If the שומר should sell the fruit rather than expose it to spoilage, what would happen if the בעלים declared this guarded fruit ומעשר תרומה after it was already sold (unbeknownst to him)?
- 2) According to רבה בר בר חנה, when will the בעלים declare food ומעשר תרומה, and what impact should this have on the decision of the שומר to sell?
- 3) According to רב נחמן בר יצחק, when will the בעלים declare food ומעשר תרומה, and what impact would this have if the שומר decided to sell?

רש"י:

- 1) Who will end up eating טבל if the food is sold before the בעלים declare it תרומה ומעשר?
- 2) Who will end up eating תרומה if the food is sold after the בעלים declare it תרומה ומעשר?
- 3) Why is the price of ומעשר תרומה cheaper than טבל?

גמרא

מיתיבי לפיכך בעה"ב עושה אותן תרומה ומעשר על מקום אחר וליחוש דלמא הוה יתיר מכדי חסרון וזבנינהו וקא אכיל טבלים יותר מכדי חסרון לא שכיח ואי משתכחי מי מזבנינן להו וליחוש שמא עשאן בעל הבית תרומה ומעשר על מקום אחר כי מזבנינן נמי לכהנים בדמי תרומה מזבנינן להו ולרב נחמן בר יצחק נמי זבנינהו לכהנים בדמי תרומה בהא פליגי דרבה בר בר חנה סבר יותר מכדי חסרון לא שכיח מידי וכי משתכח לקמיה הוא דהויא יתיר מכדי חסרון אי עביד להו בעה"ב תרומה ומעשר על מקום אחר מקמיה דהוה יתיר מכדי חסרון עביד להו הלכך כי הוה יתיר מכדי חסרון זבנינהו לכהנים בדמי תרומה ורב נחמן בר יצחק סבר יתיר מכדי חסרון משכח שכיח וכי הוה להו לאלתר הוא דהוה להו ואי אמרת זבנינהו זימנין דקדים ומזבין להו וכי עביד להו בעל הבית תרומה ומעשר על מקום אחר לא ידע דזבנא וקא אכיל טבלים

רש"י

מיתיבי. לרבי יוחנן: וקאכיל. בעל הבית טבלים שאין פירותיו מתוקנין שאין אלו קיימין שהוא סומך עליהן: לא שכיחי. ואין לחוש בכך: ופרכינן ואי משתכחי מי מזבנינן להו. בתמיה: ליחוש שמא עשאן כו'. ונמצא המוכר מאכיל תרומה לזרים: בדמי תרומה. בזול שאין עליה קופצין לקנותה שאינה נאכלת אלא לכהנים וצריכה שימור בטהרה: לקמיה הוא דהויא יתיר מכדי חסרון. לזמן מרובה יש באבודן יתיר מכדי חסרון: מקמי דניהוי כו'. שאין אדם משהא טבלים כל כך זמן מרובה כזה מלתקנן

Lesson Twenty-Five

Introduction: The גמרא now concludes its discussion of spoilage of produce.

Prepare:

"גמרא ל"ה ע"א " מיתבי המפקיד פירות אצל לחבירו והרקיבו" עד ל"ה ע"ב "להפסד מועט נמי חששו

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

והרקיבו and they rotted
יין wine
והחמיץ and it became vinegar
שמן oil
והבאיש and it became malodorous
דבש honey (usually of dates)
והדביש and it spoiled
יגע he [should] touch
רבי מאיר ר"מ
תקנה a repair, a fix
וכשהוא and when he
לאחרים to others
לעצמו to himself
כיוצא בו similarly (lit. "like those that go out in this")
גבאי comptrollers, guardians of public money
עניים paupers
לחלק to divide, distribute
פורטין exchange
לעצמן to themselves
תמחוי a name for another type of צדקה (lit. "platter")
קתני it was taught
מיהת however
יתר more
כדי חסרונו according to their [rate of] spoilage
נינהו they are
שאני different
הני these
כיון since, once, as soon as
דקם it spoils (lit. "that it stands")
קם it does not spoil further (lit. "it stands")
למאי for what
חזו are they fitting (lit. "are they seen")
לגלדאי for tanners
לכתישא דגמלי for plastering camels
וחכמים אומרים וחכ"א
בבית דין בב"ד
עביד להו he does to them
לקנקנים for containers

במאי קא מיפלגי in what do they argue?
דמר סבר for one master holds...
להפסד מרובה for a large loss
חששו we are concerned, we suspect
מועט small, lesser

רש"י:

טעם taste
דובשנו its "honeyiness," i.e. the flavor of its honey
והחמיץ and it spoiled, soured
בלע"ז in the vernacular (i.e. Old French)
יפתחו will open
רתוקות links
עבותיה its chain
לקמיה below, later
הלא is it not
קילקול damage, spoilage
העתיד in the future
לבא to come
כבר already
יחשדוהו they will suspect him
שמא perhaps
לקחון he took them
בזול cheaply
מחליפין exchange
פרוטות small units of currency
נחושת copper
בסלעי for סלעים, larger units of currency
כסף silver
מפני because
מתעפשות decay, wear away
ונפסלות and become invalid, void
מאכל food
שגובין that they collect
בעלי בתים householders
ואמרו and there is one opinion that says
ואת אמרת and you said
שעמדו that they [already] "stood", i.e. sustained spoilage
מעתה from now on
שאר other, remaining
ומרקיבין and they rot
תמיד perpetually
לסוך to smear, rub on
עורות hides
כתוש wounded, bruised (lit. "crushed")
ומסוקב and sore
מחמת because of
משאוי burdens
הכלי the vessel

בתוכו within it
ישהא remains
שמודה that he agrees

Questions:

גמרא:

- 1) What kinds of problems might occur when one deposits fruits, wine, oil, or honey?
- 2) According to מאיר רבי what should the שומר do with them?
- 3) According to the חכמים what should the שומר do with them?
- 4) Who is invalidated from participating in this transaction?
- 5) What should צדקה collectors do when there are no עניים to distribute to?
- 6) Who is invalidated from these transactions?
- 7) How does the ברייתא challenge our understanding of the משנה?
- 8) What distinction might be made between פירות on one hand, and שמן ודבש on the other?
- 9) What uses might be found for שמן and דבש that has spoiled?
- 10) What use is the תקנה that the חכמים propose, to sell the spoiled שמן and דבש, which will not spoil further anyway?
- 11) What is the functional difference between the opinions of מאיר רבי and חכמים?

רש"י:

- 1) How does honey spoil?
- 2) Why can't the גבאי צדקה sell to themselves?
- 3) Why would one want to exchange פרוטות for silver סלעים?
- 4) How does the תמחוי function?
- 5) How might the spoiled wine and oil be used by tanners?
- 6) How might the spoiled honey be used by camel herders?

גמרא

מיתבי המפקיד פירות אצל חבירו והרקיבו יין והחמיץ שמן והבאיש דבש והדביש הרי זה לא יגע בהן דברי ר"מ וחכמים אומרים עושה להם תקנה ומוכרן בבית דין וכשהוא מוכרן מוכרן לאחרים ואינו מוכרן לעצמו כיוצא בו גבאי צדקה בזמן שאין להם עניים לחלק פורטין לאחרים ואין פורטין לעצמן גבאי תמחוי בזמן שאין להם עניים לחלק מוכרין לאחרים ואין מוכרין לעצמן קתני מיהת פירות והרקיבו מאי לאו אפילו יתר מכדי חסרונן לא בכדי חסרונן והא יין והחמיץ שמן והבאיש דבש והדביש דיתר מכדי חסרונן נינהו שאני הני כיון דקם קם שמן והבאיש דבש והדביש למאי חזו שמן חזי לגלדאי דבש לכתישא דגמלי וחכ"א עושה להם תקנה ומוכרן בב"ד מאי תקנתא עביד להו אמר רב אשי לקנקנים במאי קא מיפלגי דמר סבר להפסד מרובה חששו להפסד מועט לא חששו ומר סבר אפילו להפסד מועט נמי חששו

רש"י

והדביש. יצא טעם דובשנו והחמיץ אשמלי"ר בלע"ז (כדאתמר) (איוב לא) ובכל תבואתי תשרש תעקר שרשיה וכמו עד לא ירתק חבל הכסף (קהלת יב) יפתחו רתוקות עבותיה: עושה להם תקנה. לקמיה מפרש מאי תקנה יש עוד הלא כל קילקול העתיד לבא כבר בא הוא: ואין מוכרן לעצמו. שלא יחשדוהו שמא לקחן בזול: פורטין. מחליפין פרוטות נחושת בסלעי כסף מפני שהפרוטות מתעפשות ונפסלות: תמחוי. מאכל

שגובין מבעלי בתים לחלק לעניים בכל יום: **מאי לאו אפילו יתר מכדי חסרונן**. ואיכא למאן דאמר לא יגע ואת אמרת דברי הכל מוכרן: **פיון דקם קם**. מאחר שעמדו בקלוקולם הרי כבר עמדו ולא יתקלקלו מעתה יותר אבל שאר פירות הולכין ומרקיבין תמיד

למאי חזו. דקתני מוכרן: **לגלדאי**. לסוך עורות: **לכתישא דגמלא**. לכתישא שעל הגמל שגבו כתוש ומסוקב מחמת משאוי איישר"א בלע"ז: **לקנקניו**. הכלי שהיה בתוכו יתקלקל אם ישהא בתוכו: **במאי קמיפלגי**. ר"מ ורבנן מאחר שמודה ר"מ ביתר מכדי חסרונן: **להפסד מרובה**. כגון יתר מכדי חסרונן: **הפסד מועט**. כגון בכדי חסרון דריקבון פירות וקילקול הקנקן דין והחמיץ

Lesson Twenty-Six

Introduction: After clarifying an argument regarding statements made by רבי יוחנן, the גמרא continues its discussion of what is to be done with guarded property when the absentee owner fails to make clear his intentions. A specific example is discussed regarding a person who is taken captive and is unable to tend to his field.

Prepare:

"גמרא ל"ח ע"ב "רשב"ג אומר ימכרם" עד "ש"מ תרי טעמי נינהו שמע מינה

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

רבן שמעון בן גמליאל רשב"ג
let him sell them [Note the slight change of text from our משנה.]
יתמכר
it was said, taught
אתמר
רבן שמעון בן גמליאל כרשב"ג
like the words of...
כדברי
והא a word indicating a challenge
חדא one
זמנא time
ששנה that he taught
כמותו like him, follows his opinion
חוץ except for
ערב guarantor (refers to a case discussed in מסכת בבא בתרא)
צידן a place name (refers to a case discussed in מסכת גיטין)
ראיה אחרונה last, second "proof" (refers to a case discussed in מסכת סנהדרין)
אמוראי [a controversy between] אמוראים, Talmudic rabbis
נינהו they are
ואליבא and "on the heart of," i.e. according to
נשמע it was heard, understood
דמורידין that they have him go down; in this context: they authorize him to enter and take control
קרוב relative (lit. "close one")
לנכסי שבוי to the property of a captive
עד כאן until now, until this point
הכא here
אלא rather, except
משום because
כליא קרנא the principal (קרן) will be destroyed
הכי נמי so also, i.e. it is certainly so
תרי טעמי two reasons
דחד that one
מסתברא it is logical, reasonable
שמע מינה hear/understand from this

רש"י:

גט פשוט	name of a chapter in בבא בתרא
ממונות	monetary, monies
במביא	regarding one who brings
שטר	document
ראיה	proof
לסתור	to destroy, contradict
בכלל	in general
הראוי	the one who is appropriate
לירש	to inherit
קרקעות	land, real estate
לעובדן	to work them
ולשומרן	and to guard them
שיבאו	that they will come
ולקמן	and below, later in the text
פליגי	they argue
דמוכרן	that he should sell them
יניהם	he leaves them
וכרמים	and orchards
אע"פ	אף על פי, even though
שמתקלקלות	that they will be damaged
קצת	a little
לעיל	above, earlier in the text
שמא	perhaps
מתני' מתניתין	משנה "our", i.e. the one we are discussing
ואיכא	and there is
דאית ליה	who is of the opinion (lit. "that there is to him")
האבודין	that are spoiling, being lost
ולית ליה	and he is not of the opinion (lit. "and there is not to him")

Questions:

גמרא:

- 1) What is the apparent difficulty with the statement attributed to רבי אבא by רבי יוחנן, once we have the statement attributed to רבי יוחנן by רב חנה בר בר חנה?
- 2) How is this difficulty resolved?
- 3) Based on our משנה, what might we assume are the positions of רבנן and רשב"ג with regards to allowing a relative to control the property of a captive?
- 4) How might we argue that the cases of the spoiled fruit and the field of the captive are totally different (תרי טעמי), and thus no generalization about the positions of רבנן and רשב"ג can be made?

רש"י:

- 1) What are three exceptions to the rule of רבי יוחנן as quoted by רב חנה בר בר חנה?
- 2) What is a קרוב for the purposes of this discussion?
- 3) Why would the קרוב be sent into the property of the captive?
- 4) Why might רבן שמעון בן גמליאל argue that one should sell spoiling produce, but not enter the property of a captive?

גמרא

רשב"ג אומר ימכרם בבית דין מפני שהוא כמשיב אבידה לבעלים: אתמר רבי אבא ברבי יעקב א"ר יוחנן הלכה כרשב"ג ורבא אמר רב נחמן הלכה כדברי חכמים והא אמרה ר' יוחנן חדא זמנא דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן כל מקום ששנה רבן שמעון בן גמליאל במשנתו הלכה כמותו חוץ מערב וצידן וראיה אחרונה אמוראי ניהו ואליאבא דר' יוחנן מדרבן שמעון בן גמליאל נשמע דמורידין קרוב לנכסי שבוי מדרבנן נשמע דאין מורידין קרוב לנכסי שבוי וממאי דלמא עד כאן לא קאמר רבן שמעון בן גמליאל הכא אלא משום דקא כליא קרנא אבל התם הכי נמי דאין מורידין ועד כאן לא קאמרי רבנן הכא אלא אי כרב כהנא אי כרב נחמן בר יצחק אבל התם הכי נמי דמורידין למימרא דתרי טעמי ניהו והאמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבן שמעון ב"ג ואמר שמואל מורידין קרוב לנכסי שבוי לאו משום דחד טעמא הוא לא תרי טעמי ניהו הכי נמי מסתברא דאמר רבא אמר רב נחמן הלכה כדברי חכמים ואמר רב נחמן מורידין קרוב לנכסי שבוי אלא ש"מ תרי טעמי ניהו שמע מינה

רש"י

ערב. בגט פשוט (ב"ב קעג): **צידן.** דמסכת גיטין (דף עד.) **ראייה.** בדיני ממונות השני (סנהדרין לא.) שנחלקו בשני מחלוקות במביא שטר ראייה לסתור את הדין בראשונה הלכה כמותו ובאחרונה אין הלכה כמותו: **אמוראי ניהו.** רבה אמר בכללא אמר ר' יוחנן ור' אבא אמר לאו בכללא אמר רבי יוחנן אלא יש מהן שהלכה כמותו: **מדרבן שמעון נשמע דמורידין קרוב.** הראוי לירש: **בנכסי שבוי.** לקרקעות שבוי לעובדן ולשומרן עד שיבאו הבעלים ולקמן פליגי בא אמוראי: **עד כאן לא קאמר רבן שמעון הכא.** דמוכרן: **אלא משום דקא כליא קרנא.** אם יניחם שם אבל גבי קרקעות וכרמים אע"פ שמתקלקלות קצת לא כליא קרנא: **אי כרב כהנא.** דאמר לעיל רוצה אדם בקב שלו: **אי כרב נחמן בר יצחק.** דאמר שמא עשאן תרומה ומעשר: **דתרי טעמי ניהו.** מתני' ונכסי שבוי ואיכא דאית ליה מוכרין פירות האבודין ולית ליה מורידין

Lesson Twenty-Seven

Introduction: The גמרא continues its discussion of whether or not a relative should take control of the property of a captive, and describes what happens if news comes to the effect that the captive has been killed.

Prepare:

"גמרא ל"ח ע"ב "אתמר שבוי שנשבה" עד "אף הכי נמי כלל לא

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

אתמר it was said, taught
בששמעו [in a case] where they heard
שמת that he died
כ"ע כולי עלמא (lit. "the entire world"), i.e. every opinion
פליגי they argue, disagree
כי פליגי when do they argue?
מפסיד he will cause a loss
מר "the Master," one of the Rabbis
שיימינן we evaluate for him
ר"א רבי אליעזר
ממשמע from this is heard, i.e. from the implication
יודע אני I know
שנשותיהם that their wives
אלמנות widows
ובניהם and their children
יתומים orphans
אלא rather, but
ת"ל תלמוד לומר
מה ת"ל what is taught [by saying x]?
מלמד it teaches
מבקשות they (f.) request, seek
לינשא to (re)marry
מניחין they allow them
רוצים they want
אביהן their fathers
ולמכור and to sell
עובדא an event, something that happened
בנהרדעא in [the city of] נהרדעא
ופשטה and he solved, answered
מהא from this
מפומבדיתא from [the city of] פומבדיתא
את you
דמעילין they thread, draw through
פילא an elephant
בקופא in the box; in this context: the hollow, the eye
דמחטא of a needle

דומיא compared
מה...אף just like...so too
התם there
כלל לא not at all
הכא here
נמי too

רש"י:

הראוי the one who is appropriate, fitting
ליורשו to inherit him
קודם before
שיאכל that he eats
יטול he will take, let him take
כשאר like other
אריסין sharecroppers, people who work land for a share of the produce
ויחזיר and let him return
השאר the remainder
עדים witnesses
ירש he inherited
יזבל he will fertilize
הקרקעות the lands
ויזרעם and he will sow them
תמיד perpetually
ויכחישם and he will weaken them
לקמן below, later in the text
וכולם and all of them
שמין we assess, evaluate
כאריס like a sharecropper
חלקו his portion
שעבד that he worked
כמנהג like the custom
העיר the city
מחצה half
שליש third
רביע quarter
שילכו that they will go
בשבי in captivity
ב"ד בית דין
כיתומים like orphans
נסכיהם their properties
ושתי and two
קללות curses
חרב sword
שבי captivity
לעשות to do
וליטול and to take
שפיר דמי is done properly (lit. "correctly compared")
ומשני and answers
שנוייא an answer

דחיקא	forced, strained
כמבקש	like one who seeks
להכניס	to cause to enter
פיל	elephant
חיה	animal
בנקב	in the opening, in the hole
מחט	needle

Questions:

גמרא:

- 1) What is the disagreement between רב and שמואל regarding the disposition of properties left behind by a captive?
- 2) What position do they take if a rumor arrives to the effect that the captive has been killed?
- 3) According to רב, why would we prevent the קרוב from taking control of the property?
- 4) According to שמואל, why would we allow the קרוב to take control of the property?
- 5) How does the גמרא bring support for the position of רב from the פסוק in שמות, as learned by רבי אליעזר?
- 6) How does רבא define the meaning of this verse with regard specifically to the sale of the property, and thereby defend the position of רב?
- 7) What did רב ששת say in response to רב עמרם when the latter objected to his ruling that a קרוב should not be allowed to enter the property of the captive?

רש"י:

- 1) Why is it relevant to speak specifically of a *relative* taking control of the property of a captive?
- 2) How might a person damage land if he is uncertain when and if the captive will return?
- 3) How will giving this person the status of a sharecropper, collecting a share of the produce on a yearly basis, reduce the risk of such damage?
- 4) What are the two different curses – one affecting the wives, the other affecting the children – described in the verse in שמות?
- 5) What happened in נהרדעא?
- 6) What did רב ששת rule in that situation?
- 7) What distinction might be made between selling the property outright, and eating its produce?
- 8) According to רב ששת, what kind of answers are the people of פומבדיתא known for?

גמרא

אתמר שבוי שנשבה רב אמר אין מורידין קרוב לנכסיו שמואל אמר מורידין קרוב לנכסיו בשמעו בו שמת כ"ע לא פליגי דמורידין כי פליגי בשלא שמעו בו שמת רב אמר אין מורידין דלמא מפסיד להו ושמואל אמר מורידין כיון דאמר מר שיימינן להו כאריס לא מפסיד להו מיתבי ר"א אומר ממשמע שנאמר וחרה אפי והרגתי אתכם יודע אני שנשותיהם אלמנות ובניהם יתומים אלא מה ת"ל והיו נשיכם וגו' מלמד שנשותיהם מבקשות לינשא ואין מניחין אותן ובניהן רוצים לירד לנכסי אביהן ואין מניחין אותן

אמר רבא לירד ולמכור תנן הוה עובדא בנהרדעא ופשטה רב ששת מהא מתני' א"ל רב עמרם דלמא לירד ולמכור תנן א"ל דלמא מפומבדיתא את דמעילין פילא בקופא דמחטא והא דומיא דנשותיהם [ובניהם] קתני מה התם כלל לא אף הכא נמי כלל לא

רש"י

קרוב. הראוי ליורשו ואין קרוב ממנו: **בששמעו בו שמת כולי עלמא לא פליגי דמורידין.** דאם יבאו הבעלים קודם שיאכל זה הפירות יטול זה כשאר אריסין ויחזיר השאר ואם יבאו עדים שמת ירש הכל: **מפסיד להו.** ולא יזבל הקרעות ויזרעם תמיד ויכחישם: **כיון דאמר מר.** לקמן וכולם שמין להם כאריס אם יבאו הבעלים שמין לזה חלקן בכל שנה שעבד בה כמנהג אריסי העיר אם מחצה אם שלישי אם רביעי: **אלא מלמד שנשיהם מבקשות לינשא כו'.** שילכו בשבי ולא ידעו בניהם אם חיים אם מתים ויהיו נשיהם אלמנות לעולם שאין ב"ד מניחין אותן לינשא ובניהם כיתומים שלא ירשו נכסיהם ושתי קללות הן אחת של חרב ואחת של שבי שמע מינה אין מורידין: **הוה עובדא בנהרדעא.** בשבוי שירד יורשו לנכסיו: **ופשטה רב ששת מהא מתניתא.** דאין מורידין: **א"ל רב עמרם דלמא לירד ולמכור תנן.** [קתני] תנא דאין מניחין אבל לעשות ולאכול וליטול כאריס שפיר דמי: **דמעילין פילא כו'.** ומשני שנוייה דחיקא כמבקש להכניס פיל שהוא חיה גדולה בנכב מחט:

Lesson Twenty-Eight

Introduction: The גמרא continues its discussion of the proper disposition of property left behind by a captive, and explores an ambiguity between statements of the תנא regarding three different classes of abandoned property (נכסי שבויון, נכסי רטושים, ונכסי) (נטושים).

Prepare:

"גמרא ל"ה ע"ב "ומרידין קרוב לנכסי שבויון" עד ל"ט ע"א "אם על בנים רוטשה"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

שבויון captive

תנאי היא it is [an argument among] תנאים (the Rabbis of the Mishnaic era)

אין מוציאין אותו מידו "we do not take it out of his hand," i.e. we do not take away what he has already taken control of

ולא עוד and that is not all

אפילו, אפילו, even

שממשמשין that they are approaching slowly

וקדם and he [the relative] went first

ותלש and uprooted/harvested

ואכל and ate

זריז energetic, quick, enthusiastic

ונשכר and is rewarded, receives שכר, i.e. he keeps what he took

ואלא הן and these are they

שבויון captives

המורישין the ones who leave an inheritance

הלכו להם they went (Note that the word להם is redundant)

למדינת הים very far away, overseas (lit. "to the country of the sea")

נטושים the ones who abandon [unintentionally]

כשבויון like captives

רטושים the ones who abandon [intentionally]

כאן here

להיכן to where

מאי שניא what's the difference?

הנך those

דקרו that they are called

הני these

דבעל כרחו דבע"כ, that is against one's will

אפקעתא the command

דמלכא of the King (Note: מלכא in Aramaic is המלך in Hebrew)

דמדעתן that is with their consent, of their own will

רוטשה abandoned (see the short רש"י on this word, following the long רש"י)

רש"י:

מהיר quick

לזכות to acquire, gain possession

בטרם	before
יפסיד	he will lose
בזריזותו	with his energy, quickness
ולקמן	and below, later in the text
מפרש	explained
משמע	implies
שעזבום	that they abandoned them
מדעתם	intentionally
דכיון	for since
דהיה לו לצוות	it was to them to command, i.e. they should have left instructions
הורידו יורשיי	“let my inheritors go down” [into my property]
צוה	commanded
שמע מינה ש"מ	hear from this
לא ניהא ליה	it is not comfortable/pleasing to him, i.e. he did not want it
בעל כרחן	against their will, i.e. against the owner's will
כגון	for example
היינו	that is
סבר	holds, opines, argues
שביה	captive (f.)
רישיה	at its beginning (of the verse)
יראים	they feared
אויבים	enemies
יגלו	they will be exiled
בגולה	in exile
מאליהן	of their own accord, by themselves
וישארן	and they will remain
העיירות	the cities
מארב	ambush
שדודין	despoiled
מאין	without
הבאין	who come (pl.)
היושב	that dwells
נזהרו	they are cautious, careful, warned
לברוח	to flee
מפניהם	from before them
באין מחריד	without frightening
תרגם	translated
אל"ף	the letter א
למ"ד	the letter ל
יתרים	extra, superfluous
זריעה	sowing
מכלל	this implies (lit. “from the general rule”)
דהוא	that that particular...
לאו	not
מורך	cowardice, fear
בלבם	in their hearts
עוזבים	abandon (pl.), leave
מדאגת האויב	from worry of the enemy
שמא	perhaps
נעזבה	abandoned

Questions:

גמרא:

- 1) What is the ruling of the תנא that ends with the phrase ונשכר זה זריז ונשכר?
- 2) What is the definition provided for נכסי שבויין?
- 3) What is the ruling with regards to one who takes over שבויין נכסי?
- 4) What is the definition provided for נכסי נטושים?
- 5) What are the respective rulings of the תנא קמא and רבי שמעון בן גמליאל with regards to one who takes over נכסי נטושים?
- 6) What is the definition provided for נכסי רטושים?
- 7) What is the ruling with regards to one who takes over נכסי רטושים?
- 8) What is the difference between נטושים and רטושים?
- 9) How are the meanings derived from the verses in שמות and הושע, respectively?

רש"י:

- 1) How is the relative rewarded (נשכר) by his alacrity (זריז)?
- 2) Why do we make a distinction between people who leave their property unwillingly (נטושים) and those who leave willingly (רטושים)?
- 3) Who is the King referred to by אפקעתא דמלכא?

גרמא

ומורידין קרוב לנכסי שבוי תנאי היא דתניא היורד לנכסי שבוי אין מוציאין אותו מידו ולא עוד אלא אפי' שמע שממשמשין ובאין וקדם ותלש ואכל הרי זה זריז ונשכר ואלו הן נכסי שבויין הרי שהיה אביו או אחיו או אחד מן המורישין הלכו להם למדינת הים ושמעו בהן שמת היורד לנכסי נטושים מוציאין אותו מידו ואלו הן נכסי נטושים הרי שהיה אביו או אחיו או אחד מן המורישין הלכו להם למדינת הים ולא שמעו בהם שמת ואמר רבן שמעון בן גמליאל שמעתי שהנטושים כשבויין היורד לנכסי רטושים מוציאין אותו מידו ואלו הן נכסי רטושים הרי שהיה אביו או אחיו או אחד מן המורישין כאן ואינו יודע להיכן הלכו מאי שנא הנך דקרו להו נטושים ומאי שנא הני דקרו להו רטושים נטושים דבע"כ דכתיב והשביעית תשמטנה ונטשתה אפקעתא דמלכא רטושים דמדעתן דכתיב אם על בנים רוטשה

רש"י

ותלש. פירות שנה זו: הרי זה זריז. מהיר לזכות בשלו בטרם יפסיד ונשכר בזריזותו: ואלו הן נכסי שבויין. דאמר אין מוציאין אותם מידו: שהנטושים כשבויין. ואין מוציאין מידו: נכסי נטושים. שהנכסים נטושים: נכסי רטושים. שהנכסים רטושים ולקמן מפרש להו רטושים משמע שעזבו בעלים מדעתם והלכו להם דכיון דהיה לו לצוות הורידו יורשיי לנכסי ולא צוה ש"מ לא ניחא ליה ונטושים שנטושים בעליהם: בעל כרחן כגון שנשבו והיינו תנאי דרבן שמעון סבר מורידין ורבנן סברי אין מורידין ה"ג נטושים על כרחן דכתיב והשביעית תשמטנה ונטשתה. היינו על כרחן: אפקעתא דמלכא. מצות המלך: רטושים מדעתן דכתיב אם בנים רוטשה. היינו מדעתו ולא שביה דכתיב רישיה דקרא וקם שאון בעמך היו יראים שלא יבאו אויבים עליהם וכל מבצריך יושד יגלו בגולה מאיליהן וישארו העיירות שדודין מאין איש כשוד שלמן בית ארבאל ביום מלחמה כשודדין הבאין למלחמה על ידי מארב על עם היושב שלום שלא נזהרו בהם לברוח מפניהם ושודדים את הכל וכמוהו (ירמיהו יג) הגלת יהודה כולה הגלת שלומים מתוך ישיבת שלום באין מחריד הגלם נבוכדנצר. בית ארבאל תרגם יהונתן בית מארב אל"ף למ"ד יתרים בו כמו (הושע ב) יענו את יזרעאל שהוא לשון זריעה ולא לשון עיר ומדקא אמר יושד כשוד שלמן בית ארבאל

מכלל דההוא יומא לאו בית ארבאל ביום מלחמה הוה אלא מורך בא בלבם והמה עוזבים אם על בנים
והולכים להם מדאגת האויב שמא יבא עליהם: ריששה. נעזבה

Lesson Twenty-Nine

Introduction: The גמרא continues by looking at how a relative might acquire the status of a sharecropper (אריס), and how this is consistent with the rulings on the previous דף.

Prepare:

"גמרא ל"ט ע"א "תנא וכולם שמין להם כאריס" עד "אלא בורה מחמת מרדין

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

וכולם	and all of them
שמין	they evaluate, assess
כאריס	like a sharecropper
איהיא	on which one?
אילימא	if one says
אשבוין	on the captives
השתא	now, i.e. let us consider
זריז	quick, energetic
נשכר	rewarded
דאשבה	that he improved [through cultivation]
מיבעיא	is it necessary [to mention]?
ארטושים	on the ones who abandon [willingly]
מוציאין	they take out
קתני	it was taught, it teaches
אנטושים	on the ones who abandon [unwillingly]
למאן	for whom, according to which opinion?
אי	if
שמעתי	I heard
כשבוין	like captives
התם	there, in that case
שיימינן	we evaluate, assess
ומאי שניא	and what is the difference
מהא	from this
הוצאות	costs, expenses (lit. "going outs")
נכסי אשתו	the property of his wife
הרבה	a lot
קימעא	a little
הוציא הוציא	that which he spent, is spent
דמיה	comparable
אשתו קטנה	his wife who is a minor
דמי	is compared, is the same as
אלמא	consequently, so we see
כיון	since
סמכא דעתיה	"he rested his mind," he was at ease
תקיבו	they fixed, they decreed
כי היכי	such that

לפסדינהו he should cause a loss to them
 הכא נמי here too
 וכולן and all of them
 לאתויי מאי to bring what, i.e. what additional cases should be included?
 יצא לדעת he left intentionally
 דידיה himself
 בורח one who fled
 מחמת because of
 כרגא poll tax
 מרדין murder

רש"י:

מפרש, is explained
 וכללא and the general principle
 יטלו they will take
 בשבחה with the improvement
 קרקעות lands
 ששמעו that they heard
 שמת that he died
 נחת, נחית settled, went down into [i.e. the property]
 מונחין stay in their place, i.e. should be stored away
 נכסי מלוג property of "plucking," i.e. the husband is allowed to "pluck" the fruit
 והקרן and the principal
 קודם before
 שגירשה that he divorced her
 תרוצא solution, answer
 יתומה orphan (f.)
 שהשיאוה that they married her off
 אמה her mother
 ואחיה and/or her brothers
 קידושין marriage, betrothal
 תופסין take hold
 מדברי סופרים "from the words of the Scribes," i.e. Rabbinic
 לפיכך therefore
 יוצאה she goes out
 במיאון with "refusal," a method for fatherless minor daughters to leave their husbands
 בע"כ בעל כרחו, against his will
 אם if
 תמאן she will refuse
 כדי הוצאתו in accord with how much he spent
 שיהא that it will be
 מוחזק assured, legal presumption
 דדואג for he worries
 שמא perhaps
 יקלקל he should ruin
 לזורען to sow them
 תמיד perpetually
 יעבוד he will work
 יעדור he will hoe

כרמים vineyards
 שפוי calm, at ease
 צוהו he commanded him
 בלכתו in his going, i.e. when he left
 ש"מ שמע מינה
 לא ניהא ליה it is not pleasing to him, i.e. he does not want
 מיושבת עליו settled upon him
 בהול hurried
 לפרוע to pay
 גולגלתו his head-tax
 בהלה hurry, panic
 שהרג that he killed
 ופרסאי and the Persians
 שפיכות דמים spilling of blood
 רציחה murder
 רב האי גאון in the "gates," i.e. the chapters of the work of רב האי גאון

Questions:

גמרא:

- 1) Under what circumstances of abandonment do we treat the relative who takes over the land like a sharecropper, earning a portion of the profits of the land?
- 2) Why is it difficult to imagine that we apply this rule to relatives who take over the land of people taken captive and are rumored to be dead?
- 3) Why is it difficult to imagine that we apply this rule to relatives who take over the land of people who have left without leaving instructions (רטושים)?
- 4) Why is it difficult to imagine that we apply this rule to relatives of people far away or taken captive but not presumed dead (נטושים)?
- 5) How can this last position be justified according to the position of רבן שמעון בן גמליאל?
- 6) Why might one think that the position of the relative is like the husband who spends money on the maintenance of his wife's field?
- 7) Why is this an inappropriate comparison?
- 8) Why is it more like a man who spends money on the field of his wife who was married as a minor after her father died?
- 9) What is the status of a person who abandoned his field as a refugee (בורה)?
- 10) What two kinds of refugees are there, and why would there be a difference in הלכה?

רש"י:

- 1) How does an אריס get paid?
- 2) What are נכסי מלוג?
- 3) What happens if a man spends money on his wife's נכסי מלוג?
- 4) What is מיאון, and how does it work?
- 5) Why might a man have second thoughts about spending money on his wife's נכסי מלוג if she is a קטנה who lost her father before marriage?
- 6) What might be assumed, if the owners of the field simply left without giving instructions as to the disposition of their field?

גמרא

תנא וכולם שמין להם כאריס אהייה אילימא אשבויין השתא זריז ונשכר הוה מאי דאשבח מיבעיא אלא ארטושים והא מוציאין אותן מידו קתני אלא אנטושים למאן אילימא לרבנן הא אמרי מוציאין אותו מידו אי רבן שמעון בן גמליאל הא אמר שמעתי שהנטושים כשבויין כשבויין ולא שבויין דאין מוציאין אותן מידו ולא שבויין דאילו התם זריז ונשכר ואילו הכא שיימינן ליה כאריס ומאי שנא מהא דתנן המוציא הוצאות על נכסי אשתו הוציא הרבה ואכל קימעא וקמעא ואכל הרבה מה שהוציא הוציא ומה שאכל אכל הא לא דמיא אלא להא (דתנן) המוציא הוצאות על נכסי אשתו קטנה כמוציא על נכסי אחר דמי אלמא כיון דלא סמכא דעתיה תקינו ליה רבנן כי היכי דלא לפסדינהו הכא נמי תקינו ליה רבנן כי היכי דלא לפסדינהו וכולן שמין להם כאריס וכולן לאיתויי מאי לאיתויי הא דאמר רב נחמן אמר שמואל שבוי שנשבה מורידין קרוב לנכסיו יצא לדעת אין מורידין קרוב לנכסיו ורב נחמן דידיה אמר בורח הרי הוא כשבוי בורח מחמת מאי אילימא מחמת כרגא היינו לדעת אלא בורח מחמת מרדין

רש"י

וכולן. מפ' לקמיה אהייה קאי וכללא לאתויי מאי: **שמין להם כאריס.** אם יבאו הבעלים יטלו אלו בשבח קרקעות ופירות כמנהג אריסי המקום: **השתא זריז ונשכר הוי.** ויטול הכל: **דאילו התם זריז ונשכר.** דכיון ששמעו בו שמת כי נחת לה אדעתא דכולהו פירי נחת אבל הכא דלא שמעו שמת לאו אדעתא דכולה נחת אלא ליטול כאריס בכל שנה ושאר פירות יהא מונחין: **נכסי אשתו.** נכסי מלוג שהוא אוכל פירות והקרן שלה: **הוציא הרבה ואכל פירות קימעא.** קודם שמת או שגירשה: **הא לא דמיא.** תרוצא הוא הא דנכסי שבויין להא דאשתו קטנה דמי: **קטנה.** שהיא יתומה שהשיאוה אמה ואחיה ואין קידושין תופסין בה מן התורה אלא מדברי סופרים לפיכך יוצאה במיאון בע"כ אם תמאן: **כמוציא על נכסי אחר דמי.** ואם הוציא ולא אכל כדי הוצאתו שמין לו כאריס: **דלא סמכא דעתיה.** שיהא מוחזק בידו דדואג שמא תמאן בו: **תקינו ליה רבנן.** ליטול כאריס: **כי היכי דלא ניפסדינהו.** שלא יקלקל הקרקעות לזורען תמיד ולא יעבוד ולא יעדור כרמים: **לאיתויי הא דרב נחמן.** בורח מחמת מרדין: **יצא לדעת אין מורידין.** דכיון שהיה שפוי בדעתו ולא צוהו בלכתו לירד לנכסיו ש"מ לא ניחא ליה: **בורח הרי הוא כשבוי.** שאין דעתו מיושבת עליו מחמת שהוא בהול: **מחמת כרגא.** שאין לו ממה לפרוע כסף גולגלתו למלך ובורח לפני בוא הזמן: **היינו יוצא לדעת.** שאין כאן בהלה: **מחמת מרדין.** שהרג את הנפש ופרסאי הורגין על שפיכות דמים כדאמרין (בבבא קמא דף ק"ו.) מרדין היא רציחה בלשון פרסי וכן מפורש בשערים דרב האי גאון(שער מ

Lesson Thirty

Introduction: The גמרא discusses the potential dangers of having a relative manage an estate for an orphan who is not of age.

Prepare:

"גמרא ל"ט ע"א "אמר רב יהודה אמר שמואל" עד ל"ט ע"ב "לא מחתינן"

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

והניח	and he left
קמה	standing [grain]
לקצור	to harvest [grain]
ענבים	grapes
לבצור	to harvest [grapes]
תמרים	dates
לגדור	to harvest [dates]
זיתים	olives
למסוק	to harvest [olives]
וומעמידין	and they appoint
אפוטרופוס	a guardian, a manager
ואח"כ	and afterwards
ולוקים	and let them appoint
לעולם	forever
לדיקנני	for elders, adults (compare זקן – דקן)
מוקמינן	we appoint
מחמת	because of
דלמא	perhaps
מפסיד	cause a loss
באחי מאימא	regarding the brother through the mother
מחי	protests
אתי	he will come
לאחזוקי	to take possession
מחזיקין	they/we take possession
הגדיל	he comes of age (lit. “becomes bigger”)
באחי דאבא	regarding the brother through the father
לית לן בה	‘there is nothing for us in it,’ i.e. there is no problem
בארעתא	regarding land (compare ארע – ארץ)
עביד	make
עיטדא	document of division
קלא אית ליה	“it has a voice,” i.e. people hear about it
ולא היא	yet it is not so
מחתינן	they/we allow him to go down, to settle

רש"י:

להכניס to gather in
 המוכן prepared
 שמור guarded
 להשיב to improve
 כלום anything at all
 טורחין they expend energy, go to trouble
 לבקש to seek
 לאנשים for men
 שנתמלא that became filled
 זקנם their beards
 לפי because
 ימצאוהו they will find one
 דבשלמא for [this] is reasonable, granted (lit. "for at peace")
 ליתמי for orphans
 איכא there is
 ראוי fit, appropriate
 ליורשו to inherit him
 ומוטב and it would be better
 נכרי stranger, non-relative
 כדמסיים as it concludes
 טעמיה his/its reason, logic
 למחויי to protest
 אתא he will come
 האי this
 לחלק to the portion [of]
 ירושתו his inheritance
 הם טוב להם good for them, better for them
 אצל with regard to, in relationship to
 קורבת אחיו relationship to his brother
 הללו these
 שנפלו that fell
 כדפרישית as is explained
 טענת ירושה a claim of inheritance
 חיישינן we worry, we are concerned, we suspect
 מכרם sold them
 משירד from when he goes down
 ג' three
 דהואיל for since
 ותחילת the beginning of
 מיחה protested
 דאי סבירא ליה דאי ס"ל for if he held the opinion
 היכי how
 צד ירושה a way [to lay claim (lit. "side")] to the inheritance
 שדות fields
 שהשכנים for the neighbors
 מעדיין they testify
 שטר document
 חלוקה division
 פן lest

half הציין

Questions:

גמרא:

- 1) Why don't we allow a minor to settle on the lands of a שבויה?
- 2) Why don't we allow a relative to settle on the lands of a קטן?
- 3) Which relative of a relative is not allowed to settle on the lands of a קטן?

רש"י:

- 1) What is done with the produce that the appointed messenger collected?
- 2) What advantage would there be to the owner to have a court-appointed אפוטרופוס continue to care for his field rather than a relative?
- 3) Why does the court only appoint an אפוטרופוס for the property of a minor, and not for that of an adult?
- 4) Why is a קרוב מחמת קרוב disqualified as an אפוטרופוס – what false claim might he have made?
- 5) Why do we hold that קטן אין מחזיקין בנכסי קטן even after he becomes an adult?
- 6) Why does the גמרא conclude that there is no difference between a brother with the same father, and a brother with the same mother in terms of settling on the land of a minor?

גמרא

אמר רב יהודה אמר שמואל שבויה שנשבה והניח קמה לקצור ענבים לבצור תמרים לגדור זיתים למסוק בית דין יורדין לנכסיו ומעמידין אפוטרופוס וקוצר ובוצר וגודר ומוסק ואח"כ מורידין קרוב לנכסיו ולוקים אפוטרופא לעולם אפוטרופא לדיקנני לא מוקמינן: אמר רב הונא אין מורידין קטן לנכסי שבויה ולא קרוב לנכסי קטן ולא קרוב מחמת קרוב לנכסי קטן אין מורידין קטן לנכסי שבויה דלמא מפסיד להו ולא קרוב מחמת קרוב לנכסי קטן באחי מאימא [ולא קרוב לנכסי קטן] כיון דלא מחי אחי אתי לאחזוקי ביה אמר רבא שמע מיניה מדרב הונא אין מחזיקין בנכסי קטן ואפילו הגדיל ולא אמרן אלא באחי דאבא אבל באחי דאמא לית לן בה ואחי דאבא נמי לא אמרן אלא בארעתא אבל בבתי לן בה ובארעתא נמי לא אמרן אלא דלא עביד עיטדא אבל עביד עיטדא קלא אית לה ולא היא לא שנא אחי דאבא ולא שנא אחי דאמא לא שנא ארעתא ולא שנא בתי ולא שנא עביד עיטדא לא שנא לא עביד עיטדא לא מחתינן

רש"י

מעמידין אפוטרופוס. להכניס דבר המוכן ויהא שמור לבעלים ואח"כ מורידין קרוב להשביח וליטול כאריס: ולוקים אפוטרופוס לעולם. שלא יטול כלום: אפוטרופא לדיקנני לא מוקמינן. אין בית דין טורחין לבקש אפוטרופוס לאנשים גדולים שנתמלא זקנם לפי שלא ימצאוהו דבשלמא ליתמי איכא דשמע להו והוי אפוטרופוס לדבר מצוה אבל לדיקנני לא שמעי להו: אין מורידין קטן לנכסי שבויה. ואפילו הוא ראוי ליורשו דקא מפסיד להו ומוטב שיורידו להם איש נכרי: ולא קרוב. הראוי לירש בנכסי קטן לעשות ולאכול כדמסיים טעמיה דכיון דקטן לא ידע למחויי אתא האי קרוב לאחזוקי בהן ולומר לחלק ירושתו בא וטוב להם להוריד איש נכרי דלא מצי למטען בהו ירושה: ולא קרוב מחמת קרוב לנכסי קטן. כגון קטן שיש לו אח מאב ואותו אח מאב יש לו אח מאם דאיש נכרי הוא אצל קטן אין מורידין אותו אח מאם לנכסי קטן מחמת קורבת אחיו של זה שהוא אח של קטן דאתי לאחזוקי בהו לצורך אחיו ויאמר נכסים הללו של אחי מאמי הם שנפלו לו מאביו ואלו לחלקו באו: באחי מאימא. כדפרישית שזה אח מן האם לאחיו של קטן מן האב: ש"מ מרב הונא. דאמר אין מורידין קרוב לנכסי קטן שמא יחזיק בהם מחמת ירושה אבל אחר שאין

לו טענת ירושה מורידין ולא חיישינן שמא יטעון אביו של קטן מכרם לי ואכלתים שני חזקה ש"מ אין מחזיקין בנכסי קטן אם לא אכל בפני האב שלש שנים אין שלש שנים שאכלן בפני הקטן חזקה **ואפי' הגדיל**. הקטן משירד לתוכו ואכלו ג' שנים בפניו משהגדיל לא הויא חזקה דהואיל ותחילת ירידתו לתוכו הוה קטן לא ידע כשהגדיל שהן של אביו ולפיכך לא מיחה דאי ס"ל לרב הונא דמחזיקין בהן משהגדיל היכי מחתינן נכרי לנכסי קטן שמא יהא בידו משיגדיל ויטעון אתה מכרת לי משגדלת ואכלתים שני חזקה: **ולא אמרן**. דאין מורידין קרוב לנכסי קטן: **אלא באחי דאבא**. אחיו מאביו שיטעון בהן צד ירושה: **ארעתא**. שדות: **אבל בבתי לית לן בה**. שהשכנים מעידין עליהם שבאו לחלקו של קטן: **עיטדא**. שטר חלוקה כשחלקו מתחילה (מלכים ב' ב) רק הבמות לא סרו מתרגמינן במתא לא עטדו לא הפליגו מהם: **לא שנא אחי דאמא**. פן יאמר של אמי היו נכסי מלוג ואביו של קטן בעל אמי היה מוחזק בהן מחמת שהוא אוכל פירות והוא מת קודם לאמי ולא ירשה ואני יורש חציין מחמת אמי

Lesson Thirty-one

Introduction: The גמרא discusses a case of a woman who is taken captive with one of her three daughters, leaving behind an infant grandson. How should her property be maintained, in keeping with the concepts אין מורידין קטן and אין מורידין קטן קרוב לנכסי קטן? לנכסי שבוי?

Prepare:

"גרמא ל"ט ע"ב "ההיא דסבתא" עד "מוקמינן נמי אפוטרופא לאידך דנקא

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

ההיא סבתא	a certain old woman
דהויא לה	that had (lit. "there was to her")
תלת	three (compare Hebrew שלש)
בנתא	daughters
אישתבאי	they were captured
איהי	she, her
ברתא	daughter
אידך	the other
שכיבא	died (lit. "lay down")
מינייהו	of them, from among them
ושבקה	and left behind
ינוקא	baby
היכי נעביד	"How shall we do?", What is to be done?
לוקמינהו	let us establish them
בידא	in the hand
דאחתא	of the sister
דלמא	perhaps
נוקמינהו	let us establish, set up
דינוקא	of the baby
פלגא	half
יהיבנא	give, we give
לאחתא	to the sister
אפוטרופא	guardian
מגו	since
לסוף	in the end
שמעו	they heard
תילתא	a third
דנקא	one sixth, i.e. one half of one third

רש"י:

קיימת	she is living
מתה	she is dead
דהילכתא	for the הלכה is
רשב"ג	כרבנן שמעון בן גמליאל כרשב"ג, according to

ליה דקם for he upholds, establishes
 כותיה like him
 מחמת because
 אמו his mother
 הציין half
 השבויות the captives (f.)
 מהתינן allow to go down
 לגוייהו in them
 הזקנה the old woman
 שנשבית that was captured
 ודאי certainly
 שליש one third
 שתות one sixth
 הצי half
 ממה נפשך “from what you will,” i.e. from either perspective, in any case
 האחיות the sister

Questions:

גמרא:

- 1) Who was taken captive?
- 2) Who remained behind?
- 3) What happened to one of the sisters who remained behind?
- 4) Who was the mother of the remaining infant child?
- 5) According to אביי, what would be the problem with leaving the property of the סבתא with the surviving sister?
- 6) According to אביי, what would be the problem with leaving the property of the סבתא with the grandson?
- 7) What solution does אביי propose?
- 8) What counter-solution does רבא offer?
- 9) Once news of the grandmother's death reached them, how does אביי suggest they distribute the property?
- 10) What counter-solution does רבא offer?

רש"י:

- 1) What difference would it make to the inheritance of the child if:
 - i. the grandmother were still alive?
 - ii. the sister taken captive were still alive?
- 2) Explain the מה נפשך logic that allows us to place half the property in the care of the sister (according to אביי) rather than employing an אפוטרופוס.
- 3) What difference would it make to the inheritance of the child if:
 - i. the death of the grandmother is confirmed?
 - ii. the fate of the other sister remains unknown?
- 4) After it was determined that the סבתא died, and the sister and the child each owned one third, why was half of the remaining third placed in the care of the sister, but not the last sixth?

ההיא סבתא דהויא לה תלת בנתא אישתבאי איהי וחדא ברתא אידך תרתי בנתא שכיבא חדא מינייהו ושבקה ינוקא אמר אביי היכי נעביד לוקמינהו לנכסי בידא דאחתא דלמא שכיבא סבתא ואין מורידין קרוב לנכסי קטן נוקמינהו לנכסיה בידא דינוקא דלמא לא שכיבא סבתא ואין מורידין קטן לנכסי שבוי אמר אביי הלכך פלגא יהבינא לה לאחתא ואידך פלגא מוקמינן ליה אפוטרופא לינוקא רבא אמר מגו דמוקמינן אפוטרופא לפלגא מוקמינן ליה אפוטרופא לאידך פלגא לסוף שמעו דשכיבא סבתא אמר אביי תילתא יהבינן לה לאחתא ותילתא יהבינן ליה לינוקא ואידך תילתא יהבינן דנקא לאחתא ואידך דנקא מוקמינן ליה אפוטרופא לינוקא רבא אמר מגו דמוקים אפוטרופא לדנקא מוקמינן נמי אפוטרופא לאידך דנקא

רש"י

היכי ליעבד. בנכסי דסבתא שאין אנו יודעין אם קיימת אם מתה: **בידא דאחתא.** דהילכתא כרשב"ג דקם ליה שמואל כוותיה: **דלמא שכיבא סבתא.** ויש לקטן חלק בהן שהם שלו מחמת אמו או שמא חציין שלו שמא מתו שתי השבויות: **לוקמינהו לפלגא דנכסי בידא דינוקא.** איכא למיחש דלמא לא שכיבא סבתא ואין לו חלק בהן ואין מורידין קטן לנכסי שבוי: **פלגא יהבינן לאחתא.** ממה נפשך אם מתו שתי השבויות הרי זו יורשת חציין ואם לאו מורידין קרוב לנכסי שבוי: **מוקמינן אפוטרופוס.** ולא מחתינן קטן לגוייהו דלמא לא שכיבא ואין מורידין קטן לנכסי שבוי: **שמעו דשכיבא סבתא.** לסוף שמעו שמתה הזקנה ועל הבת שנשבית לא שמעו: **תילתא יהבינן כו'.** דהא ודאי שליש הנכסים לזו ושליש לקטן: **דנקא.** שתות חצי השליש: **יהבינן לאחתא.** ממה נפשך אם מתה האחות הרי חצי חלקה לזו ואם לאו מורידין קרוב לנכסי שבוי: **ואידך דנקא.** לא יהבינן לה שמא של קטן הם ואין מורידין קרוב לנכסי קטן

Lesson Thirty-Two

Introduction: The גמרא discusses another inheritance case in which a long-lost brother of מרי בר איסק returns from afar to collect a share of their father's estate.

Prepare:

גמרא ל"ט ע"ב "מרי בר איסק" עד המשנה מ' ע"א

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

אתא	came
אחא	brother
מבי חוזאי	from בי חוזאי (a place)
א"ל	אמר ליה
פלוג	divide, share
ידענא	I know
לקמיה	before, in the presence of
שפיר	correct, correctly
מלמד	teaches
שיצא	that he went out, left
חתימת זקן	bearded (lit. "the seal of a beard")
ובא	and came
זיל	go
אייתי	bring
סהדי	witnesses
ודחלי מיניה	and they are afraid of him
דגברא אלימא	for a powerful man
לדידיה	to him, i.e. מרי בר איסק
אנת	you
אחוך	your brother
דינא	the law
הכי	thus
המוציא	the one who [would] take out, take away
מחבירו	from his fellow
עליו	upon him
הראיה	the proof
דיינינא	I judge
דחברך	of your colleagues, fellows
סוף סוף	in the end, in the final analysis, ultimately
אתו	they will come
מסהדי	they testify
תרתי	two
דאחווה	that he [is] his brother
לפלוג	let him divide
לי	for me, to me
נמי	also
מפרדיסי	from the vineyards

ובוסתני and the orchards
 דשתל that he planted, cultivated
 שפיר correctly
 הניח he left, i.e. a man died and left behind children
 והשביחו and they improved
 לאמצע into the middle, i.e. between them evenly
 מי דמי is this comparable?
 התם there
 גבי with regards to
 ידעי they know
 מחלי they forgive, they waive their rights
 הכא here
 דליחיל that he should forgive, waive
 אגלגל it rolled, i.e. it was debated
 מלתא the word, the thing, the matter
 ומטא and arrived
 לקמיה before, in the presence of
 מזו than this
 שמין we assess, evaluate [him]
 כאריס like a sharecropper
 השתא now
 דידיה his, him
 יהבינן we will give
 אהדורה they returned it, responded
 ברשות with permission
 נחית he went down
 לאו not, without
 ועוד and furthermore
 סיימוה they finished it, concluded

רש"י:

שהלך that he went
 ונשא and he married
 וילדה and she gave birth
 וחזר and he went back
 לכאן to here
 אחריו after him
 לזמן מרובה after much time
 ותבע and he claimed
 מכירך he recognizes you
 רמאות trickery, deception
 שכשיצא for when he left
 מאצלך from with you
 כולם all of them
 הכירוהו they recognized him
 ויעידו and they will testify
 בקש seek, request
 מינאי of me, from me
 דחלי they fear

תועלת	help, assistance, benefit
כמותי	like me
כמותך	like you
מיראתך	from fear of you
שישתקו	that they will be silent
דיין	enough for them
שקר	lie, untruth
ההוא	that one
אחא	brother
כרמים	vineyards
ביתן	orchard
אילנות	trees
איהו	he
והשביחן	and he improved them
הצדין	half of them
כמו שהן	as they are
משובחין	improved
גרסינן	we read
לשון גמרא	“the language of the גמרא,” i.e. the normal phraseology of the גמרא
להביא	to bring
סיוע	aid, support
והיכי	and how
שמעתא	the matter, the subject
משמיה	in his name
ואי גרס	and if one reads, i.e. if this should not be deleted from the text
למ"ד	למאן דאמר, for the one who says
שנו	they taught
ששבחו	they improved
נכסים	properties
מחמת	because
למימר	to say
דלית לן	that there is not for us
ההיא	that certain, that particular
טורחן	their effort
דשתל	that he planted
פרדס	an orchard
שיטלו	that they will take
בתמיה	indicates that this should be read as a question (lit. “in amazement”)
לא יתבין	they do not give!
לתוכו	into it
נמלך	consult
בב"ד	בבית דין
לימלך	to consult

Questions:

גמרא:

- 1) Where did the putative brother of מרי בר איסק come from?
- 2) What did this brother want of מרי?

- 3) Who did this brother turn to for assistance?
- 4) How did רב חסדא argue that מרי might not recognize his brother?
- 5) In which way did רב חסדא tell the brother he might prove his claim?
- 6) Why did the brother say that his witnesses would not want to testify against בר איסק?
- 7) What did רב חסדא demand of מרי בר איסק to settle the matter?
- 8) What principle of הלכה did מרי בר איסק invoke to argue against the demand of רב חסדא?
- 9) How did רב חסדא respond in defense of his unusual decision?
- 10) What counter-argument did מרי בר איסק offer to suggest that even if he followed the order of רב חסדא, the truth might not be known?
- 11) How did רב חסדא argue that this scenario was unlikely?
- 12) To which properties of מרי בר איסק did the brother additionally lay claim?
- 13) How did רב חסדא compare his claim to the situation in which adult and minor children inherit property, and the adult children improve the property?
- 14) Why does אביי object to this comparison?
- 15) Returning to the case at hand, what additional fact does רב חסדא reveal that makes רבי אמי relent in his opposition to him?

רש"י:

- 1) How did מרי בר איסק come to have a half-brother?
- 2) Why did מרי בר איסק not recognize his long-estranged half-brother?
- 3) Why did רב חסדא say it might be possible for מרי בר איסק to intimidate witnesses into refusing to testify but it would not be possible to get them to actually lie?
- 4) Why does רש"י feel that the phrase וכן אמר רבה השביחו לאמצע should not be included in the text of the גמרא here? (Two reasons)
- 5) What alternate text does he suggest?
- 6) How are elder brothers likely to look upon the property of their younger siblings?
- 7) How should the phrase לא יהבינן ליה be read?
- 8) What would have happened if מרי בר איסק had consulted with בית דין before taking over the property?

גמרא

מרי בר איסק אתא ליה אחא מבי חוזאי א"ל פלוג לי אמר ליה לא ידענא לך אתא לקמיה דרב חסדא א"ל שפיר קאמר לך שנאמר ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו מלמד שיצא בלא חתימת זקן ובא בחתימת זקן א"ל זיל אייתי סהדי דאחיה את אמר ליה אית לי סהדי ודחלי מיניה דגברא אלימא הוא א"ל לדידיה זיל אנת אייתי סהדי דלאו אחוך הוא א"ל דינא הכי המוציא מחבירו עליו הראיה א"ל הכי דיינינא לך ולכל אלימי דחברך אמר ליה סוף סוף אתו סהדי ולא מסהדי א"ל תרתי לא עבדי לסוף אתו סהדי דאחיה הוא א"ל לפלוג לי נמי מפרדיסי ובוסתני דשתל אמר ליה שפיר קאמר לך דתנן הניח בנים גדולים וקטנים והשביחו גדולים את הנכסים השביחו לאמצע

וכן אמר רבה השביחו לאמצע א"ל אביי מי דמי התם גדולים גבי קטנים ידעי וקא מחלי הכא מי ידע דליחיל אגלגל מלתא ומטא לקמיה דרבי אמי אמר להו גדולה מזו אמרו שמין להם כאריס השתא דידיה לא יהבינן ליה אהדרוהא לקמיה דרב חסדא אמר להו מי דמי התם ברשות נחית הכא לאו ברשות נחית ועוד קטן הוא ואין מורידין קרוב לנכסי קטן אהדרוהא לקמיה דרבי אמי אמר להו לא סיימוה קמי דקטן הוא

רש"י

אתא ליה אחא מבי חוזאי. שהלך אביו לבי חוזאי ונשא שם אשה וילדה לו את זה וחזר מרי לכאן וירד לנכסי אביו ובא זה אחריו לזמן מרובה ותבע חלקו: **שפיר קאמר לך.** שאינו מכירך ואין זה רמאות שכשיצא מאצלך לא היה לך חתימת זקן ועכשיו באת בחתימת זקן: **ויכר יוסף את אחיו.** שכשיצא מהם היו כולם חתומי זקן והם לא הכירוהו שיצא מאצלם בלא חתימת זקן ובא בחתימת זקן: **דלאו אחוך הוא.** אותם עדים שיש לו לזה שבאו משם ומכירין בו מי הוא הביאם אתה ויעידו שאינו בן אביך או בקש עדים אחרים: **א"ל.** מרי לרב חסדא אי מינאי דחלי מה תועלת: **סוף סוף אתו סהדי ולא מסהדי.** אלא כמותי ולא כמותך: **תרתוי לא עבדי.** מיראתך יעשו אחת שישתקו אבל שתים לא יעשו לא דיין שישתקו ולא יעידו האמת אלא גם שיעידו שקר: **א"ל.** ההוא אחא לרב חסדא: **לפלוג לי מפרדיסי.** כרמים: **ובוסתני.** ביתן של אילנות: **דשתל.** איהו והשביחן ויתן לי חציין כמו שהן משובחין

וכן אמר רבה השביחו לאמצע. לא גרסינן שאין זה לשון גמרא להביא דברי האמוראים סיוע למשנה ועוד רבה תלמידיה דרב חסדא הוה והיכי אמר רב חסדא שמעתא משמיה ואי גרס ליה וכן אמר רב גרסינן שהיה רבו של רב חסדא משום דאיכא למ"ד בבבא בתרא (דף קמג:) לא שנו אלא ששבחו נכסים מחמת נכסים אבל שבחו מחמת עצמן של אחים השביחו לעצמן אמרה רב חסדא להא דרב הכא למימר דלית לן ההיא שמעתא אלא אפילו השביחו מחמת טורחן של משביחין כי הכא דשתל פרדס השביחו לאמצע: **ידעו.** אלו שיטלו חלקם: **מי ידע.** שיש לו אחים: **גדולה מזו.** קרוב היורד לנכסי שבוי שאם יבאו הבעלים יטלו שלהם: **אמרו שמין להם כאריס הכא דידיה לא יהבינן ליה.** בתמיה זה שעשה והשביחן לדעת עצמו לא יהבי' ליה כאריס בחלק השני: **ברשות ב"ד נחתו.** דמורידין קרוב לנכסי שבוי: **הכא לא ברשות נחית.** כשירד זה לתוכו לא נמלך בב"ד: **ועוד.** אם בא לימלך לא היו מורידין אותו דהא אחיו קטן הוה ואין מורידין קרוב לנכסי קטן

Chapter Five

Mishnayot 5-6: Natural Deterioration of Guarded Property

מ' ע"א – מ' ע"ב

Returning to a theme that was first introduced in the previous section, the גמרא will lay down some general rules regarding the calculation of natural deterioration of guarded property, which is especially relevant in an agricultural society: when the owner comes to retrieve the guarded produce, it is natural to expect that some of the produce has spoiled, withered, or has otherwise decreased in value. How much value may be deducted, then, from the expected return of the property?

Lesson Thirty-Three

Introduction: The משנה now turns to the question of normal rate of spoilage of produce and how this affects guardianship.

Prepare:

משנה מ' ע"א "המפקיד פירות" עד סוף הגמרא

מתני' המפקיד פירות אצל חבירו הרי זה יוציא לו חסרונות לחטים ולאורז תשעה חצאי קבין לכור : לשעורין ולדוחן תשעה קבין לכור לכוסמין ולזרע פשתן שלש סאין לכור הכל לפי המדה והכל לפי הזמן א"ר יוחנן בן נורי וכי מה אכפת להן לעכברין והלא אוכלות בין מהרבה ובין מקמעא אלא אינו יוציא לו חסרונות אלא לכור אחד בלבד רבי יהודה אומר אם היתה מדה מרובה אינו מוציא לו חסרונות מפני שמותירות: **גמ'** אורז טובא חסר אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן באורז קלוף שנו: לכוסמין ולזרע פשתן ג' סאין לכור (וכו'): א"ר יוחנן א"ר חייא זרע פשתן בגבעולין שנו תניא נמי הכי לכוסמין ולזרע פשתן בגבעולין ולאורז שאינו קלוף שלשה סאין לכור: הכל לפי המדה וכו': תנא כן לכל כור וכור וכן לכל שנה ושנה: א"ר יוחנן בן נורי וכו': תניא אמרו לו לרבי יוחנן הרבה אובדות מהן הרבה מתפזרות מהן תנא בד"א שעירבן עם פירותיו אבל יחד לו קרן זוית אומר לו הרי שלך לפניך וכי עירבן עם פירותיו מאי הוי ליהזי לדידיה כמה הויין במסתפק מהם וליחזי כמה אסתפק דלא ידעי כמה אסתפק: ר"י אומר אם היתה וכו': כמה מדה מרובה אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן עשרה כורין תניא נמי הכי כמה מדה מרובה עשרה כורין תני תנא קמיה דרב נחמן בד"א שמדד לו מתוך גורנו והחזיר לו מתוך גורנו אבל מדד לו מתוך גורנו והחזיר לו מתוך ביתו אינו יוציא לו חסרונות מפני שמותירות א"ל וכי בשופטני עסקינן דיהבי בכיילא רבא ושקלי בכיילא זוטא דלמא בימות הגורן קאמרת בד"א שמדד לו בימות הגורן והחזיר לו בימות הגורן אבל מדד לו בימות הגורן והחזיר לו בימות הגשמים אינו יוציא לו חסרון מפני שמותירות א"ל רב פפא לאביי א"כ לפקע כדא הוה עובדא ופקע כדא אבע"א משום איצא

רש"י

יוציא לו חסרונות. כשיחזירם לו יפחות כמה הם רגילים לחסור ובגמ' מוקי לה בשעירבן עם פירותיו: **אורז.** מי"ל: **דוחן.** פטי"ל ודומה לאורז: **הכל לפי המדה.** וכן לכל כור וכור: **הכל לפי הזמן.** שהניחן בידו לכל שנה ושנה יניח לו כך: **ר' יוחנן בן נורי אמר.** אהכל לפי המדה פליג: **אם היתה מדה מרובה.** שהפקיד אצלו הרבה ובגמרא מפרש י' כורים לא יוציא לו חסרונות מפני שהם מותירות שבימות הגורן כשמפקיד החיטין יבשין ובימות הגשמים כשמחזיר נופחות ובאכילת עכברים אינן נחסרים כל כך לכל כור וכור דכולי האי לא אכלי עכברים מי' כורין הלכך נפחתו משלמת חסרון המגיע לשני כורים או שלשה שהעכברים אוכלין: **גמ' זרע פשתן בגבעולין.** חסר כל כך לפי שהגבעולין מתייבשין ונופלים והרוח מנשבתן אבל זרע פשתן נקי אינו חסר כ"כ: **לכל כור וכור.** פירוש דמתניתין הוא: **ליחזי דידיה כמה הווי כו'.** ויראה כמה חסרו ויטול על של חברו כפי חשבון: **מדת הגורן.** היתה יתירה על של בתים: **בשופטני.** שוטים: **בכיילא.** במדה: **בימות הגורן.** סמוך ליובשן שנתיבשו בחמה: **והחזיר לו בימות הגשמים.** חזרו ונתפחו מלחלוחית הגשם והקור: **א"כ.** שדרכו לתפוח: **לפקע כדא.** כשממלאין כד חיטין או שעורין בימות הגורן וגפיין את הכד יפקע בימות הגשמים מחמת תפיחת התבואה: **איצא.** דוחק מתוך שהם במקום צר נדחקו יחד ואין תפוחין

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

משנה:

יוציא he takes out; in this context: deducts

חסרונות losses

לחטים for wheat

ולאורז and for rice (according to רש"י, "meal")

חצאי half

קבין plural of קב, a measurement of volume (approximately a quart)
 לכוור for a כור (One כור equals thirty סאה and one סאה equals six קבים; thus, one כור equals 180 קבים.)
 לשעורין for barley
 ולדוחן and for millet
 לכוסמין and for spelt
 ולזרע פשתן and for flaxseed
 סאין plural of סאה
 לפי according to
 המדה the measure
 הזמן the time
 א"ר אמר רבי
 וכי untranslatable part of speech, indicates that the following is a question (cf. ומי)
 להן מה אכפת להן what difference does it make to them; what do they care
 לעכברין for the rodents
 והלא and is it not [Note the use of the ה as an interrogative.]
 אוכלות they eat
 בין...ובין... whether...or
 מהרבה from a lot
 מקמעא from a little
 בלבד alone
 מפני because
 שמותירות they increase
 טובא more
 חסר lost, spoiled
 קלוף peeled
 שנו they taught
 לכוסמין for spelt
 ולזרע פשתן and for flaxseed
 ג' שלוש
 לבגבעולין with their stems
 הכי תניא נמי הכי it was similarly taught
 הרבה many
 אובדות are lost
 מתפזרות are scattered
 בד"א במה דברים אמורים, regarding what cases are we speaking?
 שעירבן that he mixed them
 פירותיו his produce
 יחד he isolates (from אחד, one)
 קרן זוית a corner
 שלך yours
 לפניך before you
 מאי הוי what does it matter? (lit. "what is it?")
 ליחזי let him see
 לדידיה to him
 הויין there are
 במסתפק when he is taking his needs, i.e. deducting for his sustenance from the pile
 עשרה ten
 קמיה before, in the presence of
 שמדד that he measured

מתוך from within
 גורנו his granary; in this context: using the granary measurement for a כור, which is slightly larger than the home measurement
 והחזיר and he returned
 יוציא deduct
 שמוותירות that they increase, they are larger
 וכי untranslatable part of speech, indicates that the following statement should be read as a question
 בשופטני with fools (see רש"י)
 עסקינן we are dealing
 דיהבי that they give
 בכיילא with a measurement
 רבא large (do not confuse with רבא, the חברותא of אב"י)
 ושקלי and they take
 זוטא small
 בימות הגורן in the season of the granary (spring-summer)
 בימות הגשמים in the season of the rains (fall-winter)
 א"כ אם כן, if so
 לפקע burst open
 כדא a container
 הוה there was
 עובדא incident
 אבע"א איבעית אימא, if you wish I will say; alternatively
 משום because
 איצצא squeezing, tightness

רש"י:

כשיחזירם when he returns them
 יפחות he should subtract
 רגילים regularly, usually
 לחסור to lose
 ובגמ' ובגמרא
 מוקי establishes
 בשערבן when he mixed them
 פירותיו his produce
 מ"ל Old French word meaning "meal" [Note the use of apostrophes (").]
 ודומה and it is similar to
 יניח he should deduct
 אהכל on the total [א is a prefix]
 י' ten
 שבימות for in the days
 הגורן the granary
 יבשין dry
 הגשמים the rains
 נופחות they expand
 נחסרים they are reduced
 כל כך so much
 דכולי האי for all this, for so much
 המגיע that arrives, that comes to

כל כך	so much
לפי	because
מתייבשין	they dry out
ונופלים	and they fall off
והרוח	and the wind
מנשבתן	blows them away
נקי	clean
כל כך	כ"כ
פירוש	explanation
דמתניתין	of the משנה
ויראה	and let him see
ויטול	and let him take
כפי	according to
חשבון	calculation
יתירה	more [than]
שוטים	fools
סמוך	close to
ליובשן	their drying out
שנתיבשו	for they dried
בהמה	in the sun
חזרו	they went back, returned
ונתפחו	and they expanded, swelled
מלחלוהית	from the moisture
הגשם	the rain
והקור	and the cold
שדרכו	that its way
לתפוח	to expand, swell
כשממלאין	when one fills
וגפין	and they stopper, cap
יפקע	it will burst open
מחמת	because
תפיחת	the swelling of
התבואה	the produce
דוחק	pressure, tightness
צר	narrow

Questions:

משנה:

- 1) Why does the מפקיד automatically receive less produce back when he goes to claim it from the person he left it with?
- 2) How does the measurement of this loss vary with several types of produce?
- 3) What is the objection of רבי יוחנן בן נורי?
- 4) What is the qualification of רבי יהודה?

גמרא:

- 1) What difference would it make if the אורז was peeled or whole?
- 2) What difference would it make if the flaxseed had its stalks attached or not?

- 3) What would be the procedure if the guardian placed all of the guarded produce in one corner, isolated from other produce?
- 4) Even if the guardian mixed the produce with his own, why (according to the גמרא) doesn't he simply deduct his own from the pile, and then calculate the rate of spoilage on the balance?
- 5) What difference would it make if the guardian accepted the produce with a granary measurement, and returned it with a home measurement?
- 6) What difference would it make if the guardian accepted the produce in the dry season and returned it in the rainy season, or vice versa?
- 7) What might happen to sealed containers of produce in the rainy season?

רש"י:

- 1) With what does רבי יוחנן בן נורי disagree?
- 2) What difference would season and atmospheric conditions make to the measurement of loss?
- 3) How does the attached stalk contribute to the greater rate of spoilage of flaxseed?
- 4) Which is bigger, the measurement of the granary or the home measurement?
- 5) Which is bigger, the volume of the produce during the season of storage in the granary, or the same produce during the rainy season?
- 6) Why might the process of storing the produce in containers reduce the difference in volume?

Lesson Thirty-Four

Introduction: The משנה begins with a discussion of how much a depositor of wine or oil can expect to lose through natural processes, such as the absorption into the walls of the container and the settling of the sediment. The גמרא extends this discussion into the area of calculating profit in merchandise.

Prepare:

"משנה מ' ע"א "יוציא לו שתות לייך" עד גמרא מ' ע"ב "כיון דטעון טעון

מתני' יוציא לו שתות לייך ר"י אומר חומש יוציא לו שלשה לוגין שמן למאה לוג ומחצה שמרים לוג ומחצה בלע אם היה שמן מזוקק אינו יוציא לו שמרים אם היו קנקנים ישנים אינו יוציא לו בלע ר"י אומר אף המוכר שמן מזוקק לחבירו כל ימות השנה הרי זה מקבל עליו לוג ומחצה שמרים למאה: **גמ'** ולא פליגי מר כי אתריה ומר כי אתריה באתריה דמר חפו בקירא ולא מייץ טפי באתריה דמר חפו בכופרא ומייץ טפי איבעית אימא משום גרגישתא הא מייצא טפי והא לא מייצא טפי באתריה דרב יהודה רמו ארבעים ותמני כוזי בדנא אזיל דנא בשיתא זוזי פריס רב יהודה שיתא שיתא בזוזא דל תלתין ושיתא בשיתא פשו ליה תריסר דל תמניא שתותי פשו להו ארבעה והאמר שמואל המשתכר אל ישתכר יותר על שתות איכא גולפי ושמריא אי הכי נפיש ליה טפי משתות איכא טרחיה ודמי ברזנייתא: אם היה שמן מזוקק אינו יוציא לו שמרים [וכו']: והא אי אפשר דלא בלע אמר רב נחמן במזופפין שנו אביי אמר אפילו תימא שלא במזופפין כיון דטעון טעון

רש"י

מתני' לייך אם הפקיד אצלו יין ועירבו עם יינו הקנקנים בולעין שתות: **אף המוכר כו'**. כשם שאמרו במפקיד כן אמרו במוכר שהמוכר שמן לחבירו ונותן לו מתוך חביותיו כשהוא מסתפק תמיד והוא מזוקק הרי הלוקח מקבל עליו לפחות לו לוג ומחצה מחמת שמרים: **למאה**. למאה לוג: **גמ' חפו בקירא**. טחו החביות מבפנים בשעוה כדרך שעושין אנו בזפת: **כופרא**. זפת: **גרגישתא**. קרקע שעושין ממנה החביות ארדלי"א בלע"ז: **הא**. באתריה דר"י מייץ טפי מההיא דאתריה דתנא קמא: **באתריה דרב יהודה**. מילתא באפי נפשיה היא ולא אמתניתין קאי: **רמו ארבעין ותמניא כוזי בדנא**. מדה קטנה היתה במקומו שארבעים ושמונה ממלאין את החבית: **אזיל דנא בשיתא**. בששה זוזים היתה נמכרת ביחד בימות הבציר: **פריס ליה רב יהודה שיתא שיתא בזוזא**. נעשה רב יהודה חנווני והיה מוכרן שש כוזי בזוז **דל תלתין ושיתא**. כוזי בשיתא זוזי שקנאה פשו תריסר: **דל תמניא שתותי**. של מ"ח שדרך הוא לחסר בבליעת הקנקן כדתנן יוציא לו שתות לייך פשו לו לשכרו ארבע: **והאמר שמואל המשתכר**. בדברים שיש בהם חיי נפש: **אל ישתכר יותר על השתות**. הא שתות ישתכר ולמה לא ישתכר רב יהודה עד שתות: **איכא גולפי ושמריא**. משתכר הוא הקנקן והשמרים שלקח הכל בששה זוז: **דמי ברזנייתא**. שנותן דמים לחנווני למוכר' ומוציאן ומכריז עליו בחוצות. כרזנייתא לשון כרזא אחר אומנות יש בנקיבת ברזא בחבית של חרס וצריך ליתן שכר: **במזופפין**. דכיון דישנים הם ונתבלעו בלעותם תו לא בלעי: **כיון דטעון טעון**. תו לא בלע

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

משנה:

יוציא	he deducts
שתות	one sixth
ר"י	רבי יהודה
חומש	one fifth
שלשה	three
לוגין	measurements of liquid volume

שמן	oil
למאה	for one hundred [לוג]
ומחצה	and a half
שמרים	sediment
בלע	absorption
מזוקק	pure, refined
קנקנים	containers
ישנים	old
אף	even
המוכר	the seller
ימות	days
מקבל עליו	accepts upon himself

גמרא:

פליגי	they differ, they argue
מר	Master, i.e. one of the Rabbis
כי	like, according to
אתריה	his place
חפו	they coat
בקירא	with wax
מייץ	absorb
טפי	a lot, more
בכופרא	with pitch, tar
איבעית אימא	alternatively (lit. "if you like, I will say")
משום	because of
גרגישתא	earth, dirt
הא	this
רמו	they cast, i.e. poured
ארבעים	forty
ותמני	and eight (compare שמנה = תמני)
כוזי	a small measurement of volume
בדנא	in a barrel
אזיל	went for, cost
בשיתא	for six
זוזי	plural of זוז, a unit of currency
פריס	divided, apportioned, i.e. sold
שיתא	six
בוזא	for one זוז
דל	subtract
תלתין	thirty (compare שלושים = תלתין)
פשו	remain
תריסר	twelve (שני עשר = תריסר)
תמניא	eight (שמונה = תמניא)
שתתי	the sixth
ארבעה	four
והאמר	but did not x say (Note the ה as a challenge.)
ההמשתכר	the one who profits
יותר	more
שתות	one-sixth

איכא there is, there are
 גולפי the container
 ושמריא and the sediment
 אי הכי if so
 נפיש ליה there is more for him
 טרחיה his labor, his effort
 אי אפשר impossible
 בלע absorb
 במזופפין coated with tar
 שנו they taught
 אפילו תימא even if you say
 כיון since
 טעון "carry," i.e. the walls already carry their full absorption

רש"י:

אצלו with him
 ועירבו and he mixes it
 בולעין they absorb
 כשם...כן just like...so too...
 ונותן and he gives
 מתוך from within
 חביותיו his barrels
 כשהוא when he
 מסתפק provides, supplied
 תמיד always, constantly
 הלוקח the purchaser
 לפחות to reduce
 מחמת because of
 טחו they sealed (with some sort of sealant)
 החביות the barrels
 מבפנים from within
 בשעוה with wax
 כדרך in the way, the manner
 אנו we, us
 בזפת with pitch, tar
 קרקע earth, land
 בלע"ז in the vernacular
 מילתא word, thing
 באפי נפשיה unto itself
 אמתניתין קאי "it stands on" (i.e. relates to) the משנה
 מדה measurement
 ממלאין they fill up
 נמכרת sold
 הבציר harvest
 חנווני storekeeper
 מ"ח forty-eight
 להסר to lose, to be reduced
 חיי נפש foodstuffs (lit. "life of the soul")
 דמים money

למוכרן למוכר' to sell them
ומוציאן and they take them out
ומכריז and he declares, announces
בחוצות outside
ברזא a tap, opening
דישנים for they are old
ונתבלעו and they have absorbed
בלעותם their absorptions
תו more

Questions:

משנה:

- 1) When a person leaves wine to be watched by another, how much less wine can he expect to receive when he returns to retrieve it?
- 2) How does רבי יהודה alter that figure?
- 3) How many לוג per one hundred לוגין of oil does a person expect to lose when he leaves it to be watched by another?
- 4) In what two ways are these לוגין lost?
- 5) How does this figure change if the oil is exceptionally pure or refined?
- 6) How does this figure change if the barrels are older?
- 7) If a person contracts to buy refined oil in small amounts over the course of a year, how much does רבי יהודה say he should accept upon himself as a natural loss?

גמרא:

- 1) What is the reason that the תנא קמא and רבי יהודה have different rates of spoilage in their respective places of residence?
- 2) What other local geologic factors might explain why the containers in one region absorb more oil than containers in another region?
- 3) How many כוזי are there in a barrel, in the locale of רבי יהודה?
- 4) How much did רבי יהודה pay for one barrel?
- 5) How much did he receive for selling six individual כוזי?
- 6) How many כוזי would be lost through natural factors?
- 7) How many כוזי would be left over for רבי יהודה?
- 8) What is the correct profit margin for the sale of food?
- 9) If the container and the sediment are figured in, why is the profit of רבי יהודה still within acceptable limits?
- 10) Regarding the sale of purified oil: How is it possible that there might not be a loss through absorption (2 possibilities)?

רש"י:

- 1) Under what circumstances does the מפקיד have to accept less wine than he deposited?
- 2) If a seller of pure oil agrees to provide a customer with a fixed amount during the course of a year, how much volume should the buyer accept upon himself as a natural loss, according to רבי יהודה?
- 3) Where does the גמרא begin to discuss a matter not directly treated in this משנה?

- 4) At what time of the year did רב יהודה purchase his oil?
- 5) What does the principle of “one-sixth profit” apply to?

Lesson Thirty-Five

Introduction: The גמרא concludes its discussion of the losses a seller must accept as part of the customary manner of doing business. The specific example deals with the losses due to the sediments that form in olive oil – must a seller deduct those from the bulk volume he sells to his customers, or may he mix the sediment with the pure oil and thereby increase his profit?

Prepare:

גמרא מ' ע"ב "ר"י אומר אף המוכר" עד המשנה

ר"י אומר אף המוכר שמן מזוקק לחבירו כל ימות השנה הרי זה מקבל עליו לוג ומחצה שמרים למאה: אמר אביי כשתמצא לומר לדברי ר"י מותר לערב שמרים לדברי חכמים אסור לערב שמרים לדברי רבי יהודה מותר לערב שמרים והיינו טעמא דמקבל דאמר ליה אי בעי לערובי לך מי לא ערבי לך השתא נמי קביל ולימא ליה אי ערבת ליה הוה מזדבן לי השתא מאי אעביד ליה לחודיה לא מזדבן לי בבעל הבית עסקינן דניחא ליה בצילא ולימא ליה מדלא ערבת לי אחולי אחלת לי רבי יהודה לטעמיה דלית ליה מחילה דתנן מכר לו את הצמד לא מכר לו את הבקר מכר לו את הבקר לא מכר לו את הצמד ר"י אומר הדמים מודיעין כיצד אמר לו מכור לי צמדך במאתים וזו הדבר ידוע שאין הצמד במאתים וזו וחכ"א אין הדמים ראייה לדברי חכמים אסור לערב שמרים והיינו טעמא דלא מקבל דא"ל אי בעית לערובי מי הוה שרי לך השתא נמי לא מקבילנא א"ל רב פפא לאביי אדרבה איפכא מסתברא לדברי חכמים מותר לערב שמרים והיינו טעמא דלא מקבל דא"ל מדלא ערבת לי אחולי אחלית לי לדברי רבי יהודה אסור לערב שמרים והיינו טעמא דמקבל דאמר ליה אי בעי לערובי לא שרי לי לערובי לך קבולי לא מקבלת זבון וזבין תגרא איקרי תנא אחד הלוקח ואחד המפקיד לפקטים מאי לפקטים אילימא כי היכי דלוקח לא מקבל פקטים מפקיד נמי לא מקבל פקטים ולימא ליה פקטך מאי איעביד להו אלא כי היכי דמפקיד מקבל פקטים לוקח נמי מקבל פקטים ומי מקבל לוקח פקטים והתניא ר"י אומר לא אמרו שמן עכור אלא למוכר בלבד שהרי לוקח מקבל עליו לוג ומחצה שמרים בלא פקטים לא קשיא הא דיהיב ליה זוזי בתשרי וקא שקיל מיניה בניסן כי מדה דתשרי הא דיהיב ליה זוזי בניסן וקא שקיל מיניה בניסן כי מדה דניסן

רש"י

כשתמצא לומר. כשתדקדק ותדע מיצוי הדברים: **מותר לערב שמרים.** המוכר שמן לחבירו סתם בעת שהוא מזוקק ששקעו ושקטו שמריו מותר לו לערב ולבלבל שמרים המשוקעות שיחזרו ויתערבו ויצאו עם השמן בתוך המדה: **אסור לערב שמרים.** שבחזקת מזוקק לוקחו ממנו וזה מקלקלו: **והיינו טעמא דמקבל עליו.** לוקח לוג ומחצה שמרים בשלא ערבו ונתנו לו מזוקק: **דא"ל.** מוכר אי בעי לערובי כו': **הוה מזדבן.** כשהייתי מוכרו בחנות היה נמכר שמרים עם השמן: **בבעה"ב עסקינן.** שהלוקח בעה"ב הוא ולקחו למאכל ביתו: **צמד.** העול שהוא מוטל על שני השוורים ומצמידם: **הדבר ידוע.** שאין צמד נמכר במאתים וזו אלא כמות שהוא עם הבקר מכרו לו: **וחכמים אומרים אין הדמים ראייה.** אע"ג דלא שוה כולי האי אחולי אחלית לוקח זה יתר הדמים ור"י לית ליה שיהא מוחל מן הסתם אלא אם כן פירש: **קבולי נמי לא מקבלת.** עלך חסרון השמרים א"כ מה משתכר הרי השכר כולו בשמרים: **זבון וזבין תגרא איקרי.** בתמיה משל הוא לאמר לשוטה לקח בדמים וחזור ומכור בלא שכר ותיקרי תגר: **אחד הלוקח ואחד המפקיד לפקטים.** לוקח ומפקיד אחד הן לענין פקטים תורה אחת לשניהם: **פקטים.** פסולת הגרעינים הצפין על פני השמן: **לוקח מקבל פקטים.** אם מכר לו שמן סתם יקבל ממנו שמן עם פקטים: **לא אמרו שמן עכור אלא למוכר.** לא אמרו הפסד עכירת השמן אלא למוכר: **שהרי הלוקח מקבל עליו.** לפחות ממאה לוגין לוג ומחצה מחמת שמרים לפיכך צריך ליתן לו שמן מזוקק בלא פקטים: **כי מדה דתשרי.** כשער הדמים של תשרי שהוא בזול וסתם שמנים עכורים וקיבל עליו פקטים: **הא דשקל מיניה בניסן בשער של ניסן.** ביוקר דדרך כל השמנים להיות מזוקקין בניסן והלוקח סתם והמוכר סתם אין מוכר אלא מזוקק

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

כשתמצא לומר "when you find to say," i.e. when you examine the matter
 רבי יהודה ר"י
 לערב to mix
 שמרים sediment
 והיינו and this is
 טעמא the reason
 דמקבל that he accepts
 אי בעי if I wanted
 לערובי לך to mix for you
 מי untranslatable part of speech, indicates that the following statement should be
 read as a question
 השתא now
 נמי also
 קביל accept!
 ולימא ליה but let him say to him
 אי ערבת ליה if you mix it
 ליה הוה מזדבן לי it would have been sold to me
 מא what
 אעביד will I do
 לחודיה alone, separately, by itself
 בבעל הבית with a householder
 עסקינן we are dealing
 דניחא ליה that it is acceptable/desirable for him
 בצילא with purity, i.e. with pure oil
 לי מדלא ערבת לי from the fact that you did not mix it for me
 לי אחולי אחלת לי you forgave it to me, i.e. you renounced your claim to it
 לטעמיה according to his reasoning
 דלית ליה that there is not for him, i.e. that he does not agree with
 מחילה forgiveness, renouncing a claim
 הצמד yoke
 הבקר the cattle
 הדמים the money, the price
 מודיעין informs
 כיצד how so?
 זוז במאתים זוז for two hundred זוז
 וחכמים אומרים וחכ"א
 ראיה proof
 דאמר ליה דא"ל
 אי בעית if you want
 שרי permitted
 מקבילנא I accept it
 אדרבה on the contrary
 איפכא the opposite
 מסתברא logical, makes sense
 מדלא from the fact that [x] is not
 לא מקבלת קבולי לא you will not accept
 זבון buys
 זבין sells
 תגרא merchant

איקרי is called
 אחד...ואחד... one...and the same...
 אילימא if we say
 כי היכי in the same way, just as
 ולימא ליה but let him say to him
 מאי איעביד להו what will I do with them?
 עכור cloudy (liquid)
 בלבד alone
 לוג measurement of liquid volume
 דיהיב that he gives
 בתשרי in the month of Tishrei (autumn)
 שקיל he takes
 בניסן in the month of Nisan (spring)
 מדה measurement

רש"י:

כשתדקדק when you examine closely, are particular
 ותדע and you [will come to] know
 מיצוי the exact measure, i.e. the clear explanation
 סתם simply, without conditions
 בעת at the time
 מזוקק pure
 ושקעו that they sank
 ושקטו and they were quiet
 שמריו its sediment
 ולבלבל and to mix up
 המשוקעות that are sunken
 שיחזרו that they should come back
 ויתערבו and they should become mixed
 בתוך within
 לוקחו he purchased it
 מקלקלו ruins it
 כשהייתי when I was
 בחנות in the store
 נמכר sold
 בעה"ב בעל הבית, householder
 למאכל for food
 העול the yoke
 מוטל rests upon
 השוורים the oxen
 ומצמידם and yokes them, joins them
 כמות שהוא the way it is
 אף על גב אע"ג
 שוה equal, worth
 כולי האי so much
 יתר more, the rest
 פירש he states explicitly
 עלך upon yourself
 חסרון loss

א"כ	אם כן
משתכר	he profits
כולו	all of it
בתמיהה	“in amazement,” indicates that this passage should be read as a question
משל	parable, analogy
לשוטה	to a fool
ותיקרי	and you will be called
תגר	a merchant
לענין	regarding the matter [of]
פסולת	waste, shells, peels
הגרעינים	the seeds
הצפין	that floats
פני	“face of,” top of
עכירת השמן	the cloudiness of the oil
לפחות	to reduce, subtract
לפיכך	therefore
צריך	he must
ליתן	to give
בזול	cheaply
ביוקר	expensively
דדרך	for the way [of]

Questions:

גמרא:

- 1) According to the way אביי reads this משנה, what does רבי יהודה hold regarding the permissibility of having the seller mix the sediment together with the pure oil?
- 2) According to the way אביי reads this משנה, what do חכמים hold regarding the permissibility of having the seller mix the sediment together with the pure oil?
- 3) Why does the buyer's acceptance to receive one and a half לוג less oil per one hundred לוג imply the seller's right to mix the oil?
- 4) What objection can the buyer theoretically make, based on the fact that the sediments were not mixed in nor indeed given to him at all?
- 5) How can this reasoning nevertheless be maintained, if the purchaser is an ordinary householder?
- 6) What objection can nevertheless be made, even if the purchaser is not intending to resell the oil?
- 7) How is this objection overruled, based on the opinion of רבי יהודה with regards to the forgiving of unspecified terms (such as when a person offers to buy a “yoke” without explicitly stating whether he means the physical wooden object alone, or the two cattle that are also called a “yoke”)?
- 8) How does the statement of the חכמים, to the effect that the buyer gets the full amount of oil he purchased, imply that it is prohibited for the seller to mix the oil?
- 9) What objection does רב פפא raise to the way אביי learns this משנה?
- 10) According to רב פפא, what is the underlying reasoning of ר' יהודה (that the buyer accepts a reduction of oil) and of the חכמים (that the buyer gets the full purchase amount)?
- 11) How is the position of the purchaser and the position of the depositor similar with regard to the scum that floats to the top?

12) How does the time of purchase and delivery affect the mixing in of sediment or scum?

רש"י:

- 1) Why might mixing in the sediment be beneficial to the seller?
- 2) Why might the purchaser object to the mixing in of sediment?
- 3) How might the price of an object "prove" the intent of the purchaser?
- 4) Why might the price not "prove" the intent of a purchaser?
- 5) What is the meaning of the saying, זבון וזבין תגרא איקרי?
- 6) What are פקטים?
- 7) Are prices for oil higher or lower in תשרי, and is the oil at that time pure or clouded?
- 8) Are prices for oil higher or lower in ניסן, and is the oil at that time pure or clouded?
- 9) If a person paid for oil in תשרי but accepted delivery in ניסן, can the seller give him oil with פקטים or not?

Chapter Six

Mishnah 7: Changing the Location of Guarded Property

מ' ע"ב – מ"א ע"ב

Part of the responsibility of caring for guarded objects involves their proper storage. This section of the גמרא will deal with cases where the guardian does not specifically attempt to steal or damage the guarded object in any way, yet uses it in some other manner that causes it harm. Assuming that the owner had not stipulated that the object was not to be used in that manner, what would be the liability of the guardian? The definition of the term שליחות יד, or “sending out a hand,” meaning misuse of the guarded object, will be dealt with extensively to the end of the chapter.

Lesson Thirty-Six

Introduction: The משנה begins a discussion regarding the liability of a guardian who physically moves an object under supervision.

Prepare:

"משנה מ' ע"ב עד מ"א ע"א" מובלנא מאניה בתריה לבי מסותא

מתני' המפקיד חבית אצל חבירו ולא יחדו לה בעלים מקום וטלטלה ונשתברה אם מתוך ידו נשברה לצורכו חייב לצורכה פטור אם משהניחה נשברה בין לצורכו בין לצורכה פטור יחדו לה הבעלים מקום וטלטלה ונשברה בין מתוך ידו ובין משהניחה לצורכו חייב לצורכה פטור: **גמ'** הא מני רבי ישמעאל היא דאמר לא בעינן דעת בעלים דתניא הגונב טלה מן העדר וסלע מן הכיס למקום שגנב יחזיר דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר צריך דעת בעלים אי רבי ישמעאל מאי איריא לא יחדו אפילו יחדו נמי לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא יחדו דמקומה הוא אלא אפילו לא יחדו דלאו מקומה הוא לא בעינן דעת בעלים אימא סיפא יחדו לה הבעלים מקום וטלטלה ונשברה בין מתוך ידו בין משהניחה לצורכו חייב לצורכה פטור אתאן לר"ע דאמר בעינן דעת בעלים אי ר"ע מאי איריא יחדו אפילו לא יחדו נמי לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא לא יחדו דלאו מקומה הוא אלא אפילו יחדו נמי דמקומה הוא בעינן דעת בעלים רישא רבי ישמעאל וסיפא ר"ע אין דא"ר יוחנן מאן דמתרגם לי חבית אליבא דחד תנא מובלנא מאניה בתריה לבי מסותא

רש"י

מתני' לא יחדו לו הבעלים מקום. בבית שומר לאמר לו זווית זו השאילני: **לצורכו.** להשתמש בה: **לצורכה.** שהיתה במקום התורפה וקרובה להשתבר: **אם משהניחה.** שכילה תשמישו הושיבה במקום משתמר בין שטלטלה מתחלה לצורכה בין שטלטלה לצורכו פטור ובגמרא פריך מאי שנא לא יחדו מיחדו: **גמ' מני.** הא דקתני רישא דאם משהניחה נשברה אף על פי שלצורכו נטלה מתחלה פטור דאמר משהחזירה הרי היא ברשות הבעלים כבתחלה ואינו עליה אלא כשומר חנם ופטור על אונסיה ואף על פי שלא הודיע לבעלים לומר נטלתיה והחזרתיה היא השבה רבי ישמעאל היא כו
צריך דעת בעלים. ואם לא הודיעם חייב באחריותם אם מת או נגנב דמדשקליה קם ליה ברשותיה והשבה בלא ידיעה לאו השבה היא: **דמקומה היא.** וכיון דבאותו מקום החזירה חזרה גמורה היא: **אתאן לר"ע.** תירוצא הוא

Vocabulary, Syntax, and Abbreviations:

משנה:

חבית barrel
אצל with
יחדו he isolated for it (cf. אחד – חד), he designated for it
מקום place
וטלטלה and he moved it, and he carried it
ונשתברה and it broke
אם if
מתוך from within
לצורכו for his need
לצורכה for its need (חבית: feminine)
משהניחה from when he placed it, set it down
בין...בין whether...or

גמרא:

מני who? [Usually refers to “Who is the author of this statement?”]
 בעינן we require
 דעת knowledge
 הגונב the one who steals
 טלה lamb
 העדר the flock, the corral
 וסלע or a סלע (coin)
 הכיס the pocket, pocketbook
 שגנב that he stole
 יהזיר let him return [it]
 מאי איריא why does he only mention
 אפילו even
 לא מיבעיא it is not necessary
 אימא I will say
 סיפא the latter part
 אתאן we have come to [the teaching], is according to
 לר"ע לרבי עקיבא
 דלאו that it is not
 מקומה its place
 רישא the first part
 אין yes
 דא"ר דאמר רבי
 מאן who, whoever
 דמתרגם that will translate, explain
 אליבא according
 דחד “of one,” to one
 מובלנא I will carry
 מאניה his clothes
 בתריה after him
 לבי מסותא to the bathhouse

רש"י:

לאמר to say
 זוויות corners
 השאילני lend it to me
 להשתמש to utilize
 שהיתה that it was
 התורפה neglected, unattended
 וקרובה and close
 להשתבר to become broken
 שכילה for he finished
 תשמישו his use
 הושיבה he returned it
 משתמר guarded, protected
 מתחלה originally
 פריך questions (lit. “breaks”)
 מאי שניא what is the difference [between]
 אף על פי even though

משהחזירה from when he returned it
 ברשות in the control
 כבתחלה like it was originally
 עליה upon it
 אונסיה its accidents
 הודיע informed
 נטלתי I took it
 והחזרתי and I returned it
 היא it is
 השבה a "return"
 באחריותם in their responsibility
 מת died
 נגנב stolen
 דמדשקליה for from the time he took it
 קם ליה "it stood for him," he established it
 ברשותיה in his control
 גמורה complete
 תירוץ answer, solution

Questions:

משנה:

- 1) What is the liability of a guardian if the owner does not specify a location for his object, and the guardian moves the object for his own purposes, and it breaks while being moved?
- 2) What is the liability of a guardian if the owner does not specify a location for his object, and the guardian moves the object for the protection of the object, and it breaks while being moved?
- 3) What is the liability of a guardian if the owner does not specify a location for his object, and the guardian moves the object for his own purposes, and it breaks after being placed down securely?
- 4) What is the liability of a guardian if the owner does not specify a location for his object, and the guardian moves the object for the protection of the object, and it breaks after being placed down securely?
- 5) What would be the difference in the answers to the questions above, if the owner had specified a location where he wanted his object to rest?

גמרא:

- 1) Who was the putative author of this משנה?
- 2) What is the position of רבי ישמעאל regarding a person who steals an object but then returns it without informing the owner?
- 3) What is the position of רבי עקיבא regarding a person who steals an object but then returns it without informing the owner?
- 4) If the משנה was authored by רבי ישמעאל, what is the problem with the phrase יחדו לה מקום?
- 5) If the משנה was authored by רבי עקיבא, what is the problem with the phrase לא יחדו לה מקום?

6) What offer does רבי יוחנן make to anyone who can resolve the משנה according to one תנא?

רש"י:

- 1) How does an owner go about specifying a location for his object in the house of the guardian?
- 2) Under what circumstances might a person move an object for its benefit?
- 3) According to רבי ישמעאל, what constitutes "השבה"?
- 4) According to רבי עקיבא, what constitutes "השבה"?

Lesson Thirty-Seven

Introduction: An issue central to the liability of a guardian is the definition of שליחות יד: What constitutes improper care of an object under supervision? Does the mere unauthorized borrowing of an object under supervision constitute שליחות יד, or must a tangible loss to the owner be involved?

Prepare:

"גמרא מ"א ע"א "תרגמא רבי יעקב בר אבא" עד "שהכישא במקל ש"מ"

תרגמה רבי יעקב בר אבא קמיה דרב שנטלה על מנת לגזולה תרגמה ר' נתן בר אבא קמיה דרב שנטלה ע"מ לשלוח בה יד במאי קמיפלגי בשליחות יד צריכה חסרון מאן דאמר לגזולה קסבר שליחות יד צריכה חסרון ומ"ד לשלוח בה יד קסבר שליחות יד אינה צריכה חסרון מתקיף לה רב ששת מידי נטלה קתני טלטלה קתני אלא אמר רב ששת הכא במאי עסקינן כגון שטלטלה להביא עליה גזולות וקא סבר שואל שלא מדעת גזולן הוי וכולה רבי ישמעאל היא וסיפא שהניחה במקום שאינה מקומה ור' יוחנן הניחה במקומה משמע איתמר רב ולוי חד אמר שליחות יד צריכה חסרון וחד אמר שליחות יד אינה צריכה חסרון תסתיים דרב הוא דאמר שליחות יד אינה צריכה חסרון דתניא רועה שהיה רועה עדרו והניח עדרו ובא לעיר ובא זאב וטרף ובא ארי ודרס פטור הניח מקלו ותרמילו עליה חייב והוינן בה משום דהניח מקלו ותרמילו עליה חייב הא שקלינהו אמר ר"נ אמר רבה בר אבא אמר רב בעודן עליה וכי עודן עליה מאי הוי הא לא משכה ואמר רב שמואל בר רב יצחק אמר רב שהכישא במקל ורצתה לפניו והא לא חסרה אלא לאו ש"מ קסבר שליחות יד אינה צריכה חסרון אימא שהכישא במקל דיקא נמי דקתני שהכישא במקל ש"מ

רש"י

תרגמה רבי יעקב. דתיקו כולה כחד תנא ובתרי טעמי רישא שהחזירה למקומה דכל מקום שהחזירה מקומה היא דהא לא יחדו לה מקום וסיפא שהחזירה למקום שאינה מקומה כדמסיים במסקנא דהא דמסקינן בסיומא וסיפא שהניחה במקום שאינה מקומה אתרצתא דכולהו קאי אדר' יעקב ואדר' נתן ואדרב ששת ומשום דהניחה חוץ למקומה לא הויא חזרה וכגון שנטלו מתחלה על מנת לגזולה והיינו לצרכו דמתניתין דאילו לשאלה בעלמא ולתשמיש כיון דלאו גזילה הוא סגי לה בהשבה כל דהו וכל מקום שהניחה פטור באונסין אבל משום דגזולה הויא ובגזילה כתיב והשיב וזה שהניחה למקום שלא יחדו לה בעלים לא הויא השבה: **ור' נתן תרגמה.** דאפילו לא נטלה על מנת לגזולה כו' אלא על מנת לשלוח בה יד וליטול מקצתה ולא נטל אפ"ה קמה ליה ברשותיה כולה והויא לה גזילה ובעי' השבה ובמקום שאינו מקומה לאו השבה היא ורב ששת לא שביק דליסיימו לתירוצייהו ואתקיף מידי נטלה קתני כו' ומיהו סיומא דמילתא דמסקנא וסיפא שהניחה במקום שאינו מקומה אכולהו קאי: **שליחות יד.** שחייבו הכתוב עליו אפילו נאנסה כדכתיב (שמות כב) ומת או נשבר או נשבה [וגו'] שבועת ה' תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו וגו' דמשמע הא שלח נתחייב שוב במיתתה ובשבטייה: **צריכה חסרון.** לא הוי שליחות יד להעמידה ברשותו אלא א"כ חסרה: **מידי נטלה קתני.** דמשמע שנטלה לעצמו: **טלטלה קתני.** לתשמיש בעלמא משמע לצרכו דמתני': **אלא כגון שטלטלה להביא עליה גזולות.** לעלות עליה כדרך סולם ליטול גזולות מקן גבוה ואפ"ה הויא גזילה למיקם ברשותיה עד דעביד השבה דקסבר שואל שלא מדעת בעלים גזולן הוא: **וכולה ר' ישמעאל היא.** אשינוייה דכולהו קאי אדר' יעקב ואדר' נתן ואדרב ששת: **וסיפא שהניחה במקום שאינה מקומה.** אבל רישא כל מקום שהניחה מקומה היא: **ור' יוחנן.** דאמר לעיל מאן דמתרגם לי כו': **הניחה במקומה משמע.** הלכך לא מיתוקמא כרבי ישמעאל: **שליחות יד.** שחייבו הכתוב עליו ואפי' נאנסה כדכתיב או נשבר או נשבה וגו' שבועת ה' תהיה אם לא שלח דמשמע הא אם שלח נתחייב שוב במיתתה ובשבטייה: **צריכה חסרון.** וכל זמן שלא חסרה לא קמה ברשותיה להתחייב באונסיה: **זאב.** טורף נושא הטרף לחורו: **ארי.** אינו טורפה אלא דורסה במקומה ואוכלה: **פטור.** דאונסין ניהו ואי משום דהניח עדרו ופשיעה היא מוקמינן לה דעל בעידנא דעיילי אינשי כדאמרינן בהשוכר את הפועלים (לקמן צג:) א"נ דשמע קול אריה ועל: **הא שקלינהו.** ואי נמי שליחות יד חשיבא הא הדר אהדרה כשנטלו הימנו ואנן מוקמינן לעיל סתם מתני' כרבי ישמעאל דאין צריך דעת בעלים: **הא לא משכה.** בשליחות יד כדי לקנותה ומטלטלין אינן נקנין אלא במשיכה לא במקח ולא לענין גזל ולא לענין שליחות יד כדתנן במתניתין (לקמן דף מג:) הטה את החבית ונטל ממנה רביעית יין אין משלם אלא רביעית אלמא בעינן דליקנייה כו': **ואמר רב שמואל גרסינן:** **שהכישא במקל.** כשנתנו עליה ורצתה זו היא משיכה משעקרה יד ורגל על ידו: **והא לא חסרה.** לאו פירכא היא

אלא מסקנא וסיומא הוא למילתיה דאמר תסתיים דרב הוא דאמר אין צריכה חסרון מדשני רב למתניתין משום דהכוישה ורצתה לפניו ואי קשיא דלמא הא דהניח מקלו ותרמילו חיוביה לאו משום שליחות יד הוא דליבעי חסרון אלא משום שואל שלא מדעת הוא כי ההוא דלעיל דחבית לא היא דכי אמרינן בשומרין שאלה שלא מדעת בדבר שאינו כיחש וחסר מחמת מלאכה אבל בעלי חיים המכחישים מחמת מלאכה תחלתו שליחות יד היא: **שהכחישה**. בהכאתו דהיינו חסרון: **דיקא נמי**. דהכחישה קאמר רב מדנקט הכשת מקל דמכה חזקה היא

Vocabulary, Syntax, and Abbreviations:

גמרא:

תרגמא	translated it, explained it
קמיה	before him, in his presence
שנטלה	that he took it
על מנת	on the condition, for the sake of
לגזולה	to steal it
על מנת ע"מ	
יד לשלוח בו יד	“to send his hand on it,” i.e. to use it
במאי קמיפלגי	in what do they argue?
צריכה	needs
חסרון	loss
מאן דאמר	the one who says
קסבר	קא סבר, holds, is of the opinion
ומ"ד	ומאן דאמר
מתקיף	[he] challenged
מידי	untranslatable word used to introduce a rhetorical question: “Does it say <i>he took it!</i> ?”
נטלה	he took it
טלטלה	he moved it
עסקינן	הכא במאי what are we dealing with here
להביא	to bring
גוזלות	chicks, small birds
שואל	a borrower
גזלן	a thief
וכולה	and all of it, i.e., the משנה
תסתיים	you should conclude
רועה	a shepherd
עדרו	his flock, his corral
והניח	and he left
לעיר	to the city
זאב	wolf
וטרף	and tore
ארי	lion
ודרס	and clawed
מקלו	his staff
ותרמילו	and his bag
והוינן	and we raised a difficulty
משום	because
שקלינהו	he took them off
בעודן	while they were still
מאי הוי	what of it?

משכה he took possession through משיכה (moving)
שהכישה that he hit it
ורצתה and it ran
לפניו before him
ש"מ שמע מינה, hear from this
אימא say
שהכחישה that he weakened it
דיקא deduce

רש"י:

דתיקו that it should be established
ובתרי and according to two
טעמי reasons
כדמסיים as is concluded
במסקנא in the conclusion
אתרצתא on the solution, answer
דכולהו of all of them
קאי it stands
אדרבי אדרבי
ומשום and because
חוץ outside
חזרה a return
וכגון and for example
על מנת on the condition
לגזולה to steal it
לשאלה to borrow it
בעלמא in general
ולתשמיש and to use it
כיון since
גזילה theft
סגי sufficient
כל דהו whatever, smallest amount
באונסין with accidents
כו' כולו, et cetera (Aramaic: כוליה)
ולטול and to take
מקצתה a bit of it, partially
אפ"ה אפילו הכי, nevertheless
ובעינן and we require
שביק allow, give [them] leave
דליסימו that they conclude
לתירוצייהו according to their answers
ואתקיף and he challenges
ומיהו yet, however
סיומא the conclusion
דמילתא of the word, of the matter
דמסקנא of the conclusion
אכולהו קאי it applies to all of them, (lit. "on all of them it stands")
שחייבו that obligated him
הכתוב the Torah (lit. "the writing")

נאנסה a victim of an accident
 כדכתיב as it is written
 וגו' וגומר, (lit. "and finish"), et cetera
 דמשמע that it implies
 שוב again
 ובשבייתה and with its capture
 להעמידה to stand it up, to establish it
 אלא אם כן אלא א"כ unless
 לעצמו for himself
 לתשמיש for use
 בעלמא in general
 לעלות to ascend
 כדרך in the way, in the manner
 סולם a ladder
 מקן from a nest
 גבוה high
 ואפ"ה ואפילו הכי and nevertheless
 למיקם to set it up
 דעביד that he performs
 אשינוייהא on the answer
 לעיל above, earlier in the text
 הלכך therefore
 מיתוקמא established
 זמן כל as long as
 נושא carries
 לחורו to his hole
 ואוכלה and he eats it
 נינהו they are
 ופשיעה and an act of negligence
 בעידנא at the time
 דעיילי that they go up
 אינשי men, people
 בהשוכר את הפועלים in the chapter entitled "The One Who Hires Workers," the seventh chapter of this tractate
 א"נ אי נמי, alternatively
 קול voice, sound
 ועל and he goes up, i.e. runs away
 חשיבא it is considered
 הדר אהדרה he certainly returned it
 הימנו from it
 ואנן and we
 סתם anonymous (lit. "closed")
 כדי in order
 לקנותה to acquire it
 ומטלטלין and chattel, moveable property
 במקח in a sale
 הטה he tips
 רביעית "a fourth [of a לוג]," a measurement of volume
 משלם he pays
 גרסינן we read

משעקרה from when she/it uproots
 על ידו because of him, (lit. "on his hand")
 פירכא objection, refutation
 מדשני from the fact that he taught
 ואי קשיא and if one [will propose] the difficulty
 דלמא perhaps
 בשומרין with guardians
 כיחש weakened, reduced
 מחמת because
 מלאכה work
 בעלי חיים living beings
 בהכאתו with his beating it

Questions:

גמרא:

- 1) According to רבי יעקב בר אבא, why did the guardian move the barrel?
- 2) According to רבי נתן בר אבא, why did the guardian move the barrel?
- 3) What is the essence of the dispute between these two sons of אבא?
- 4) Why does רב ששת reject the interpretations of the משנה offered by רבי נתן and רבי יעקב?
- 5) What sort of example might טלטלה refer to?
- 6) What is the liability of a shepherd who leaves a flock to go to the city, and then one of the sheep is attacked by a wolf or a lion?
- 7) What difference would there be if the shepherd left some of his personal effects on the sheep before it was attacked?
- 8) According to רב שמואל בר רב יצחק, what did the shepherd do with his staff?
- 9) How does this prove the concept of שליחות יד אינה צריכה חסרון?

רש"י:

- 1) If the owner does not specify a place for the object, what then is "its place"?
- 2) If the guardian moves the object under these circumstances, does he return it to "its place"?
- 3) What difference would his original intent to steal the object make?
- 4) What difference would his original intent to borrow the object make?
- 5) How might a barrel be used to catch baby birds?
- 6) According to רב ששת, what is the definition of a borrower who does not inform the owner?
- 7) What is the difference between the behavior of wolves and lions with regard to taking sheep?
- 8) Why is the shepherd exempt in the first case? Did he not abandon the sheep?
- 9) What constitutes משיכה for animals?

Lesson Thirty-Eight

Introduction: The גמרא continues its discussion of whether or not שליחות requires a loss, by examining an apparent redundancy in the Torah: Why does the Torah repeat information regarding the חנם שומר (referred to here as פרשה ראשונה) when describing the שומר שכר (referred to here as פרשה שנייה)?

Prepare:

גמרא מ"א ע"א "ומדרב סבר" עד סוף מ"א ע"ב

ומדרב סבר שליחות יד צריכה חסרון לוי סבר שליחות יד אינה צריכה חסרון מאי טעמא דלוי א"ר יוחנן משום ר' יוסי בן נהוראי משונה שליחות יד האמורה בשומר שכר משליחות יד האמורה בשומר חנם ואני אומר אינה משונה ומאי משונה לא תאמר שליחות יד בשומר שכר ותיתי משומר חנם ומה שומר חנם שפטור בגנבה ואבדה שלח בה יד חייב שומר שכר שחייב בגנבה ואבדה לא כל שכן למאי הלכתא כתביניהו רחמנא לומר לך שליחות יד אינה צריכה חסרון ואני אומר אינה משונה כר' אלעזר דאמר דא ודא אחת היא מאי דא ודא אחת משום דאיכא למפרך מה לשומר חנם שכן משלם תשלומי כפל בטוען טענת גנב ומאן דלא פריך סבר קרנא בלא שבועה עדיפא מכפילא בשבועה רבא אמר לא תאמר שליחות יד לא בשומר חנם ולא בשומר שכר ותיתי משואל ומה שואל דלדעת בעלים קא עביד שלח בה יד חייב שומר חנם ושומר שכר לא כל שכן למה נאמר דא לומר לך שליחות יד אין צריכה חסרון ואידך שלא תאמר דיו לבא מן הדין להיות כנדון מה שואל בבעלים פטור אף שומר חנם ושומר שכר בבעלים פטור ולמאן דאמר שליחות יד צריכה חסרון הני תרתי שליחות יד למה לי חדא שלא תאמר דיו לבא מן הדין להיות כנדון ואידך לכדתניא ונקרב בעל הבית אל האלהים [א] לשבועה אתה אומר לשבועה או אינו אלא לדין נאמרה שליחות יד למטה ונאמרה שליחות יד למעלה מה להלן לשבועה אף כאן לשבועה

רש"י

ומדרב סבר צריכה חסרון. דהא דייקנן מדנקט מקל: לוי. בר פלוגתיה סבר אין צריכה חסרון: **משונה שליחות יד כו'.** כלומר אינה דומה לזו שזו נאמרה לצורך ולא משתמע אלא בחסרון אבל של שומר שכר נאמרה שלא לצורך: משמענות שבה אלא לדרשה וללמד שאינה צריכה חסרון

ואני אומר. ר' יוחנן פליג אדרבי יוסי בן נהוראי רביה ואמר אף היא לצורך נאמרה ולוי סבירא ליה כרבי יוסי בן נהוראי למידרש מינה דאין צריכה חסרון דאי מקרא קמא לא תיסק אדעתין לחיוביה עד דמחסר ליה: בשומר חנם נאמר ונקרב בעל הבית וגו' בשומר שכר כתיב שבועת ה' תהיה וגו' ואמרין בהשואל (לקמן דף צד): פרשה ראשונה נאמרה בשומר חנם שניה בשומר שכר וכתוב בתרוייהו אם לא שלח הא אם שלח נתחייב בדברים שהוא פטור עליהם כגון שומר חנם בין בגנבה בין באונסין דמדשלח בה יד קנאה וקמה ברשותו ושומר שכר פטור במת או נשבר או נשבה דהיינו אונסין: **שומר חנם שפטור.** כל זמן שלא שלח בה יד כדכתיב אם לא ימצא הגנב ונקרב בעה"ב דנשבע שלא שלח בה יד ולא פשע בשמירתו ופטור כדאמרין לקמן בשמעתין דהאי ונקרב שבועה הוא: **שומר שכר שחייב בגנבה ואבדה.** דפרשה שניה בו נאמרה וכתוב בה אם גנב יגנב כו': **לא כ"ש.** שאם שלח בה יד חייב באונסין: **דא ודא אחת היא.** כמשמעה של זו כך משמעה של זו לפי ששתיהן הוצרכו ואין כאן מקרא יתר: **מאי דא ודא אחת היא.** למה שתיהן שוות הלא לא הוצרכה השניה: **שומר חנם שפטור עצמו בטענת גנב.** כלומר גנב גנבה ממני ובאו עדים שהיא אצלו משלם תשלומי כפל דכתיב אם לא ימצא הגנב וגו' ודרשין בבבא קמא (דף סג): אם לא ימצא כמה שאמר אלא שהוא עצמו גנבו מה כתיב אחריו אשר ירשיעון אלהים ישלם שנים אבל שומר שכר אינו משלם כפל שאם טען נגנבה משלם קרן שהרי הוא חייב בגניבה וטענה אחרת אינה מביאה אותו לידי כפל: **קרנא בלא שבועה עדיפא מכפילא בשבועה.** חמור שומר שכר שחייב בקרן עד שלא נשבע לשקר במקום ששומר חנם פטור דהיינו גניבה ואבדה משומר חנם שמשלם כפל ומדה זו אינה אלא לאחר שנשבע לשקר שנגנבה ובאו עדים שהוא גנבה דכי אתרבי כפל בטוען טענת גנב לאחר שבועה אתרבי כדלקמן בשמעתין: **רבא אמר.** אפילו לרבי אלעזר נמי אתיא דלא תימא כו': **ותיתי משואל.** שחייבו הכתוב באונסין בשביל שכל הנאה שלו ושולח יד נמי כל הנאה שלו: **(ומה שואל) שלדעת בעלים.** שלח בה יד לעשות מלאכתו חייב באונסין: **שומר חנם ושומר שכר.** השולחין יד שעושין מלאכתן שלא לדעת בעלים לא כ"ש דחייב שוב באונסיה: **למה נאמרה.** בשתייהן: חדא לומר לך שליחות יד אינה צריכה חסרון: **ואידך.** האמורה בשומר שכר: **שלא תאמר דיו לבא כו'.** אם לא נאמרה בשאר שומרין ולמדה משואל הייתי אומר דיו לשליחות יד דשומרין שבא מדין שואל להיות כנדון: **מה שואל.** אם בעליו עמו כתיב לא ישלם אונסין אף שומרין ששלחו יד אם בעליו עמו יפטר כתב קרא יתירא לחיבו אפילו בבעלים וגלי

רחמנא בחדא והא הדין בכולהו: **לשבועה**. והכי קאמר אם לא ימצא כמה שאמר שנגנבה אלא הוא גנבה והוא כבר נקרב אל הדיינין לשבועה ונשבע לשקר ואח"כ באו עדים אשר ירשיעון הדיינין ישלם כפל: **אתה אומר**. קריבה לשבועה או אינו אלא קריבה לדין שמשעה שטען בב"ד נגנבה אע"פ שלא נשבע ישלם כפל אם באו עדים: **נאמר שליחות יד למטה**. אצל שומר שכר שבועת ה' תהיה בין שניהם אם לא שלח: **ונאמר שליחות יד למעלה**. ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח: **אף כאן לשבועה**. למדנו שאין משלמין כפל ע"י טענת גנב אלא לאחר שבועה: וגם למדנו שנפטר מגנבה ואבדה בשבועה

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

ומדרב	and from [the fact] that	רב
סבר	holds, opines	
צריכה	needs	
חסרון	loss	
מאי	what	
טעמא	reason	
משום	in the name of (elsewhere: because)	
משונה	different	
האמורה	that is said	
בשומר שכר	regarding a paid guardian	
בשומר חנם	regarding an unpaid guardian	
ותיתי	and bring, derive	
שכן	and just like [x is the case with y]... isn't it even more so [that x should be the case with z]? (Part of a קל וחומר argument)	
בגנבה	regarding theft	
ואבדה	and loss	
למאי הלכתא	for what law	
רחמנא	did the Merciful One write it, i.e. is it included in the Torah	
לך	to say to you, i.e. teach you	
כרבי		כר'א
דא ודא	[both] this and this	
אחת	one	
דאיכא	that there is [the possibility]	
למפרך	to break [the קל וחומר argument], to refute. The purpose of a פירכא argument is to point out that the analogy presented in a previous קל וחומר argument lacks logical validity. Such פירכא arguments are often only stated partially, leaving the student to make the proper conclusion, as is the case here. Typically, a פירכא will merely isolate a unique factor in one of the two items compared in the קל וחומר to demonstrate that it may not be possible to make an analogy from one to the other, showing that they are "apples and oranges," as the English expression goes. If the גמרא points out that one of the items has the characteristic <i>a</i> , it may leave it up to the student to see that the other item does <i>not</i> have the characteristic <i>a</i> , and understand that the קל וחומר is flawed.	
שכן	"that yes," i.e. that he does [כפל פא]	
משלם	he pays	
תשלומי	the payments of	
בטוען	with the claim	
קרנא	the principal	
עדיפא	preferable, stronger	
מכפילא	כפל than	

משואל from [the case of the] borrower
עביד he acts
למה why
ואידך and the other
דיו it is enough
לבא מן הדין for what comes (i.e. is derived) from the rule
להיות to be
כנדון like the subject [it is derived from]
מה...אף just as...so too
בבעלים with the owner [present]
הני תרתי these two
ברייטא for what is taught in a
למטה below, later
למעלה above, earlier
להלן later, below

רש"י:

דהא for behold
דייקינן we make an inference
מדנקט from [the fact] that he (i.e. רב) took [מקל as an example]
בר פלוגתיה his disputant, interlocutor
כלומר that is to say
דומה comparable
לזו to this
שזו because this
לצורך out of necessity
משמע implies
משמעות implications
לדרשה to make an exegesis, to derive additional meaning from the text
וללמד and to teach
רב יוסי on [the statement] of רבי יוסי
רביה his teacher
סבירא ליה, סבר לו ס"ל
למידרש מיניה to derive from it
מקרא קמא from the first verse
תיסק אדעתין enter the mind
לחויביה to obligate
עד until
דמחסר ליה that he causes a loss, that he devalues it
בתרוייהו in both of them
כגון for example
בין...בין whether...or
בגנבה with theft
באונסין with accidents
לדמשלח for from the fact that he sent (ד מ ד שלח) [his hand], i.e. when he used it
קנאה he acquired it
וקמה ברשותו and it stands in his possession, is established in his control
כל זמן the entire time, as long as
בעל הבית בעה"ב

בשמעתין in our subject
 דהאי that this
 כך so too, thus
 ששתיהן that the two of them
 הוצרכו were necessary
 מקרא יתר an extra verse, a redundant verse
 שוות equal
 ממני from me
 אצלו with him, in his possession
 ודרשינן and we derive, learn
 עצמו himself
 ירשיעון they will make wicked; in this context: guilty
 חמור stricter, more serious
 לשקר as a lie
 ומדה and measurement, quality
 אתרבי increases; in this context: was derived
 בשביל because
 מלאכתן their work
 כ"ש כל שכן
 שוב again
 בשאר with other, remaining
 וגלי רחמנא and the Merciful One reveals, i.e. the Torah reveals
 בחדא with one
 בכולהו with all of them
 והכי קאמר and this is how it is said
 ואח"כ כך, ואחר כך
 בב"ד בבית דין
 אע"פ אף על פי
 למדנו we learned
 ע"י על ידי, by means of

Questions:

גמרא:

- 1) From the fact that רב holds that צריכה חסרון יד שליחות, what can we assume about the position of לוי?
- 2) Why does לוי hold this position?
- 3) How could this be derived from the apparent redundancy in the description of a שומר שכר when we should already know this from the description of a שומר חנם?
- 4) How does ר' אלעזר object to this derivation?
- 5) How does רבא derive that אינה צריכה חסרון יד שליחות from the rules of the שואל?
- 6) If one holds צריכה חסרון יד שליחות, what can one make of these two apparently redundant פסוקים that repeat the law of שליחות יד?

רש"י:

- 1) What is the implication of the repetition of the laws of שליחות יד in the case of the שומר שכר?
- 2) Who was the teacher of ר' יוחנן?

- 3) Where in this tractate may the principal discussion of the פרישה ראשונה and פרישה שנייה be found?
- 4) What precisely is the apparent redundancy in the teaching regarding שליחות יד in both פרשיות?
- 5) Why might we nevertheless argue that the material bears repetition because the שומרים are fundamentally different?
- 6) What is the special rule regarding the שואל who damages property while the owner is present?
- 7) Which two laws do we learn from the fact that the שליחות יד of a שומר חנם is with a שבועה (just like the שליחות יד of a שכר שומר)?

Chapter Seven

Mishnah 8: Proper Storage of Guarded Property

מ"ב ע"א – מ"ג ע"א

Now that the גמרא has discussed the ramifications of moving the guarded object without the explicit consent of the owner, it now turns to the question of the proper storage of the object in general. The גמרא places this in the context of the larger issue of כדרך השומרים, “like the way of guardians,” that is, the appropriate forms of safekeeping. Also discussed in this context are some Aggadic materials with reference to the proper disposition of one’s own assets.

Lesson Thirty-Nine

Introduction: The משנה begins a discussion on precisely how a guardian should safeguard the money that is received in deposit, and the גמרא takes this opportunity to explore some related Aggadic issues before returning to the main topic.

Prepare:

"משנה מ"ב ע"א עד הגמרא" אמר רפרם מסיכרא טפח

מתני' המפקיד מעות אצל חברו צררן והפשילן לאחוריו או שמסרם לבנו ולבתו הקטנים ונעל בפניהם שלא כראוי חייב שלא שימר כדרך השומרים ואם שימר כדרך השומרים פטור: **גמ'** בשלמא כולהו שלא שימר כדרך השומרים אלא צררן והפשילן לאחוריו מאי הוה ליה למיעבד אמר רבא א"ר יצחק אמר קרא וצרת הכסף בידך אע"פ שצרורין יהיו בידך וא"ר יצחק לעולם יהא כספו של אדם מצוי בידו שנאמר וצרת הכסף בידך וא"ר יצחק לעולם ישליש אדם את מעותיו שליש בקרקע ושליש בפרקמטיא ושליש תחת ידו וא"ר יצחק אין הברכה מצוייה אלא בדבר הסמוי מן העין שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך תנא דבי רבי ישמעאל אין הברכה מצוייה אלא בדבר שאין העין שולטת בו שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך ת"ר ההולך למוד את גורנו אומר יהי רצון מלפניך ה' אלהינו שתשלח ברכה במעשה ידינו התחיל למוד אומר ברוך השולח ברכה בכרי הזה מדד ואח"כ בירך הרי זה תפילת שוא לפי שאין הברכה מצוייה לא בדבר השקול ולא בדבר המדוד ולא בדבר המנוי אלא בדבר הסמוי מן העין שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך אמר שמואל כספים אין להם שמירה אלא בקרקע אמר רבא ומודי שמואל בערב שבת בין השמשות דלא אטרחהו רבנן ואי שהא למוצאי שבת שיעור למקברינהו ולא קברינהו מחייב ואי צורבא מרבנן הוא סבר דלמא מיבעי ליה זוזי לאבדלתא והאידינא דשכיחי גשושאי אין להן שמירה אלא בשמי קורה והאידינא דשכיחי פרומאי אין להם שמירה אלא ביני אורבי אמר רבא ומודה שמואל בכותל (אי נמי בין הקרנות) והאידינא דשכיחי טפוחאי אין להן שמירה אלא בטפח הסמוך לקרקע או בטפח הסמוך לשמי קורה א"ל רב אחא בריה דרב יוסף לרב אשי התם תנן חמץ שנפלה עליו מפולת הרי הוא כמבוער רשב"ג אומר כל שאין הכלב יכול לחפש אחריו ותנא כמה חפישת הכלב ג' טפחים הכא מאי מי בעינן שלשה טפחים או לא אמר ליה התם משום ריחא בעינן ג' טפחים הכא משום איכסויי מעינא לא בעינן ג' טפחים וכמה אמר רפרם מסיכרא טפח ההוא גברא דאפקיד זוזי גבי חברה אותבינהו בצריפא דאורבני איגנוב אמר רב יוסף אע"ג דלענין גנבי נטירותא היא לענין נורא פשיעותא היא הוה תחלתו בפשיעה וסופו באונס חייב ואיכא דאמרי אע"ג דלענין נורא פשיעותא היא לענין גנבי נטירותא היא ותחלתו בפשיעה וסופו באונס פטור והילכתא תחלתו בפשיעה וסופו באונס חייב

רש"י

מתני' צררן. בסודרו והפשילן לאחוריו: **גמ' מאי הוה ליה למיעבד.** הרי צררן: **מצוי בידו.** לא יפקידנו לאחרים במקום אחר שאם תזדמן לו סחורה לשכר יהא מזומן לו: **תחת ידו.** להיות מזומן לו לצורך ריוח הבא פתאום: **אין הברכה.** שמתברך ורבה מאליו פויישו"ן בלעז: **באסמך.** דריש ליה לשון דבר הסמוי מן העין: **שאין העין שולטת בו.** שנאמר באסמך לשון גנזים: **אין להם שמירה כו'. דאם לא שמרן ונגנבו פשיעה היא: ואם צורבא מרבנן הוא.** המפקיד שהוא חרד על מצות הבדלה על הכוס אמר השומר דלמא מיבעי ליה זוזי לאבדלתא להכי לא קברינהו ופטור: **גשושאי.** מגששין בקרקע בשפודין של ברזל להכיר מקום שתחתיו חלל: **בשמי קורה.** בגג מתחתיו: **פרומאי.** שוברי התקרה: **ביני אורבי.** בין שורות הבנין בכותל: **טפוחאי.** מטפחים בכותל לידע אם יש שם חלל: **או בטפח הסמוך כו'. וכולן בכותל: הרי הוא כמבוער.** ואין צריך לבערו דאין כאן עוד בל יראה: **הכא מאי.** לענין שמירת כספים: **משום ריחא.** שהכלב מריח וחופש אחריו והרי הוא מוציא ונראה: **מסיכרא.** שם מקום

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

משנה:

מעות money (pl.)
צָרַרן he bound them up
וְהִפְשִׁילָן and threw them
לְאַחֲרָיו behind him
אוּ or
שִׁמְרָם that he handed them over
לְבָנוּ to his son
הַקְטָנִים the minors
וְנָעַל and he locked
בְּפָנֵיהֶם before them, in front of them
שֶׁלֹא כְרָאוּי inappropriately
שִׁמְרָם guarded

גמרא:

בְּשִׁלְמָא granted (lit. "in peace")
כֻּלְהוּ all of them
מֵאֵי what
הוּוּ לֵיהּ לְמִיעֵבַד was he to do
יֵהּ let it be
כִּסְפוֹ his money
מִצּוּי found, ready
יִשְׁלִישׁ let him divide into thirds (שֶׁלֶשׁ)
מֵעוּתָיו his money
שְׁלִישׁ third
בְּקִרְקַע in land
בְּפִרְקָמְטִיא in business
תַּחַת under
מִצּוּיָּהּ found
הַסְמוּי that is hidden
הַעֵינַן the eye
שׁוֹלְטַת has power, rules
תַּ"ר תְּנוּ רַבָּנָן, the Rabbis taught
לְמוֹד to measure
גוּרְנוּ his granary
יֵהּ let it be, may it be
רְצוֹן will, desire
מִלְפָּנֶיךָ before You
שֶׁתִּשְׁלַח that You send
בְּמַעֲשֵׂה with the acts
יְדֵינוּ our hands
הִתְחִיל he began
הַשּׁוֹלַח the One who sends
בְּכָרִי in this pile
מִדְּד he measured
וְאַחֲרַיִךְ and afterwards
בִּירְדָּהּ he blessed, he prayed
תְּפִילַת שׁוּא empty prayer, prayer in vain
לְפִי because
הַשְּׁקוּל that is weighed

המדוד that is measured
המנוי that is counted
כספים money
שמירה guarding
ומודי and agrees (lit. "admits")
בין השמשות "between the lights," i.e. twilight
אטרחהו they troubled him, they made him expend energy
שהא he waited
שיעור measurement (here: of time)
למקבריהו to bury them
קבריהו he buried them
צורבא מרבנן young Torah scholar (lit. "caught fire by [associating with] the Rabbis")
סבר he thought, held the opinion
דלמא perhaps
מיבעי ליה he will need
זוזי units of currency
לאבדלתא for הבדלה
והאידינא and now
דשכיחי that is common, found
גשושאי "feelers"
קורה beam
פרומאי "breakers"
ביני between
אורבי wall studs
ומודה and he agrees (lit: "admits")
בכותל in a wall
טפוחאי "knockers"
טפח a handbreadth, a measurement of length
הסמוך that is close
שנפלה that fell
עליו on it
מפולת a collapsed building (lit. "a falling")
כמבוער as if it were burned
רשב"ג רבן שמעון בן גמליאל
הכלב the dog
לחפש to search
אחריו after it
ותנא and it was taught
כמה how much
חפישת כלב the searching of a dog
ג' three
הכא here
מאי what [is the law?]
מי untranslatable part of speech: indicates that the following is a question
בעינן we require
התם there
משום because
ריחא the smell
איכסויי hidden

מעינא from the eye
סיכרא from [a place called] מסיכרא

רש"י:

בסודרו in his scarf, turban
יפקידנו he should deposit them
לאחרים with others
תזדמן happen, occur
סחורה business, merchandise
לשכר for profit
מזומן ready, at hand
להיות to be
לצורך for need, for the purpose
ריוח profit
הבא that comes
פתאום suddenly
ורבה and multiplies
מאליו on its own
דריש derives
גנזים store houses
פשיעה sin, negligence
חרד tremble, fear
הכוס the cup [of wine]
להכי for this [reason]
בשפודין with rods
ברזל iron
להכיר to recognize
שתחתיו that under it
הלל hole, hollow
בגג in the roof
שוברי those who break
התקרה the roof
שורות lines, pillars
הבנין the building
מטפחים they knock
לידע to know
לבערו to burn it
כאן here
עוד still, yet
בל יראה [the prohibition of חמץ:] “may not be seen”
מריח [he] smells
שם name

Questions:

משנה:

1) What actions would render a guardian liable if the deposited money were lost?

2) What difference might it make if these specific actions were customarily accepted ways of handling other people's money?

גמרא:

- 1) What was the problem with how the guardian, in the first case of the משנה, handled the money?
- 2) How does the גמרא recommend one distribute one's cash assets?
- 3) Under which conditions does a ברכה take effect on wealth?
- 4) What prayer should a person recite when measuring the contents of his granary?
- 5) Ideally, how should guarded money be protected?
- 6) What leniencies might be allowed on Saturday night if the depositor of the money was a young Torah scholar?
- 7) What kind of problems might there be with other hiding places?
- 8) How deeply must המזון be buried for פסח, if there are dogs around?

רש"י:

- 1) Why should a person have cash ready at hand?
- 2) What kind of methods do thieves use to find hidden money?

Lesson Forty

Introduction: The גמרא discusses several cases in which money was not handled properly by the guardian, and the decisions reached by the judges of those cases.

Prepare:

גמרא מ"ב ע"א "ההוא גברא דאפקיד" עד סוף הגמרא מ"ג ע"א

ההוא גברא דאפקיד זוזי גבי חבריה א"ל הב לי זוזאי א"ל לא ידענא היכא אותבינהו אתא לקמיה דרבא א"ל כל לא ידענא פשיעותא היא זיל שלים ההוא גברא דאפקיד זוזי גבי חבריה אשלמינהו לאימיה ואותבינהו בקרטליתא ואיגנוב אמר רבא היכי נדיינו דייני להאי דינא נימא ליה לדידיה זיל שלים אמר כל המפקיד על דעת אשתו ובניו הוא מפקיד נימא לה לאימיה זילי שלימי אמרה לא אמר לי דלאו דידיה נינהו דאקברינהו נימא ליה אמאי לא אמרת לה אמר כ"ש דכי אמינא לה דדידי נינהו טפי מזדהרא בהו אלא אמר רבא משתבע איהו דהנהו זוזי אשלמינהו לאימיה ומשתבעא אימיה דהנהו זוזי אותבינהו בקרטליתא ואיגנוב ופטור ההוא אפוטרופא דיתמי דזבן להו תורא ליתמי ומסריה לבקרא לא הוו ליה ככי ושיני למיכל ומית אמר רמי בר חמא היכי נדיינו דייני להאי דינא נימא ליה לאפוטרופא זיל שלים אמר אנא לבקרא מסרתיה נימא ליה לבקרא זיל שלים אמר אנא בהדי תורי אוקימתיה אוכלא שדאי ליה לא הוה ידעינן דלא אכל מכדי בקרא שומר שכר דיתמי הוא איבעי ליה לעיוני אי איכא פסידא דיתמי הכי נמי והכא במאי עסקינן דליכא פסידא דיתמי דאשכחוהו למריה דתורא ושקול יתמי זוזי מיניה אלא מאן קא טעין מריה דתורא קטעין איבעי ליה לאודוען מאי מודעינן ליה מידע ידע דמקח טעות הוי בספסירא דזבן מהכא ומזבין להכא הלכך משתבע איהו דלא הוה ידע ומשלם בקרא דמי בשר בזול ההוא גברא דאפקיד כשותא גבי חבריה הוה ליה לדידיה נמי כריא דכשותא א"ל לסרסיה מהאי רמי אזל רמא מאידך אמר רב עמרם היכי נדיינו דייני להאי דינא נימא ליה לדידיה זיל שלים אמר אנא אמרי ליה מהאי רמי נימא ליה לסרסיה זיל שלים אמר לא א"ל מהאי רמי ומהאי לא תירמי ואי דשהא שיעור לאיתויי ליה ולא אייתי ליה גלי אדעתיה דניחא ליה בדלא שהא סוף סוף מאי פסידא איכא והא קא משתרשי ליה א"ר סמא בריה דרבא דהוה שיכרא חלא רב אשי אמר בכיסי ומשלם ליה דמי כיסי

רש"י

צריפא דאורבני. בית קטן עגול כמין כובע שעושין צידי עופות לארוב: **דאורבני.** של ערבה היה: **אע"ג דלענין גנבי נטירותא היא.** אפי' בלא קבורה שאין גנבי' הולכין שם לגנוב שאין ממון מצוי שם: **תחלתו בפשיעה.** שמא תפול שם דליקה ונמצא פשע שלא קברן: **וסופו באונס.** שהרי נגנבו וגניבה לשומר חנם אונס הוא: **אשלמינהו.** מסרן לאמו: **קרטליתא.** ארגז אשקר"א בלע"ז: **נימא ליה לדידיה [זיל] שלים.** דשומר שמסר לשומר חייב **כל המפקיד כו'.** על דעת שלא יהא שומר נמנע מלמוסרן לאנשי ביתו הגדולים ונאמנים לו הוא דמפקיד: **נימא ליה לאימיה.** שתשלם בשביל שלא קברתו: **לבקרא מסרתיה.** היה לו להודיעני שאינו אוכל: **איבעי ליה לעיוני.** אם אוכל אם לאו: **אי איכא פסידא ליתמי כו'.** תירוצא הוא: **דאשכחיה למריה דתורא.** המוכר: **ושקול דמייהו.** דאמרי ליה מקח טעות הוא: **אלא מאן טעין.** מי תובע כלום דקאמר (רבא) היכי נדיינו: **מריה דתורא טעין.** ושואל שמתה בהמתו אצלך ותובע את האפוטרופוס: **ספסירא.** קונה ומוכר בהמות בשוק ביום שקנה מוכר: **משתבע ספסירא.** דלא הוה ידע: **ומשלם בקרא דמי בשר בזול.** ותמיה אני מנין לרמי בר חמא דין זה מה לו לספסירא עם הרועה לא שומר שלו הוא ונראה לי דמתניתין (לעיל דף לה:) דהשוכר הפרה לחבירו והשאיילה לאחר ומתה כדרכה דקאמר ר' יוסי יחזיר פרה לבעלים ואוקימנא הלכה כר' יוסי אלמא אע"פ שאין הבעלים בעלי דברים של שואל והשוכר שהוא לו בעל דברים אינו חסר כלום שהרי פטור באונסין אפי' הכי הואיל ויש לו דין על השואל לגבות יעמדו הבעלים הראשונים במקומן וגובין מן השואל ה"נ הואיל ויש ליתומים לגבות מן הרועה שהוא שומר שכר שלהם יעמדו בעלים במקום היתומים וגובין ומיהו אי הוה מפסדי יתומים לא היה עושה פשרה בממון יתומים לשלם בזול דיתמי לאו בני מחילה נינהו אבל עכשיו שהוא מגבה לבעלים וכאן אין פשיעה כל כך דאמר בהדי תוראי אוקימתיה כו' הטיל פשרה ביניהם ולא ישלם כל דמי השור כמות שהוא חי אלא העור יחזיר לבעלים והבשר שמין וישלם שני שלישים דהיכא דאמרינן בגמרא משלם בזול כל זוזא שהוא שש מעה כסף חשבינן בארבעה דנקי בפרק מי שמת (ב"ב דף קמ"ו): **כשותא.** הומלון שמטילין לתוך השכר: **כריא.** כרי: **אמר ליה.** בעל הבית: **לסרסיה.** לאשר על ביתו העושה שכר שלו: **מהא רמי.** הראהו הכרי שלו וא"ל מזה תטיל לשכר: **מאיידך.** של פקדון: **ואי דשהא שיעור כו'.** גמ' פריך אם היה כרי שלו קרוב ושל פקדון רחוק ושהא השליח שיעור מהלך דרך הקרוב ולא אייתי: **גלי דעתיה.**

דבעל הבית דניחא ליה שהרי ידע שמשל פקדון הוי ולא מיחה בידו: **והא קמשתרשי ליה**. והלא הוא נשכר הכשות של פקדון שהטילו בשכר ושלו עומד וישלם משלו: **חלא**. החמיץ: **בכיסוי**. שהיתה כישות גרועה וקוצים מעורבין בה: דלא השביח השכר כרצונו וקשה בעיניו שהטילוהו בתוכו **ומשלם לו דמי כסי**. דמי כשות של קוצים לפי מה שהשביח

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

גמרא:

ההוא גברא	a certain man
דאפקיד	who deposited
אותבינהו	he placed them
בצריפא	in a cone-shaped hut
דאורבני	of reeds
איגנוב	they were stolen
אע"ג	even though
דלענין	for the matter
גנבי	thieves
נטירותא	guarding
נורא	fire
פשיעותא	negligence
הוה	it was
תחלתו	its beginning
וסופו	and its end
באונס	in accident
ואיכא דאמרי	and there are those who say
הב	give
ידענא	I know
היכא	where
אתא	he came
לקמיה	before, in the presence of
זיל	go
שלים	pay
אשלמינהו	he paid them, he gave them
לאימיה	to his mother
בקרטליתא	in a box, chest
היכי	how
נדיינו	shall they judge
דייני	the judges
להאי	for this
דינא	judgment
נימא	shall we say
לדידיה	to himself, to him
דעת	knowledge; in this context: consent
זילי שלימי	go and pay (f.)
דלאו	that not
נינהו	they were
דאקברינהו	that I should bury them
אמאי	why
כ"ש	כל שכן, how much more so

דכי that when
טפי more
מזדהרא be careful
בהו with them
משתבע [we have] him swear
איהו him
דהנהו that these
אפוטרופא guardian of minor children, i.e. not a parent
דיתמי of orphans
דזבן that purchased
להו for them
תורא an ox
ומסריה and he handed it over
לבקרא to the cattle herder
ככי molars
ושיני and [front] teeth
למיכל to eat
ומית and it died
בהדי with, among
תורי oxen
אוקימתיה I set it up, placed it
אוכלא food
שדאי I threw, placed before
מכדי let us consider (introduces a challenge)
איבעי ליה it was necessary for him
לעיוני to look into it, to investigate
אי if
איכא there is
פסידא a loss
הכי נמי "so also," i.e. you are correct
והכא במאי עסקינן and here what are we dealing with?
דאשכחוהו that they found
למריה the [original] owner
ושקול and they took
מאן who
טעין claims
לאודוען to inform
מידע ידע [the owner] certainly knows
דמקח טעות that it is an "erroneous sale," i.e. an invalid sale based on failure to
disclose relevant information
בספסירא with a cattle merchant
בשר meat
בזול cheaply
כשותא hop (a plant used in making beer)
כריא a pile
לטרסיה to his employee; in this case: in charge of making beer
מהאי from this
רמי lift up, take
אזל he went
מאידיך from the other one

דשהא that he waited
 שיעור a measurement; here: of time
 לאיתווי to bring
 גלי revealed
 אדעתיה his mind, his intention
 דניחא ליה that it is acceptable to him
 בדלא in a case which he does not [ב ד לא]
 סוף סוף “end end,” i.e. in the final analysis
 משתרי benefit, gain
 שיכרא beer
 חלא spoil
 בכיסי with thorns

רש"י:

עגול round
 כמין like a type
 כובע hat
 ציידו trappers
 עופות birds
 לארוב to lay in ambush
 ערבה willow branches
 גנב' גנבים
 לגנוב to steal
 מצוי found
 שמא perhaps
 תפול it will fall
 דליקה fire
 ונמצא and it would turn out
 ארגז box, chest
 נמנע prevented, restrained
 מלמסור from handing over
 לאנשי to the people
 ונאמנים and they are believed, and they are trusted
 בשביל because
 להודיעני to inform me
 תירוצא solution, answer
 תובע claims, demands
 כלום anything at all
 בשוק in the market
 ותמיה אני and I am amazed
 מנין from where
 בעלי דברים “masters of the things,” i.e. claimants
 לגבות to collect [from]
 ה"נ הכא נמי
 ומיהו but, however
 פשרה compromise
 הטיל he throws, he places
 כמות שהוא as it is
 חי alive, living

העור	the skin
שמין	they evaluate, assess
חשבינן	we calculate
שמטילין	that is thrown, that is placed
לתוך	into
השכר	the beer
הראהו	he showed him
שמשל	that from [the pile on the left]
מיחה	object, protest
גרועה	poor quality
וקוצים	and thorns
מעורבין	are mixed
השביח	improved
כרצונו	as he wished
וקשה	and it is bad (lit. "difficult", "harsh")

Questions:

גמרא:

- 1) Where should a person ideally deposit money for safekeeping (see previous Lesson)?
- 2) Where did the first גברא ההוא deposit the money?
- 3) Why did he feel this was an appropriate hiding spot?
- 4) How is this a case of תחילתו בפשיעה וסופו באונס?
- 5) What is the ruling if a guardian forgets where he put the money?
- 6) What happened with the man who received a deposit of money, and asked his mother to watch it?
- 7) How do the Rabbis rule in this case?
- 8) What was wrong with the ox that was purchased for the orphans?
- 9) Why didn't the cattle herder notice this problem?
- 10) Who eventually paid for the ox?
- 11) How was the value of the ox calculated?
- 12) What error did the employee in the brewery make?
- 13) How would the time he took to make this error be a factor?
- 14) Why would the owner of the hops demand repayment?

רש"י:

- 1) Describe the bird hunter's hut. What purpose does it serve?
- 2) What should the cattle herder have checked more carefully regarding the ox?
- 3) How could the seller of the ox not know that it had no teeth?
- 4) How can the decision of the cattle herder to pay less than the ox was worth be justified?
- 5) What difference would it make if the piles of hops were placed at a distance from each other?
- 6) Why isn't the depositor satisfied with simply taking the other pile of hops?

Chapter Eight

Mishnayot 9-11: Abuse of Guarded Property

מ"ג ע"א – מ"ד ע"א

The chapter comes to a close with a rapid discussion of several aspects of the general concept of שליחות יד, the abuse of guarded property. The importance of the intention of the guardian is discussed, and the possibility of additional monetary penalties for guardians who abuse their position is debated. Finally, the chapter ends with a discussion of thieves who take possession of an object, thinking only to steal a small portion, but end up ruining a much larger amount. What is the precise nature of this crime, and how is the owner to be compensated?

Lesson Forty-One

Introduction: The משנה and a brief passage from the גמרא discuss the unique rights and responsibilities of money changers and storekeepers who are entrusted with a deposit. A second משנה returns to the question of שליחות יד, and the calculation of repayment costs.

Prepare:

"משנה ראשונה מ"ג ע"א עד גמרא "זוזא הוא דשויא"

מתני' המפקיד מעות אצל שולחני אם צרורין לא ישתמש בהן לפיכך אם אבדו אינו חייב באחריותן מותרין ישתמש בהן לפיכך אם אבדו חייב באחריותן אצל בעל הבית בין צרורין ובין מותרין לא ישתמש בהן לפיכך אם אבדו אינו חייב באחריותן חנוני כבעל הבית דברי ר"מ ר' יהודה אומר חנוני כשולחני: **גמ'** משום דצרורין לא ישתמש בהן אמר רב אסי אמר רב יהודה בצרורין וחתומין שנו רב מרי אמר בקשר משונה איכא דאמרי בעי רב מרי קשר משונה מאי תיקו: מותרין ישתמש בהן כו': אמר רב הונא ואפילו נאנסו והא אבדו קתני כדרבה דאמר רבה נגנבו בלסטין מזויין אבדו שטבעה ספינתו בים ורב נחמן אמר נאנסו לא אמר ליה רבא לר"נ לדידך דאמרת נאנסו לא אלמא לא הוי שואל עלייהו אי שואל לא הוי שומר שכר נמי לא הוי א"ל בהא מודינא לך דהואיל ונהנה מהנה בההוא הנאה דאי מיתרמי ליה זבינא דאית בה רווחא זבן בהו הוי עלייהו שומר איתביה רב נחמן לרב הונא המפקיד מעות אצל שולחני אם צרורין לא ישתמש בהן לפיכך אם הוציא לא מעל הגזבר ואם מותרין ישתמש בהן לפיכך אם הוציא מעל הגזבר ואי אמרת אפילו נאנסו מאי איריא הוציא אפילו לא הוציא נמי אמר ליה הוא הדין אע"ג דלא הוציא ואידי דתנא רישא הוציא תנא סיפא נמי הוציא: **מתני'** השולח יד בפקדון בית שמאי אומרים ילקה בחסר וביתר ובית הלל אומרים כשעת הוצאה ר"ע אומר כשעת התביעה: **גמ'** אמר רבה האי מאן דגזל חביתא דחמרא מחבריה מעיקרא שויה זוזא השתא שויה ארבעה תברה או שתייה משלם ארבעה איתבר ממילא משלם זוזא מאי טעמא כיון דאי איתה הדרא למרה בעינא ההיא שעתא דקא שתי ליה או דקא תבר לה קא גזל מיניה ותנן כל הגזלנין משלמין כשעת הגזילה איתבר ממילא משלם זוזא מ"ט השתא לא עביד לה ולא מידי אמאי קא מחייבת ליה אההיא שעתא דגזלה ההיא שעתא זוזא הוא דשויא

רש"י

משום דצרורין לא ישתמש בהן. בתמיה ומה גילוי דעת יש כאן שאין חפץ שישתמש בהם מאחר שאם הן מותרין קאמרת ישתמש בהן דהמפקיד אצלו יודע שהוא צריך תדיר למעות צרורין נמי ישתמש דדרך כל אדם לצור מעותיו: **ואפילו נאנסו.** קאמר מתני' דחייב באחריותן ואפילו לא נשתמש בהן דמהשתא הוי שואל עלייהו: **נאנסו לא.** כל זמן שלא נשתמש לא הוי שואל אלא אבדו דוקא חייב כשומר שכר: **ואי שואל לא הוי שומר שכר נמי לא הוי.** מה שכר נטל על שמירתם אלא על שסמך עליהם להחליפן ולהשתכר אם יבא ליזדו אתה מחייבו ושאלה היא זו שהרי כל הנאה שלו: **בההיא מודינא.** אע"ג דאמינא לא הוי שואל מהשתא עד שישתמש מודינא דשומר שכר הוי: **דהואיל ונהנה מהנה.** לבעלים: **המפקיד מעות.** גזבר שהפקיד מעות הקדש כסבור שהן שלו: **לא מעל גזבר.** שהרי לא ברשות הוציאן ואינו שלוחו: **מותרין.** דהוה ליה כנותן רשות והוה ליה שלוחו: **לפיכך אם הוציא.** שולחני מעל גזבר: **ואי אמרת אפילו נאנסו.** תנא מתני' דחייב שולחני באחריותן נמצא משעה שהפקידו אצלו יצאו מרשות הקדש ובאו לרשות שולחני ונעשה כמו שלוחו לו ואין הוצאה גדולה מזו מאי איריא הוציא: **אידי דתנא רישא הוציא.** לאשמועינן רבותא דאפילו הוציא לא מעל תנא סיפא הוציא: **מתני' ילקה בחסר וביתר.** אם חסרו דמיה שהוזלה בשוק ישלם דמיה כמו שהיתה שוה בשעה ששלח בה יד שהיא שעת הגזילה וכן כל הגזלנין משלמין כשעת הגזילה וכגון שהוציאה שאינה בעין אבל אם ישנה בעין כמות שגזלה אומר לו הרי שלך לפניך כדאמרינן גבי מטבע ונפסל תרומה ונטמאת בפי' הגזול [קמא] (ב"ק דף צו:): **וביתר.** אם שהתה בידו מששלח בה יד ונתייקרה ואח"כ הוציאה לוקה ביתר דמיה לשלם כשעת הוצאה: **ובית הלל אומרים כו'. בגמרא מפרש מאי קאמרי: כשעת התביעה.** כשעת שיתבעו לדין ובגמרא מפרש טעמא: **גמ' מעיקרא.** כשגזלה: **ולבסוף.** כשיצתה מן העולם: **תברה.** בידיים: **או שתייה.** אחר שהוקרה: **דאי איתה.** כאן בשעת התביעה הוה מהדרנא בעינא דכי אמרינן משלם כשעת הגזילה היכא דליתה בעין אבל ישנה בעין בין שהוקרה בין שהוזלה חוזרת כמות שהיא הלכך הואיל ואם תבעה בעודה קיימת לאחר שהוקרה היתה חוזרת בעין אשתכח דההיא שעתא דקא שתי ליה הוא דגזיל לה

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

משנה:

שולחני	“table-person,” i.e. money changer
צרוּרין	bound up
ישתמש	he [should/may] use
לפיכך	therefore
אבדו	they were lost/destroyed
באחריותן	in their responsibility
מותרין	untied
אצל	with
חנוני	storekeeper, merchant

גמרא:

משום	because
וּחְתוּמִין	and sealed
שֵׁנוּ	they taught
בְּקֶשֶׁר	with a tie, knot
מְשׁוּנָה	different, unusual
אֵיכָּא דְאָמְרִי	there are those who say
בְּעֵי	he asked
מֵאֵי	what?
תִּיקוּן	“let it stand”
נֶאֱנָסוּ	they were [lost/destroyed as the result of] an accident or unavoidable circumstance
כְּדַרְבֵּהּ	like [the teaching] of רבֵּהּ
בְּלִסְטִין מְזוּיִין	by armed robbers
שֶׁטְבַעָהּ	that it sank
סְפִינָתוֹ	his ship
בֵּים	in the sea
לְרַב נַחְמָן לְר"נ	לרב נחמן לר"נ
לְדִידֶךָ	according to you
אַלְמָא	consequently, so we see
שׁוֹאֵל	borrower
עֲלֵייהוּ	regarding these
לֹא הוּי	he is not
בְּהָא	in this
מוֹדִינָא	I agree
דְּהוּאֵיל	for since
וְנִהְנֵה מֵהֵנָּה	he certainly derives benefit
בְּהוּא	with this
דְּאִי	for if
מִיתְרַמִּי	“comes up,” happens, occurs
זְבִינָא	sale, transaction
דְּאִית בֵּהּ	that there is in it
רוּחָא	profit
זִבְן	he buys
בְּהוּ	with them

איתביה he challenged
 הוציא he spent
 מעל he made improper use of הקדש (Temple property)
 הגזבר Temple treasurer
 מאי איריא why did the Tanna single out
 הוא הדין "the same law," i.e. similarly, the law is the same -
 ואידי and since
 רישא first part
 סיפא latter part

משנה:

ילקה "he will be hit," i.e. he absorbs the cost
 בחסר with the loss
 וביתר and with the gain
 כשעת according to the time
 הוצאה expended, withdrawn
 ר"ע רבי עקיבא
 התביעה the claim

גמרא:

האי this [person who]
 חביתא barrel
 דחמרא of wine
 מעיקרא from the beginning
 שויה it was equal, worth
 זוזא one זוז
 השתא now
 ארבעה four
 תברה he broke it
 שתייה he drank it
 איתבר it broke
 ממילא of its own, on its own
 דאי איתה that if it is, if it existed
 הדרא it returns
 למרה to its [original] master/owner
 בעינא in its original state
 ההיא that
 שעתא time
 מ"ט מאי טעמא
 לא עביד לה he did not do anything to it
 ולא מידי and nothing at all (Note: Aramaic can use a double negative)
 אמאי why

רש"י:

בתמיה "in amazement," indicates that this should be read as a question
 גילוי דעת "revelation of intention"
 חפץ wants

צריך	needs
תדיר	perpetually, always
לצור	to bind up
מתני' מתניתין	משנתנו, Aramaic for "our משנה"
דמהשתא	for from now
זמן	time
דוקא	specifically
נטל	he took
שסמך	that he relied
להחליפן	to exchange them
ולשתכר	and to make a profit
דאמינא	that I say
כסבור	he thought, he was of the opinion
ברשות	with permission
הוציאן	he spent them
שלוהו	his agent/messenger
נמצא	it is found, it turns out that
שלוה	that he loaned
לאשמועינן	to inform us
רבותא	a larger thing, a novel thing, a חידוש
דמיה	its value
שהזולה	that it became cheaper
בשוק	in the market
שוה	equal, worth
וכגון	and for example
בעין	in its original state
ישנה	it exists
כמות	like
גבי	regarding
מטבע	a coin
שהתה	it was delayed, it remained
ונתייקרה	and it became more valuable
הוציאה	he spent it
כשגזלה	when he stole it
בידים	with his hands, i.e. intentionally
שהוקרה	that it became valuable
דליתה	that it is not
חזרת	it goes back
כמות שהיא	as it is
בעודה	while it still
קיימת	stands, exists
אשתכח	Aramaic of נמצא, it is found, it turns out

Questions:

משנה:

1) What difference should it make to the money changer if the money left in his care is bound up or not?

- 2) How is a regular householder treated with regard to money that is bound up and money that is not bound up?
- 3) What is the difference between money changers, householders, and storekeepers regarding such deposits?

גמרא:

- 1) What kind of “binding” is referred to in this משנה (two answers)?
- 2) Is the money changer allowed to use money deposited with him if it was tied up in the ordinary manner?
- 3) According to רבה, what kind of accidents would a money changer not be liable for?
- 4) According to רב הונא, what kind of accidents would a money changer not be liable for?
- 5) According to רב נחמן, does the money changer have the status of a שואל or a שומר שכר?
- 6) How is the situation with the Temple treasurer seemingly in contradiction to this status?
- 7) How is this seeming contradiction resolved?

משנה:

- 1) If a person uses deposited property improperly, after it has changed in value, how do we calculate the repayment cost to the original owner (three answers)?

גמרא:

- 1) What difference does it make to the repayment cost, if the person who stole a barrel of wine broke or drank it himself, or if it broke on its own?

רש"י:

- 1) What does a מפקיד normally think when he deposits money with a money changer?
- 2) What should be the responsibility of the money changer if he has the status of a שואל?
- 3) According to רב נחמן (who holds that the money changer is only a שומר שכר), when would the money changer’s status change into a שואל?
- 4) Why would the status (שומר שכר or שואל) of the money changer have an impact on whether or not the מפקיד transgressed the laws of מעילה (if the deposited money belonged to הקדש)?

Lesson Forty-Two

Introduction: The Gemara concludes its discussion of the calculation of the repayment if a guardian loses an object that has changed its value since the original deposit.

Prepare:

גמרא מ"ג ע"א "תנן בית הלל" עד המשנה מ"ג ע"ב

תנן בית הלל אומרים כשעת הוצאה מאי כשעת הוצאה אילימא כשעת הוצאה מן העולם ובמאי אי בחסר מי איכא למ"ד והא תנן כל הגזלנין משלמין כשעת הגזילה ואי ביתר היינו ב"ש אלא פשיטא כשעת הוצאה מבית בעלים לימא רבה דאמר כבית שמאי אמר לך רבה ביתר כולי עלמא לא פליגי כי פליגי בחסר ב"ש סברי שליחות יד אינה צריכה חסרון וכי חסר ברשותא דידיה חסר וב"ה סברי שליחות יד צריכה חסרון וכי חסר ברשותא דמריה חסר אלא הא דאמר רבא שליחות יד אינה צריכה חסרון לימא רבא דאמר כב"ש אלא הכא במאי עסקינן כגון שטלטלה להביא עליה גוזלות ובשואל שלא מדעת קא מפלגי ב"ש סברי שואל שלא מדעת גזלן הוי וכי חסר ברשותא דמריה חסר אלא הא דאמר רבא שואל שלא מדעת לרבנן גזלן הוי לימא רבא דאמר כב"ש אלא הכא בשבח של גזילה קמפלגי ב"ש סברי שבח גזילה דנגזל הוי ובית הלל סברי שבח גזילה דגזלן הוי ובפלוגתא דהני תנאי דתניא הגוזל את הרחל גזוה וילדה משלם אותה ואת גיזותיה ואת ולדותיה דברי ר"מ ר' יהודה אומר גזילה חוזרת בעיניה דיקא נמי דתני ב"ש אומרים ילקה בחסר וביתר וב"ה אומרים כשעת הוצאה ש"מ: ר"ע אומר כשעת התביעה: אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' עקיבא ומודה ר"ע במקום שיש עדים מ"ט דאמר קרא לאשר הוא לו יתנו ביום אשמתו וכיון דאיכא עדים מההוא שעתא הוא דאיחייב ליה אשמה א"ל ר' אושעיא לרב יהודה ר' אתה אומר כן הכי א"ר אסי אמר ר' יוחנן חלוק היה ר"ע אפי' במקום שיש עדים מ"ט דאמר קרא לאשר הוא לו יתנו ביום אשמתו ובי דינא הוא דקא מחייבי ליה אשמה א"ל ר' זירא לר' אבא בר פפא כי אזלת להתם אקיף אסולמא דצור ועול לגביה דר' יעקב בר אידי ובעי מיניה אי שמיעא ליה לר' יוחנן הלכה כר"ע או אין הלכה כר"ע א"ל הכי אמר ר' יוחנן הלכה כרבי עקיבא לעולם מאי לעולם אמר רב אשי שלא תאמר הני מילי היכא דליכא עדים אבל היכא דאיכא עדים לא ואי נמי דאהדרה לדוכתה ואיתברא לאפוקי מדרבי ישמעאל דאמר לא בעינן דעת בעלים קא משמע לן דבעינן דעת בעלים ורבא אמר הלכה כבית הלל

רש"י

ובמאי אהיא פליגי בית הלל: **אי בחסר**. כשהוזלה דקאמרי ב"ש ילקה לשלם כדמים שהיתה בשעת הגזילה וקאמרי בית הלל כשעת הוצאה: **ומי איכא למאן דאמר**. היכא דליתיה בעין דכל הגזלנין לאו כשעת הגזילה משלמין **אלא פשיטא כשעת הוצאה מבית בעלים**. כשעת הגזילה וביתר דקאמרי ב"ש אם הוקרה ילקה לשלם כשעת הוצאה מן העולם ובית הלל אמרי כשעת הוצאה מבית הבעלים: **כי פליגי בחסר**. וקאמרי ב"ה כשעת הוצאה מן העולם ודקא קשיא לך כל הגזלנין משלמים כשעת הגזילה אי בגזילה ממש דגולה מעיקרא ה"נ אבל הכא דבהיתרא אתא ליד' ומשום שליחות יד קמחייבת ליה בהא פליגי: **ב"ש סברי שליחות יד אינה צריכה חסרון**. ומששלח בה יד אע"פ שלא חסרה הויה גזילה וקמה ברשותיה וכשהוזלה ברשותו הוזלה ואם היתה בעין אומר לו הרי שלך לפניך עכשיו שהוציאה משלם כשעת שליחות יד: **אלא הא דאמר רבא**. לעיל בשמעתין (דף מא:): **שליחות יד אינה צריכה חסרון**. דקאמר שלא תאמר שליחות יד כו': **הא דאמר רבא**. בהמוכר את הספינה (ב"ב דף פח:): **שואל שלא מדעת לרבנן גזלן הוא**. גבי שולח את בנו אצל חנוני דפליגי רבנן ור' יהודה ואוקי רבא פלוגתייהו בשואל שלא מדעת ואמר דלרבנן גזלן הוי ומדאוקי רבא לרבנן בהכי סבירא ליה לדידיה גזלן הוי ואהדר לאוקמי מילתיה כרבנן דהלכתא כרבים: **לימא כב"ש**. אמרה: **אלא הכא בשבח גזילה פליגי**. והאי חסר ויתר דמתני' לאו ביוקרא וזולא אלא במאי דחסרה דהיינו גיזות ובמאי שהותירה כגון אם נתעברה אצלו דב"ש סברי הכל ישלם כר"מ דברייתא וב"ה כרבי יהוד' כשעת הוצאה מבית הבעלים: **דיקא נמי**. דבגיזות וולדות פליגי דתני לשון חסר ויתר ולא קתני לשון זול ויוקר: **ומודה ר"ע במקום שיש עדי'**. כמה היתה שוה ביום שגזלה וראו שגזלה הימנו דמשלם כשעת הגזילה: **מאי טעמא דרבי עקיבא**. דאמר כשעת התביעה: **דאמר קרא ביום אשמתו**. בדמים של אותו יום שהוא מתחייב לו והיכא דתבעו והודה דעל פיו הוא מתחייב העמדתו בדין והודאתו הוא יום אשמתו אבל אם יש עדים משעה שראוהו שגזלה הוא אשם לו: **להתם**. לארץ ישראל: **אקיף**. הרבה את הדרך וסבב דרך ארוכה על דבר זה ללכת דרך מעלת של הר צור מקום שר' יעקב שם ובעי מינה מה שמע מר' יוחנן רבו על כך כל מהלך דרך ארוכה במקום שיש קצרה מקיף הוא: **אי נמי דהדרה לדוכתה**. להכי אשמועינן לעולם לומר שאם החזירה למקומה לאחר ששלח בה יד

ונשברה באונס אף בזו הלכה כר"ע דאמר לעיל גבי גנב טלה מן העדר צריך דעת בעלי: ורבא אמר הלכה כב"ה.
כשעת גזילה ואנן כרבא עבדינן דהוה ליה בתראה

Vocabulary, Syntax, and Abbreviations:

גמרא:

אילימא	if we say
בחסר	in the loss, in the depreciation
מי איכא	is there...? (Note that the term מי is used to indicate a question.)
למ"ד	למאן דאמר, one who says
היינו	that is
פשיטא	obvious
לימא	let us say
כולי עלמא	"the entire world," i.e. everyone
לא פליגי	they do not argue
כי פליגי	when do they argue?
ברשותא	in the control
דידיה	his, of him
דמריה	of its owner
הכא במאי עסקינן	with what are we dealing here?
כגון	for example
שטלטלה	he moved it
להביא	to bring
עליה	upon it
גוזלות	small birds, chicks
ובשואל	and regarding a borrower
שלא מדעת	without the knowledge, without the consent
מיפלגי	they argue
גזלן	thief
בשבח	regarding the profit, improvement
קא מיפלגי קמיפלגי	
דנגזל	of the victim of the theft
ובפלוגתא	and regarding the argument
דהני	of these
תנאי	משנה, members of the generation of the תנאים
הרחל	the lamb
גזזה	he sheared it
וילדה	and it gave birth
גיוותיה	its shearing
ולדותיה	its offspring
ר"מ	רבי מאיר
חזרת	returns
בעיניה	in its original state
דיקא	derive, infer
ש"מ	שמע מינה, hear from this, learn from this
ומודה	and he agrees
במקום	in a place, in a situation
שיש	that there is/are
עדים	witnesses

מאי טעמא מ"ט
דאמר קרא for the verse states
וכיון and since
דאיכא that there is, there are
דאיחייב ליה he is obligated to him
אתה אומר כן you say this?
הכי thus
חלוק divided, disagreed
ובית הדין ובי דינא
מהיבי ליה they obligate him
אזלת you go
להתם to there
אקיף go around
אסולמא on the ascent (lit. "on the ladder")
דצור of צור (Tyre)
ועול and ascend
לגביה before
ובעי and ask
מיניה of him
שמיעא he heard
הני מילי these words
היכא where
דליכא there is/are not
ואי נמי and it also, alternatively
דאהדרה that he returned it
לדוכתה to its place
ואיתברא and it broke
לאפוקי to exclude
קא משמע לן "it lets us hear," i.e. teaches us

רש"י:

אהייא on which one
כשהוזלה when it loses value
לשלם to pay
כדמים like the price, value
שהיתה that it was
הגזילה the theft
הוצאה expenditure -
היכא where
דליתיה that it is not
בעין intact, in its original state
משלמין they pay
וביתר and regarding the added value
הוקרא it becomes more valuable
קא קשיא לך a question to you, difficult for you
אי if
ממש literally
מעיקרא from the beginning
ה"נ הכי נמי, so also, it is indeed so

דבהיתרא that in a state of permissibility, i.e. not stolen
 אתא it came
 ומשום and because
 קמחייבת you obligate
 ומששלח and from when he sent
 וקמה and it stands, it becomes
 עכשיו now
 לעיל above, earlier
 בשמעתינן in our subject
 המוכר את הספינה “The one who sells a ship,” the fifth chapter in בבא בתרא
 חנוני storekeeper
 ואוקי and he establishes
 פלוגתייהו their dispute
 סבירא ליה he holds, he is of the opinion
 לדידיה for himself
 ואהדר and he returns, i.e. makes certain
 לאוקמי to establish
 מילתיה his words, his opinions
 ביוקרא regarding increase in value
 דהיינו that is [to say]
 שהותירה that it increases
 נתעברה it becomes pregnant
 דברייתא of the ברייתא, an extra-Mishnaic statement
 כמה how much
 שוה equal, worth
 וראו and they saw
 הימנו from him
 התביעה the claim
 בדמים with the price, with the value
 והודה and he admits, and he confesses
 דעל פיו on his mouth, on his own admission
 העמדתו his standing up, i.e. his appearing
 והודאתו and his admission
 הרבה increase
 וסבב and go around
 ארוכה long
 ללכת to go
 מעלת upwards, elevation
 הר mountain
 על כך on this, concerning this -
 קצרה short
 להכי for this
 אשמועינן it informs us
 החזירה he returned it
 למקומה to its place
 ונשברה and it broke
 אף even
 בזו with this
 טלה sheep
 העדר the flock

ואנן and we
עבדינן we act
בתראה later [authority]

Questions:

גמרא:

- 1) What time does בית הלל consider appropriate to assess the value of the object in terms of repaying a deposit?
- 2) Why is it unreasonable to assume that this refers to the time when the object is lost or destroyed, if it was a lesser value than it was when it was stolen?
- 3) Why is it unreasonable to assume that this refers to the time when it was lost or destroyed if the object gained value?
- 4) What does בית הלל really mean by the phrase כשעת הוצאה?
- 5) How does the argument of our משנה between ב"ש and ב"ה relate to the argument between ר"מ and ר"י in the case of someone who took a sheep?

-

רש"י:

- 1) Is there one who argues that we assess value at any time other than the time of theft?
- 2) Why does the משנה use the phrases יתר והסר instead of יוקרה והוזלה?
- 3) Where is התם?
- 4) Why does ר' זירא tell ר' אבא בר פפא to ר' אקיף?

Lesson Forty-Three

Introduction: The chapter concludes with a brief discussion of the degree of culpability of someone who intends to steal, but does not follow through completely. The גמרא also deals with the degree of culpability of someone who intends to steal only a small part, but ends up ruining a much larger amount.

Prepare:

משנה מ"ג ע"ב עד סוף הפרק

מתני' החושב לשלוח יד בפקדון בית שמאי אומרים חייב ובית הלל אומרים אינו חייב עד שישלח בו יד שנאמר אם לא שלח ידו במלאכת רעהו הטה את החבית ונטל הימנה רביעית ונשברה אינו משלם אלא רביעית הגביה ונטל הימנה רביעית ונשברה משלם דמי כולה

גמ' מנהני מילי דתנו רבנן על כל דבר פשע בית שמאי אומרים מלמד שחייב על המחשבה כמעשה ובית הלל אומרים אינו חייב עד שישלח בו יד שנאמר אם לא שלח ידו במלאכת רעהו אמרו להן ב"ש לב"ה והלא כבר נאמר על כל דבר פשע אמרו להן ב"ה לב"ש והלא כבר נאמר אם לא שלח ידו במלאכת רעהו א"כ מה תלמוד לומר על כל דבר פשע שישלח בו יד שנאמר אם לא שלח ידו במלאכת רעהו לומר על כל דבר פשע: הטה את החבית כו': אמר רבה לא שנו אלא נשברה אבל החמיצה משלם את כולה מאי טעמא גירי דידיה הוא דאהנו לה: הגביה ונטל הימנה כו': אמר שמואל לא נטל נטל ממש אלא כיון שהגביה ליתול אע"פ שלא נטל לימא קא סבר שמואל שליחות יד אינה צריכה חסרון אמרי לא שאני הכא דניחא ליה דתיהוי הא חבית כולה בסיס להא רביעית בעי רב אשי הגביה ארנקי ליתול הימנה דינר מהו חמרא הוא דלא מינטר אלא אגב חמרא אבל זוזא מינטר או דלמא שאני נטירותא דארנקי מנטירותא דדינר תיקו:

הדרן עלך המפקיד

רש"י

מתני' החושב לשלוח יד. אמר בפני עדים אטול פקדונו של פלוני לעצמי: **חייב.** באונסים מהיום והלאה אם נאנס חייב באחריות: **הטה את החבית.** מלתא באנפי נפשה היא: **ונשברה.** לאחר זמן: **אינו משלם אלא רביעית.** דשליחות יד אינו מתחייב באונסין עד שיסמוך או יגביה דהוי קנייה: **הגביה ונטל.** דהוי קנייה בהגבהתה וחסרון מנטילת רביעית חייב באונסיה

גמ' אמר לעבדו. שישלח יד וכן עשה: **מנין.** שהוא חייב: **לא שנו.** דהיכא דנטל ולא הגביה כל החבית פטור: **אלא נשברה.** דאונס הוא והרי לא קנאה שיתחייב באונסין: **אבל החמיצה.** פשיעה היא ומזיק בידים הוא דבשביל שחיסרה החמיצה שכן דרך יין להחמיץ בכלי חסר: **גירי דידיה אהנו לה.** חצים שלו גרמו לה להחמיץ: **דניחא ליה דתיהוי כולה חבית בסיס להאי רביעית.** שתשמר אותה רביעית ולא תחמיץ ולעולם שליחות יד בדבר אחר צריכה חסרון והנטל פקדון ומגביהו על מנת לשלוח בו יד כל זמן שלא חסרו אינו מתחייב בהגבתו הואיל ולא נטלו ע"מ לגזול את כולו אלא לשלוח בו יד ושליחות יד בלא חסרון ליתיה אבל יין שאינו משתמר אלא בכלי מלא הוא ליה כמי שנטל והניחו עם השאר להשתמר ונעשה שואל על כל שאר החבית: **הגביה ארנקי ליתול דינר.** ולא נטל לשמואל מהו: **אבל זוזא מינטר.** לבדו ולא ניחא ליה דלהוי אינך בסיס להאי ולא הוי כנוטל ומניה: **שאני נטירותא דארנקי.** כיס מלא נראה ומשתמר ואין נוח להיות נאבד כדינר יחידי: הדרן עלך המפקיד **הזהב קונה**

Vocabulary, Syntax and Abbreviations:

משנה:

החושב one who thinks/plans

עד until

שישלח that he will send
הטה he tipped, he tilted
החבית the barrel
ונטל and he took
הימנה from it
רביעית “a fourth” [of a לוג], measurement of volume
ונשברה and it broke
הגביהה he lifted it up
דמי כולה the price of it all

גמרא:

מנהני מילי “from where these words,” i.e. how does one know this?
מלמד teaches
המחשבה the thought
כמעשה like the act
והלא and is it not
כבר already
נאמר it is said
א”כ אם כן, if so
מה תלמוד לומר what does the [Biblical] teaching come to say, i.e. why is it written
שיכול that one could, that one might [think]
אין לי אלא I have nothing but
לעבדו to his servant
ולשלוחו or to his messenger/agent
מנין from where? [can this be derived]
שנו they taught
החמיצה it spoiled [turned into vinegar]
משלם he pays
גירי arrows
דידיה his own
דאהנו לה that caused it (lit. “benefited it”)
כיון since
ליטול to take
לימא let us say
סבר holds, opines
שאני different
הכא here
דניחא ליה that it is acceptable/pleasing to him
דתיהוי that it should be
הא this
בסיס a base
ארנקי a wallet
דינר “dinar”, a unit of currency
מהו what is [the law?]
חמרא wine
מינטר is guarded
אגב incidental to, together with, (lit. “on top of”)
או דלמא or perhaps
נטירותא guarding

רש"י:

בפני	before, in the presence of
אטול	I will take
לעצמי	for myself
מהיום	from the day, i.e. that day
והלאה	and onward
מלתא	word, thing, law, subject
באנפי נפשה	on its own, independent
שימשוך	until he "drags", i.e. takes possession through משיכה
דהוי	for that is
קנייה	acquiring it
בהגבהתה	with his lifting it
קנאה	he acquired it
ומזיק	and he damages
בידים	with his hands, i.e. directly
דבשביל	for because
שחיסרה	that he caused it to be missing, incomplete
החמיצה	it spoiled
חצים	arrows
גרמו	they caused
שתשמר	that it should be guarded, preserved -
על מנת	on the condition, with the intention
ע"מ	על מנת
ליתיה	there is not
מלא	full
כמי	like one
והניחו	and left it
שאר	remainder
לבדו	alone
כיס	pocket, purse
נוח	comfortable, easy
נאבד	lost
יחידי	alone, single

Questions:

משנה:

- 1) If a person planned to abuse a deposit, and before he had the opportunity to do so it was lost or stolen, what is his obligation according to בית הלל and בית שמאי?
- 2) If a person scoops a small amount of wine out of a barrel, how much is he responsible for if the barrel breaks later on?
- 3) If a person lifts up the barrel to take out the small amount, how much is he responsible for if the barrel breaks later on?

גמרא:

- 1) From which verses do בית הלל and בית שמאי derive their positions, respectively?

- 2) What does בית הלל do with the apparently redundant phrase על כל דבר פשע?
- 3) What is the responsibility of the person who steals only a רביעית if the entire barrel later turns to vinegar?
- 4) How can the entire barrel be understood to be necessary for the thief who wants only a רביעית?
- 5) Why might this be the same, and why might it be different, from someone who lifts an entire wallet just to take out one bill?

רש"י:

- 1) How do we know that the נפקד intends to abuse the deposit?
- 2) Is the case of the barrel in the משנה related to the previous case of the person who plans to abuse the deposit?
- 3) When can we say that שליחות יד takes place, even before the חסרון?
- 4) Why did the wine go bad?
- 5) How does the majority of the wine in the barrel act as a protection for the רביעית that this person stole?
- 6) How can a wallet or purse be understood as a protection for the money in the same manner as the barrel of wine protects the רביעית?

Concluding Remarks

אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו

Praiseworthy is one who reaches this place, with his Talmud learning in hand.

Congratulations and יישר כח to you, dear student, for having completed an entire chapter of Talmud. You deserve praise for the long hours of intellectual toil that you have expended on this document. Be sure to celebrate with your study group, and include those people who supported you in this difficult process.

As the Talmud states, there is no rest for scholars, for they are always going from strength to strength. May you have the merit to complete many more Talmudic tractates.

Letters of Approbation from the Print Edition

בס"ד

Rabbi Baruch Taub
69 Bevshire Circle
Thornhill, Ontario
L4J 5C6
Tel: (905) 886-3680

ברוך אלטער טאוב
טארנהיל-טאראנטא קנדה

Iyar 5776
May 2006

It has been said that one who studies Torah in translation lives his entire life in translation.

In this, the first decade of the twenty-first century, we are witness o an unprecedented quest for the study of the Talmud. This interest is being expressed by Jews of all ages who were not the beneficiary of a traditional Jewish education. Without formal training in Talmud, many aspiring students will turn to an array of English translated texts. In order for the student to develop independent proficiency, however, it is not the translation but the mastery of the methodology of Talmud study that will lead to the desired result.

To this end there has been a need for a guide or primer that can lead the serious student to language proficiency, reading competency, and the development of an independent grasp of the methodology of the text in its original language. Many who are involved in an adult education setting have long advocated the need for such a guide. Indeed, the adult lay community in particular, due to the limited time available for Talmud study, would benefit from such an endeavor.

Reading the Talmud, an introductory Talmud textbook, answers this need via the thorough presentation of one chapter of Talmud and the approach to it. Reading the Talmud will enable and encourage the student to continue his Talmud studies with increased proficiency.

The author is ideally suited to make this presentation. Dr. Hillel Abramson is an accomplished student and teacher of Talmud. His achievements in Talmud study are the direct result of his laborious devotion combined with a keen intellectual insight. This, his latest contribution to Jewish scholarship, is a welcome addition and will undoubtedly enhance the quest for the Torah ideal in our generation of seekers.

בס"ד

Rabbi Mendel Weinbach
Rosh Yeshiva
Ohr Somayach Tanenbaum College

1 Ohr Somayach Street
22 Shimon Hatzadik Street
POB 18103, Maalot Daphna
Jerusalem 91180, Israel
Tel: 02-581-0315 Fax: 02-581-2880

May 17, 2006 19 Iyar 5766

To All Students and Teachers of Talmud:

As a teacher of Talmud for many decades I have witnessed and guided the struggle of mature Jews with limited backgrounds as they approach the rigorous task of studying Talmud. It is therefore a great pleasure for me to welcome the publication of "Reading the Talmud", an introductory Talmud textbook for adults, prepared by Dr. Hillel Abramson.

The author has come a long way since he attended my Talmud shiur in Yeshivat Ohr Somayach about a decade ago and has since succeeded in introducing the Talmud to university students in many prestigious institutions. While attending Ohr Somayach he was a visiting scholar at Hebrew University.

Before assuming his current position as Dean for Academic Affairs and Student Services at Touro College South, he has held appointments at Cornell, Harvard and Oxford Universities and has served as Associate Professor of Judaic Studies at Florida Atlantic University. He has also written fascinating in-depth articles on Talmudic studies for prestigious scholarly magazines.

The work which he has now completed will certainly be of invaluable assistance to newcomers to Talmudic studies by enabling them to make a breakthrough in their mastery of the vocabulary and style of one chapter of Tractate Bava Metsia which will lead them to self-sufficient competence in preparing other sections of the Talmud.

May Heaven bless the author with success in enriching the growing number of publications for Talmudic students and in his teaching of Talmud to university students.

With Torah Blessings,

Rabbi Mendel Weinbach
Rosh Yeshiva

Rabbi Mordechai Becher
Senior Lecturer
Gateways Organization
11 Wallenberg Circle
Monsey, NY 10952
352-0393

Anyone who is serious about his Judaism and is committed to growth knows that he must gain independence in Torah study. People attend classes, lectures and seminars for years and never make a breakthrough in being able to independently translate, study and analyze the classic texts of Torah. The Mishnah in Avos (1:1) exhorts a teacher to “cause many students to stand.” It does not say that the teacher should be content in merely passing on information, rather that he should give his students the ability to “stand on their own feet.” The teacher should be imparting the skills that the students need in order to learn Torah themselves. In essence, a good teacher should be working to make himself redundant.

Professor Abramson is a close personal friend and someone whom I respect tremendously both for his own knowledge and for his ability to teach others how to accumulate that knowledge. His book, *Reading the Talmud*, has fulfilled the Mishnah’s mandate. He has developed a systematic, logical and easily understood method that anyone can use to gain skills in the reading and analysis of the Talmud. Professor Abramson is not merely imparting information, he is teaching a methodology of learning. This methodology is not new; it is the classic style of study that has been taught in Yeshivas for hundreds of years--it is a “new jug, but full of old wine” (Avos 4:20). Until now, however, these Talmud tools have not been available to the general public. *Reading the Talmud* has changed that and presents the tried and true Yeshiva methodology of Talmud analysis in an accessible, clear way that will engage the reader and “cause him to stand.”

I believe that this is one of the most valuable books published in recent times, because it is one of the few books whose purpose is not merely to give “handouts” of Torah knowledge to the reader, but to transform the novice into an expert.

Sincerely,

Rabbi Mordechai Becher

Rabbi Ephraim Palgon
Principal
Rohr Middle School

Yeshiva Toras Chaim/Rohr Middle School/Toras Emes Academy of Miami
1051 N. Miami Beach Blvd.
Miami Beach FL 33162
Office: 305.947.7779
Fax: 305.947.2221

May 23, 2004
3 Sivan 5764

To all Fathers of Sons learning Talmud:

When HaShem transmitted our Torah to Moses on Mt. Sinai, it was intended that the Mesorah, the transmission, be continued from father to son throughout the generations. Because of our many sins, our Jewish people were forced into exile, disrupting family life and the reliability of Torah being transferred according to plan. Instead, the "Yeshiva" became the model of dissemination of the Torah. Unfortunately, in many instances, fathers today are unable to assist their sons in the study of Oral Law, or the Talmud.

Dr. Hillel Abramson has been a volunteer instructor of Prophets and Jewish History in our institution for over half a decade, and has inspired many through his classes. In addition, he has toiled tirelessly with parents of these youngsters, guiding them through the early stages of the study of Talmud. He is very devoted to his Jewish brethren, and is an extremely G-d fearing person in his professional and personal life. His students--both the children and their fathers--are greatly empowered by his teaching, and his teaching has been instrumental in "turning the hearts of sons to their fathers (Malachi 3, 24) by allowing them to share in the study of Talmud.

He has now shared with me his manuscript to share with the Torah world, bringing the transmission of the Talmud literally to the fingertips of any beginner. I pray that his hard work be utilized so that all fathers may once again be involved in the transmission of our Holy Torah with their sons.

May he continue this revolutionary work with great success,

With Torah blessings,

Ephraim Palgon
Principal

Acknowledgments (From the Print Edition of 2006):

It is with tremendous joy that I express my gratitude to the Master of the Universe, who has placed my portion among those who sit in the House of Study, giving me the opportunity to wade cautiously in the shallows of the Sea of Talmud and ponder the unfathomable depths *beyond* my reach. It is with a sense of wonder that I contemplate the many kindnesses that I received from the Blessed One, despite the seemingly overwhelming obstacles placed in my path, from the geographic dislocation of my grandparents from their native Lithuania to remote northern Canada, to the difficulties endured by my parents, may they live and be well, in their efforts to offer me a rudimentary Jewish education in far-off Toronto, to the confidence expressed in me by Yeshivas Ohr Somayach – in retrospect, it is clear that everything was orchestrated by the One Who Sees but is Unseen. Despite all He has enabled me to know, I remain humbled by what I have yet to learn. “All the rivers run into the sea,” writes King Solomon, “yet the sea remains unfilled” (Koheles 1:7).

This textbook represents the culmination of a decade of teaching Talmud: first with students from Cornell University and in Beth David Congregation of Binghamton, NY, then later at Congregation Torah Ve’Emunah, Yeshiva Toras Chaim and the Rohr Middle School in North Miami Beach, and with my students at Florida Atlantic University in Boca Raton. I am very grateful to Rabbis Yerucham Bensinger and Asher Vale for giving me the opportunity to teach in their synagogues, and also to the Rosh HaYeshiva Benzion Chait, Rosh HaYeshiva Binyomin Luban, and Rabbi Ephraim Palgon, Principal of the Rohr Middle School, who offered a very comfortable environment for the class to meet. Although I have lived in the United States for over a decade, I have also continued to benefit from the guidance of Rabbi Baruch Taub of Thornhill, Ontario.

As Rabbi Hanina put it (Ta’anis 7a), “I have learned much from my teachers, more from my colleagues, but from my students most of all.” I would like to thank the men who have participated in my classes as we worked through many different chapters of Talmud, some of whom were there from the very beginning: Jess A. Bernstein, Shmuel Brass, Vick Crespin, Paul Cherniak, Jerald Epstein, Daniel Fogel, Alex Goldman, Aaron Groffman, Jay Hersher, Jack Lockspeiser, Michael Levin, Richard Miller, Salomon Nash, Leon Nissenfeld, Moshe Roth, Moshe Dan Sheinkopf, Daniel Schuval, Shlomo Stein, and Michael Weisman. My students at Florida Atlantic University, too many to mention here, were also instrumental in honing my approach to teaching Talmud. I would also like to thank Mr. Con Lehane of the National Education Association for allowing me permission to adapt parts of my article “Studying the Talmud: 400 Repetitions and the Divine Voice” (Thought and Action: The NEA Higher Education Journal 27:1 Spring 2001, pp. 9-18), into the introductory section of this textbook. The accuracy of the information in this book, as well as the clarity of its presentation, were profoundly enhanced by the erudition and editing skills of the staff at Feldheim Publishers, in particular the highly talented Rabbi David Kahn, whose attention to detail and commitment to the quality of the manuscript surpasses that of any editor I have ever worked with in secular scholarship. I am extremely indebted to Rabbi Mechoel Sheinkopf, who reviewed the final product and caught many inaccuracies that might otherwise have gone to print. A talmid hakham whose learning is only matched by his humility, Rabbi Sheinkopf worked diligently on the manuscript and made numerous improvements to the text. The publication of

this work was supported by a generous grant from the Norton Viny Private Foundation, and I am very grateful to Mr. Charles Hirsh for facilitating this project. The final editing phase of the book was supported by an anonymous donor. May they all receive a share of the infinite blessings afforded to those who study Torah as a result of this text.

The final stages of writing took place while I was on sabbatical leave from Florida Atlantic University, and I am grateful for the time and freedom that this afforded me. Among my many supportive colleagues, I would like to single out Professor Lynn Appleton, Associate Dean of the College of Arts and Letters, Dr. William Miller, Director of the FAU Libraries, and Ms. Zita (Dee) Cael, Head of the Department of Special Collections and Archives. The appearance of this book coincides with my appointment as Dean of Academic Affairs and Student Services of Touro College South, and in this context I would like to recognize the inspiration and leadership I have received from my colleague Rabbi Alan G. Ciner. May we merit to spend many years together in the worthy pursuit of Torah education!

Several other individuals helped in ways large and small to give me the intellectual “space” to work, and they include Jay Berger, Shmuel Brass, Charles Hirsch, Yitzchok Spalter, Eileen Yasbin, Karen Weisman, and Susan Levin.

Finally, I am grateful beyond words to my beloved wife Ilana Tirzah: echoing the eternal words of Rabbi Akiva regarding his wife Rachel, “whatever is mine, is hers.” Every moment of work spent studying the Talmud, writing the assignments, teaching the classes, and finally preparing the text for publication, was made possible by the freedom she afforded me through her own efforts. According to the custom of this world, it is my name that appears on the cover of this book, but in the version published in the World of Truth — it is her name that appears before mine.

About the Author

Henry (Hillel) Abramson is Dean for Academic Affairs and Student Services and Professor of Judaic Studies at Touro College South in Miami Beach, Florida. He is the author of three books and numerous scholarly articles on Jewish history, and has held visiting appointments and post-doctoral fellowships at Harvard, Oxford, and Cornell Universities, as well as the Hebrew University of Jerusalem. His research has been recognized by the National Endowment for the Humanities, the Social Sciences and Research Council of Canada, the United States Holocaust Memorial Museum, and he received the Excellence in the Academy award from the National Education Association. He received his Talmudic training from Yeshivas Ohr Somayach in Jerusalem, Monsey NY, and Thornhill, Ontario.

Also by Henry Abramson

The Sea of Talmud: A Brief and Personal Introduction (Parnoseh Books at Smashwords, 2012)

The Art of Hatred: Images of Intolerance in Florida Culture (Jewish Museum of Florida, 2001)

A Prayer for the Government: Ukrainians and Jews in Revolutionary Times, 1917-1920 (Harvard, 1999)